

Lucas

Lucas chichew hutita hn ishim Teófilo.

1 ¹Ich okihniya uje ochichew hutekite par otata uje Jesús shiyokörni uje ehn de ör ahir. ²Erze uje otatim öryok Jesusni omo ire uje ichii sanimiräha Porrosht ahwoso nehech hno tîr poörc. Wir uje otsanimiräha ir ahwoso. ³Irhîche Teófilo, yok Lucas. Yok itspo sehe tichew asa hutita par uje tokosim owa. Sehe tuu imehship eeych heke tapur oso par uje otatim yok Jesús ishtorya par uje tikirahapa waa webich otita nehech uhurc. ⁴Tichew tuu imehship eeych par uje eraha uje ich ürpa uje oshiyokoräha owani.

Anjel tata uje Juan tyenij shürha nehe.

⁵Eseekite uje ehn Herodes reyihichis hnimich Judea hn saserdote de uje iich otsii Zacarías. Erze saserdote wir israel oso ör bahluwo uje otakashim ör oteeychäha Porrosht. Ör wee dose de. Asa weeta uje Zacarías de iich otsii Abías. Ese Zacarías irähta iich otsii Isabel. Wate tära ir porokkite iich otsii Aarón. Uu ir abich itspo. ⁶Wir shish oshiyokör uje om uje Porrosht sahmür. Shish oshiyokör uje Porrosht ir ley tata. Ye latik pwele par uje denunsya ör. ⁷Nihyok ye ör aabîrsh pork wate ich ebir. Ich ör ilaraabo.

⁸Eseekite ich terihi wir ör ishirît erze saserdote ör weeta uje iich otsii Abías uje ochish obiyohochis templo. Zacarías dechi ör eheth. ⁹Erze saserdote shi ör iluu ich oloter kuchit par uje yeék serz ich tyenij masaha templo eheth par uje sêru erze kuche uje aat ehmuuj hn ese Zacarías serz ör. ¹⁰Uje terihi ese ishirît par uje sêru erze kuche uje aat ehmuuj ich Zacarías serühu templo eheth. Nos wir oso okihniya odechi ejwert ör orar otsapur Porrosht. ¹¹Eseekite uje ehn sêru erze kuche uje aat ehmuuj ese altar eeych hn Irhîch ir anjel tokolîhi Zacarías ikich iyehe altar waächta. ¹²Uje wichi umo ese anjel ich chishlabe. Ich tolpa. ¹³Ese anjel tatim ire im: —Zacarías, ye atîla yok. Porrosht chunt uje apurku. Heke asa erähta Isabel tyenij ijîtish. Ekëra ir iich on Juan. ¹⁴Ich owa aylpa uje eyjit de. Ich oso okihniya ör aylpa uje wichi shürha.— ¹⁵Hn ese anjel tatim ire

im: —Ese eyjit tyenij dich pork Porrosht tyenij ishim wichi obiyo uje ich ihirts pisho. Heke tyenij ye doho wino hn nos wir yuko yewo pork uje ehn yahpaa shūrha ichii Porrosht Ichibich de ire eheth.— ¹⁶Hn ese anjel tatim ire im: —Tyenij wichi tatim wir israel oso par sehe duhu onoym uu deluu mihñū heke shuu okihniya oshiyokōr uje om uje Porrosht sahmūr pork Porrosht wichi ōr Yinsirc. ¹⁷Ese Juan tyenij taācha wap hn erze israel oso ōr Yinsirc iyehe Juan nēr, hn Porrosht Ichibich shish de Juan eheth hn shuu ukurbosh itso uu profeta Elías lishi. Heke shuu wir ōr deyo otsahmūr uu laabo hn shuu wir uje ōr hu debich par uje ōr eyuwo tisīr hn oshiyokōr uje Porrosht sahmūr itso erze uje otsahmūr Porrosht. Heke shuu onishii ire wap par uje oyem uje eyok Irhīch taācha nehe.—

¹⁸Hn Zacarías tatim ese anjel im: —¿Uhu inaāpo par tikiraha uje ich ūrpa erze uje atim yokike? Yok ilarappa hn asa pirāhta itspo, ilarappa.— ¹⁹Ese anjel tatim ire im: —Piich otsii Gabriel. Shish yok de Porrosht ahir. Wichi uje shuu tikirēt titīr owa par uje titim owa nāhu ōr ahwoso ihirtso uje tyenij eyjit shūrha nehe. ²⁰Uje terihi ishirit nehe hn erze pahwoso uje titim owaka ich tyenij yakaha per otis yok heke ichii owa irpik hn ye owa pwel eyehetpe nehech ese pikihnint shūrha nehe.—

²¹Eseekite hn erze oso shish oyem Zacarías par tokolihi pwert eheth. Okeytkērye otsii: —¿Keshi inaāpo ich ye tokolihi templo ehethpe?— ²²Uje tokole ich ye pwel diilehetpe. Ōr aho chiilehet otsii: —Je wichi nomo kuchērkike templo eheth uje nihyok ye latik pwele nomo heke ye pwele diilehetpe.— Ōr pyensa oshuu itsorz pork uje keytker ōr shi chīra ōr nahme pork ich ye pwel diilehetpe. ²³Eseekite uje Zacarías sihna erze daalo uje chish obiyohochis templo eheth hn hno seyhi tīr dahuch.

²⁴Deeych yetni hn Isabel hmiker. Shi sakaha lahuch eheth sakis ire nehech shekurko sinko. ²⁵Im: —Shi Porrosht wichi uje takashim yok par uje yok hmiker. Ele ahle ich ye tikipookpe. Ye wir oso oloter yokpo nehe hn ye oyana yok uje ye pijīrsh pork ich yok hmiker.—

Anjel tata uje Jesús tyenij shūrha nehe.

²⁶Eseekite uje shekurko seys uje Isabel hmiker hn Porrosht shuu wichi ir anjel Gabriel tīr ese dit Nazaret uje dechi hnimich Galilea. ²⁷Porrosht shuu hno tekirihī asa pharrza waa je iich otsii María. Hōr wichi hnakīrbich ochibite lahwasni ich oshuu ūrpa par uje tyenij ōhyiye ahir nehe. Ese hnakīrbich iich otsii José. Tāra ir porokkite rey David. ²⁸Ese anjel tokolihi asa María ikich hn seta tatim ire im: —Tyenij owa ayłpa pork shi owa uje Porrosht chiihla owa, ye uu timcher yērpe. Porrosht shish de ahir.— ²⁹Uje María umo ese anjel hn eheth chiilehet im: —¿Keshi duhu inaāpo heke seta yok shuu itsorz? ¿Keshi duhu inaāpo erze uje tatim yokike?— ³⁰Ese anjel tatim ire im: —María, ye atila yok. Porrosht wichi uje chiihla owa ³¹par uje owa hmiker. Uje ese eyjit shūrha nehe ich

tyenij ekëra ir iich on Jesús. ³²Wichi eyjit tyenij dichihî nãhu ãrmo nehe pork otsii: “Porrosht uje de wahacha poõrc wichi ir aap.” Porrosht tyenij shuu masaha par rey nehe shuu itso uu ir porokkite rey David. ³³Wichi uje tyenij tibey wir israel oso nehe. Ich ye uhurztikish uje tibey õr. Erze israel oso otãra ir porokkite Jacob.— ³⁴María tatim ese anjel im: —Yelij hnakirtik umuhu pahir. ¿Inaãpo uje yok hmiker uje itsorz nehe?— ³⁵Ese anjel tatim ire im: —Porrosht Ichibich tyenij tãr owa nehe. Porrosht ukurbo tyenij shuu owa hmiker. Uje shũrha nehe wichi tãra Porrosht heke otsii: “Wichi uu Porrosht ijit.”

³⁶Asa eytita Isabel tyenij ijitish toy. Ich ìlarappa. Oso omni otsii: “Wate ich ye ijãrsh” per shekurko seys uje ich hmiker. ³⁷Porrosht ich nos pwele shiyokõr wir kuche.— ³⁸María tatim ese anjel im: —Yok Porrosht ir ibii. Ich om uje Porrosht shiyokõr erze uje atim yokike.— Uje María tatim shuu itsorzike hn ese anjel tokolihichis ikich hn hno.

María sehe tekirihi Isabel.

³⁹Esee deeych yetni hn María tokolihichis hno tãr dit uje de wahacha ese hñimich Judea uje wãrye de. ⁴⁰Uje taachihichis hn masaha asa Isabel ihyuch hn seta. Wate Zacarías irãhta. ⁴¹Uje Isabel chunt uje María tatim ireke hn ese pikihñint tabitehe eheth ich jwertpa. Porrosht Ichibich masaha Isabel eheth. ⁴²Isabel tatim María ich sihnew im: —Tyenij owa aylpa pork shi owa uje Porrosht chiihla owa, ye uu timcher yërpe. Porrosht tyenij takashim ese eyjit uje shũrha nehe. ⁴³Owa Pinsirc lata. Ich uhu yok itso uu ihãr late pork Porrosht shuu erët ekirihi yok late.

⁴⁴Uje etha yokike ich pijit telerrza pork ich aylpa. ⁴⁵Ich om par owa pork ye otiispe uje eyok Irhich shuu anjel tatim owa. Ich tyenij shuu yakaha.—

⁴⁶María tatim wate im: —Pinsirc wichi ich dichpa. ⁴⁷Yok aylpa. Tahmũr Porrosht. Wichi uje tyenij ishi yok hñitewihi Porrosht ahir nehe. ⁴⁸Yok Porrosht ir ibii heke teychim yok late hn sosir yok. Ele ahle nehech uu ãrmo uhurc nehe ich nos oso otata uje Porrosht sosir yok. ⁴⁹Porrosht ukurbo deyo de. Shiyokõrihi yok uu kuche ihãrtso. Porrosht yelij niyokõr uje mihnik. ⁵⁰Porrosht nos sosir erze oso uje otola ire nehech uu ãrmo uhurc nehe. ⁵¹Porrosht shiyokõr kuche deyo chãra lakirboni. Erze oso uje onarim irni ich Porrosht shuu okarêhe lekityo par uje ye wir õr eyuwo jukur. ⁵²Hn erze rey uje onarim irni ich Porrosht chirmas õr. Chimchaha wir õr owich erze uje ye onarim irpe par uje shuu õr deyo. ⁵³Erze oso uje sewit sêhi õr wichi ishim õr oposo ich ihãrtso. Otew nehech otsatso, per shuu wir ihãr deyo otokole ohno shi otsin nahme. ⁵⁴Porrosht nos takashim wir israel oso uje chiihla õrni par ibiyo hn ye dikeype uje tyenij sosir õr itso uje ⁵⁵tatim uu eyok porokkite Abraham shuu itsorz. Heke shish takashim Abrahamkite hn nos wir uje otãra ire. Yelij noym uje sosir õr.— Wir uje María tatim Isabel shuu itsorz.

⁵⁶Eseekite ich shekurko tre uje María sakahachis Isabel ahir. Hno cheeshpo tîr wahacha dahuch.

Juan uu tohirm oso shûrha.

⁵⁷Eseekite ich terihi uu Isabel ishirît par uje ijît shûrha hn shûrha. ⁵⁸Uje erze iiso hn nos wir uje odebuhu ir ahir ochunt uje Porrosht sosir pish ire heke ijît shûrha hn wir ôr aylpa. Ich wate aylpa toy. ⁵⁹Uje ich daalo osho uje ir ijît shurhâhna hn erze iiso otaâcha hn erze uje odebuhu ir ahir otaâchpo par uje ochîbite ir yarta. Asa yarta iich otsii sirkunsisyon. Wir sehe odikêra ese pikihnint ir deyçh iich uje otsii Zacarías. ⁶⁰Waa ir lata tatim ôr im: —Ye ompe. Tyenij ekêrlo iich on Juan.— ⁶¹Otatim wate otsii: —Ye eystik chihipe uje iich otsii Juan.— ⁶²Hn wir otatim ese pikihnint deyçh ochîra nahmta par uje keshi dikêra iitikihi. ⁶³Ire sapur tabilt pikaabit par uje chichew chîbite deyjit iich. —Ir iich otsii Juan.— Uje oteychim ich ochishlabe. ⁶⁴Ichii Zacarías ahârc telerrza. Ichii chiilehet hn teeychâha Porrosht. ⁶⁵Nos wir oso uje odebuhu Zacarías ahir ich ochishlabe. Erze oso uje odebuhu wahacha ese hnimich uje wîrye uje dechi Judea nos okeytkêrye otata uje tokolihi Zacarías. ⁶⁶Nos wir uje ochunt ich ôr eyuwo tisîr hn ochiilehet otsii: —Ele pikihnint ¿keshi niyokôr latikpo nehe?— Ich imeheeych uje Porrosht tyenij shiyokôr kuchêrk chîra.

Zacarías tata uje Juan tyenij shiyokôr nehe.

⁶⁷Eseekite hn Porrosht Ichîbich masaha Zacarías eheth hn shuu tatim ôr im: ⁶⁸—Sehe tikeeychâha Pinsirc. Wichî uu israel oso ôr Porrosht. Tirêt tîr nâhu îrmo par ishi ôr hnitew erze oso uje chiihla ôrkite. ⁶⁹Porrosht chiihla nohmet uje ukurbo deyo de par uje sosir eyok. Wichî târa ir porokkrite rey David. Wichî Porrosht îbikkite. ⁷⁰Ich osdeyo uje Porrosht shuu wir ir profeta otatim oso oshuu itsorz im: ⁷¹“Porrosht wichî uje ye duhu wir eyok imâho oduhu eyokpe. Chiyuhu eyok ôr hme erze uje otsitak eyok.” ⁷²Ye likey lahwospe uje chîbite tatim eyok poruwo wishkrite ich shuu ûrpa heke sosir eyok. ⁷³Erze ir ahwoso uje shuu ûrpa wir uje tatim eyok porokkrite Abraham. ⁷⁴Tatim ire par chiyuhu eyok wir eyok imâho ôr hme par uje yiyokôr ir îbiyo hn ye yitila latik. ⁷⁵Porrosht sahmûr uje shish yiyokôrlo uje ire sahmûr, hn shish yiyokôrlo uje om uje ehn eyok ika.— ⁷⁶Eseekite hn Zacarías tatim deyjit im: —Pijite, je deeych yet nehe hn otatimye otsii: “Owa profetya. Porrosht uje de poôrc wichî uje chîbite owa.” Otatimye oshuu itsorz pork tyenij atim wir oso par uje onishii ire wap par ese îrhîch uje tyenij iyehe aner. ⁷⁷Erze oso uje Porrosht chiihla ôrkite wir uje tyenij atim ôr par uje ochîraha uje Porrosht tyenij ishi ôr hnitew pork wichî uje perdonar ôr. ⁷⁸Shi Porrosht shiyokôr shuu itsorz pork chuuna uje eyok losuhlaabo heke shuu Cristo

tirēt. Wichì shi itso ese deeych uje tokole hn chihit eyok. ⁷⁹Antkìte uje ehn ye yirahalo Porrosht shì eyok itso uje ich yebuhulo dihlelta hn yitililo uje yiti. Per ese uje itso ese deeych ich tokole hn chihit eyok par uje yeychimlo dehet uje shuu eyok aho kiisihi Porrosht ahir.— Nāhu uje Zacarías tata shuu itsorz.

⁸⁰Eseekite hn Juan shi neēhechiskite ese owich uje isa. Shish sahmūr ma Porrosht. Uje terihi ishirīt par sanimirāha Porrosht ahwoso hn tokolihi wahacha hn sanimirāha sakit erze israel oso.

Jesús shūrha.

2 ¹Eseekite hn ese romano oso òr bahlut pisht uje iich otsii Augusto chibite lahwoso par uje shuu nos otiskēr erze oso uje ode ir hnimo lekityo. ²Wichì shuu oshiyokōr ese senso ehn Cirenio gobernadorihi wahacha hnimich Siria. Wichì uu senso webich osht uje oshiyokōr. ³Nos wir oso uje ode lekityo tyenij ocheeshpo otīr ese dit uje òr poruwo wishì odekìte par uje ochichew deeyo. ⁴Heke José tokolihi dit Nazaret uje dechi hnimich Galilea hn hno tīr wahacha Belén uje dechi hnimich Judea. Wichì uje ir porokkìte rey David lishì shurēhekite. ⁵Hōr María ohno otīr wahacha par uje ochichew deeyo. Wate hno iya ire pork ochibite lahwosni par uje tyenij òhyiye ahir nehe. Wate ich hmiker. ⁶Uje ehn odechi Belenkite hn terihi María ishirīt par uje sehe ijīt shūrha. ⁷Hn ir ihirmīt shūrha. Wate chipeēsa ichakalar hn chibite ese pikihnint wōjo potipita pork ese owich uje ode shì par erze wōjo hn erze loshipo yewo. Shi otsakaha wahacha pork ye owich yetikish par otsahla pwert ehēt pork ich oso okihnipa.

Anjel tokolihi hnakirbo òr ikich.

⁸Eseekite hn hnakirbo odechi aach otibey erze obeji. Ich dihlak ⁹hn Porrosht ir anjel tokolihi òr ikich. Porrosht yokōrt chihit òr. Ich òr ebi yesh kāra. Ich otolpa. ¹⁰Ese anjel tatim òr im: —Ye atililo yok. Tokōhwa òr ahwoso ihirtso par shuu nos wir oso òr aylpa. ¹¹Ele dihlakike hn pikihnint shūrha wahacha ese dit uje rey David lishì shurēhekite. Wichì pikihnint tyenij ishi oso òr hñewihi Porrosht ahir. Wichì uu eyok Irhīch iich otsii Cristo. ¹²Uje ekwilo ese pikihnint ich erahalo uje wichì ire pork tyenij eshīhilo wahacha shi tinimihi wōjo potipita ehēt. Ich ochipeēsa ir ichakalar.— ¹³Uje ese anjel tata shuu itsorzike ichii wir anjele yewo otokolihì ir ahir ich okihnipa. Wir otāra wahacha poōrc. Shi oteychāha Porrosht hn omo otsii:

¹⁴—Porrosht uje de wahacha poōrc ich dichpa. Nos wir oso uje odebuhu irmo uje Porrosht chihla òr ich òr aho kiis.—

¹⁵Eseekite uje erze anjele ohno ocheeshpo otīr poōrc hn erze hnakirbo okeytkērye otatimye otsii: —Yukulo yitīrlo wahacha dit Belén par uje

yeychimlo ese uje Porrosht shuu ir anjel tatim eyokloko.— ¹⁶ Ohno shichish hn ochish María wahacha hn José hn ese pikihnint uje shurhāka. Wichī tinimihi ese wōjo potipita ehēt. ¹⁷ Uje omo ese pikihnintike ichii otokole ohno otatim erze osoho lekityo erze uje anjel tatim ōrki ese pikihnint. ¹⁸ Nos wir oso uje ochunt uje erze hnakirbo otata ich nos ochishlabe. ¹⁹ Per asa María ye likeype uje erze hnakirbo otata. Shish shuu deyuwo tisīr. ²⁰ Erze hnakirbo uje ehn ohno ocheeshpo otīr wahacha uje ōr obeji de hn shish oteeychāha Porrosht otsii: —Porrosht wichī ich dich. Nos wir erze kuche uje yomloko shi itso uje anjel tatim eyokloko.—

Ohnoy Jesús otseya templo ehēt.

²¹ Eseekite uje ich daalo osho hn ochibite ese pikihnint ir yarta waa je iich otsii sirkunsisyon. Hn ochikēra ese pikihnint iich otsii Jesús pork uje ehn yahpaa María hmikerni hn ese anjel tatim im: —Tyenij ekēra iich on Jesús.— ²² Eseekite hn terihi ishirīt uje María tyenij masaha templo patikit ehēt par shiyokōr uje erze ley tata uje Moisés chichewkite shi par erze timcher uje ōr ijo oshūrha. José hn María ohnoy ese pikihnint otseya wahacha templo ehēt par oshim Jesús Porrosht. ²³ Porrosht ir ley tata shuu itsorz im: —Nos wir ōr ihermo iteēto wir par Porrosht.— ²⁴ José hn María odechi templo patikit ehēt. Otōhwa chipirme pork Porrosht ley tata uje timcharrza uje ijit shūrha ich tyenij tōhwa isiso osiyer o kimiji paloma ijaabo osiyer par uje oshuu hn oshim Porrosht.

²⁵ Eseekite hn hnakirbich de wahacha Jerusalén uje iich otsii Simeón. Ese hnakirbich shish shiyokōr uje om hn teeychāha Porrosht. Wichī shi iyem par uje Cristo taācha par takashim wir israel oso. Porrosht Ichibich de Simeón ahir. ²⁶ Porrosht Ichibich tatim ire par uje ye tope nehech umo Cristo uje Porrosht shuu tirēt nehe. ²⁷ Porrosht Ichibich shuu ese Simeón hno tīr wahacha templo patikit ehēt. Umo María hōr José uje ohnoy ese Jesús omasaha templo patikit ehētike par uje oshiyokōr uje ley tata shuu itsorz. ²⁸ Simeón hno tīr ōr. Chimiya ese pikihnint hn teeychāha Porrosht shuu itsorz im:

²⁹ —Irhiche, erze ahwoso ich yakaha uje atim yokni. Moym yok shi tikiti pork ich pehet kiis. ³⁰ Ich tokomoko ese uje tyenij ishi ōryok hnitewihī ahir. ³¹ Shi owa uje ebite par uje nos oso irmo lekityo pwele ochiraha Jesús.— ³² Simeón tatim ōr im: —Ese pikihnint wichī shi itso luu uje chihit dehet par uje erze dihip kināho ōr pwele otīr Porrosht ahir hn shuu erze israel oso ōr deyo pork ese Irhich shi tāra uu israel oso.—

³³ Uje Jesús deych hn data ochunt uje Simeón tata shuu itsorzike ich ochishlabe. ³⁴ Simeón orar sapur Porrosht par uje sosir María hn José. Uje yuwirke hn tatim María waa Jesús lata im: —Deeych yet nehe hn ese pikihnint tyenij shuu erze israel oso ich okihniya ye onahmūr irpe hn shuu okihniya otsahmūr ire. Ese pikihnint wichī uje oso otata nehe uje

ye onahmūrpe ³⁵ pork tyenij shuu imehship eeych uje ōr aho yūhursh.— Hn Simeón tatim María im: —Je deeych yet nehe ich eena uje shuu owa dospa shi itso uje kiskirehet masaha ehēt.—

³⁶ Eseekite hn timcharrza yata de wahacha waa je iich otsii Ana. Uu ir ibilishi iich otsii Fanuel. Wate profetyār. Uu ir porokkite iich otsii Aser. Asa Ana ich ilarappa. Hōr labiiti odeye ahir shi syete āyoni hn abiiti toy. ³⁷ Wate poluu nehech terihi oshenta y kwatro āyo. Deeych hn dihlak shish dechi templo patikit ehēt teeychāha Porrosht. Shish iim dabiso par uje orar. ³⁸ Ehn Simeón dechi hn asa Ana taācha. Ichii ninship Porrosht hn tatim erze oso uje yesh oyem Cristoho wahacha Jerusalén im: —Ese pikihnint wichi uje ishi eyok hnitewihi Porrosht ahir nehe.—

José hōr María otīr dīt Nazaret.

³⁹ Eseekite uje ich nos oshiyokōr uje Porrosht ley tata shuu itsorz hn María hōr José ocheeshpo otīr dahuch wahacha dīt Nazaret uje dechi hnimich Galilea. ⁴⁰ Eseekite hn ese pikihnint neēhechis hn ich ukurbosh. Ich eykdeyo hn shish Porrosht sosir ire.

Otseya Jesús templo patikit ehēt.

⁴¹ Eseekite kal āyt ich Jesús lata hn lekūrc ohno otīr Jerusalén par ese ōr ahamich uje iich otsii Pascua. ⁴² Uje ich Jesús terihi dose āyokite hn ūya ōr uje ohno otīr wahacha Jerusalén par ese ōr ahamich pork wichi israel oso ōr iluu. ⁴³ Uje ich yuwirke ese ōr ahamich hn María hōr José ohno ocheeshpo otīr dahuch. Ese pikihnint Jesús sakaha wahacha Jerusalén per ye lata hn lekūrc odirehepe. ⁴⁴ Shi ōr eyuwo tisīr otsii: —Kimiji wichi do nōya wir oso ōr yewo uje oyebe.— Heke odirkihi hnimich nehech deeych nohmira. Uje yilkaship ichii ochukuhu wir iiso ōr ahir hn erze ir ihyēre ōr ahir toy. ⁴⁵ Ye odishpe heke ohno ocheeshpo otīr wahacha Jerusalén par uje ochukuhuchis. ⁴⁶ Ich daalo tre uje ochukwi hn ochishihi wahacha templo patikit ehēt. Shi sakaha wir ōr ehēt erze hnakirbo uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Tēr ōr uje otata lahwooso hn sapur ōr par uje sehe diraha. ⁴⁷ Nos wir ōr ire uje otēr Jesús ich ochishlabe pork ich eykdeyo. Chiraha uje wir otata hn uje sehe odiraha kuchit ich tatim ōr ich shuu ūrpa. ⁴⁸ Uje lekūrc hn data omo ire ich ochishlabe. Lata tatim im: —Pijite, ¿inaāpo heke ye Mēya ōryok petikhna uje oyitīr wahacha ōryok ihyuch? Ekūrc hn yok yesh oyukwi owa. Ōryok eyuwo tisīr kimiji kuchērk tew owahna.— ⁴⁹ Jesús tatim ōr im: —¿Inaāpo heke ekwilo yok? ¿Je ye erahalope uje tyenij yok de lika Papa ihyuch?— ⁵⁰ Per ōr ire ye odirehepe uje Jesús tatim ōr. ⁵¹ Eseekite hn Jesús hno cheeshpo ūya ōr otīr wahacha Nazaret. Nos shiyokōr uje lekūrc hn data otatim ire. Hn asa lata ich nos ye dikeype erze kuche uje tokolihi ōr.

⁵² Jesús krese. Ich ma berzak hn ich ma eykdeyo. Porrosht sahmūr uje Jesús shiyokōr. Nos wir oso otsahmūr toy.

Juan uu tohirm oso dechi ese owich uje isa.

3 ¹Eseekite ich kinse āyo uje ese romano oso ōr bahlut pisht uje iich otsii Tiberio tibey oso uje ode hnimo lekityo. Poncio Pilato wichi gobernador uje tibey oso uje odechi hnimich Judea. Hn ese Herodes wichi gobernador uje tibey oso uje odechi hnimich Galilea. Hn ese ir leshibich Felipe wichi gobernador uje tibey oso uje odechi erze hnimo osiyer uje iiyo otsii Iturea hn Traconite. Hn ese Lisantias wichi gobernador uje tibey oso uje odechi ese hnimich Abilinia. ²Ese Anás hn Caifás wir uu saserdote ōr bahluwo pisho. Uje ehn wir ochish erze obiyo hn Porrosht tatim Zacarías ijit uje iich otsii Juan im: —Bo ahakōr pibiyo.— Juan de wahacha ese hnimich uje isa. ³Heke Juan tīr lekityoho onoota Jordán wiro sanimirāha Porrosht ahwoso tatim oso im: —Moymlo uu olak iluu mihnū. Ahakōrlo uje om uje Porrosht sahmūr heke Porrosht perdonar erze mihnūwo uje ahakōrlo hn tokohirm olak.—

⁴Juan wichi uje profeta Isaías lishi chichewkite im: —Porrosht sole: “Ese pibich de wahacha ese hnimich uje isa nehe. Tatim oso ich sihnew im: Moymlo erze olak iluu mihnū. Enshii olak par anemlo ese ĩrhich uhu olak ilo dehet uje onishii oshuu deresho par ese ĩrhich. ⁵Tyenij ekshahalo jotse uje de dehet. Nos wir kojano hn erze wīrye uje de porit ich enshiilo uhulo ilye. Hn ese dehet uje poshik ich enshiilo uhulo deresho. Hn uje katuune de ich enshiilo. ⁶Nos oso ochiraha ĩrmo lekityo nehe uje Porrosht shuu Cristo tirēt par ishi oso ōr hñitew.”—

⁷Eseekite ich oso okihniya ohno otīr Juan par tohirm ōr. Juan tatim ōr im: —Olak shi olak itso echeēt ir aabo uje ich wosdeyo. ¿Yeēk tatim olak heke erētlo par uje ye ese kuchit mīhnt tīr olak nehe? ⁸Ebitilo orhōta uje moymlo erze kuche mihnūwo hn ahakōrlo uje Porrosht sahmūr. Ye uhulo olak eyuwo tisīr uje ārlo olak porokkite Abraham heke olak owich de Porrosht ahir. Titim olak kirēhe Porrosht nahmūr ich ire pwele shuu erze kojano chisāha ire Abraham ir aabo. ⁹Ich yej terihi ese deeych uje Porrosht sepyēr oso shi itso uje asa ĩbijiita dechi pohorrza ahir par ihyo. Nos pohir uje ye ee ĩhrpe ich tyenij ohyo hn ochimchaha jwekita.—

¹⁰Erze oso otatim Juan otsii: —¿Oyiyokōr latikpo?— ¹¹Juan tatim ōr im: —Olak nērpe uje otiyer de ich asimihilo nohmata ese uje nihyokāhi ahir. Hn ese uje ir poso de tyenij sehek hn ishimihi ese uje nihyokāhi ahir.— ¹²Wir otaachihichis toy erze hnakirbo uje ōr kobra nanapso ōr hnote par gobierno. Sehe oduhu Juan tohirm ōr ire toy. Omo Juan otsii: —Maestro, ¿ōryok wishi oyiyokōr latikpo?— ¹³Juan tatim ōr im: —Ye uhu wir oso odoshi ma je uje gobierno tatim olak.— ¹⁴Ohyerptoso sohmiramō otaachihichis hn otatim Juan otsii: —¿Ōryok wishi oyiyokōr

latikpo?— Juan tatim òr im: —Ye enshahalo hnote òr ahir hn ye atilo olak ukushiĩ uje olak denunsya yeẽk, hn uhu olak aho kiis uje gobierno ishi olak.—

¹⁵Erze oso ich otarãha Cristo heke òr eyuwo tisĩr otsii: —Kimiji liki uu Cristo ele Juan.— ¹⁶Per Juan nos tatim wir oso im: —Yok tokohirm olak shi tĩra olak awit per je deeych yet nehe hn yet taãcha uje ma dich je yok. Wichĩ dichpa heke ye yok pwelpe par uje tiyuhu ir erihyo atshũro. Wichĩ tyenij shiyokõr shi itso uje tohirm olak chĩra Porrosht Ichibich hn jwekita. ¹⁷Wichĩ tõhwa palt. De ir hme par chishit erze trigo par uje chihmer chimchaha ir owich hn erze ir yũhur shi chimchaha asa jwekita waa je yelij nihna ire.—

¹⁸Juan sakit òr ich ahwoso berzo tatim òr erze òr ahwoso ihĩrtso uje Cristo tyenij taãcha shichish. ¹⁹Per Juan poter ese gobernador Herodes im: —¿Inaãpo heke boy wate Herodías? Wate eshibich Felipe irãhto.— Poterpo Herodes pork shiyokõr mihñuwoni ich kihniya. ²⁰Heke Herodes shiyokõr mihnikpo pork chimchaha Juan karsel eheth.

Juan tohirm Jesús.

²¹Eseekite uje ehn yahpaa Herodes nimchaha Juan karsel eheth petikni ich oso okihniya otĩr Juan hn tohirm òr, hn tohirm Jesús toy. Uje tohirmike hn uje ehn Jesús orar hn poõrc chĩtsẽr ire ²²hn Porrosht Ichibich chisãha ire shi itso palomit hn ihnimichihĩ Jesús eeych. Ahwoso tãra poõrc im: —Owa uu pijit uje tahmũr hn tahmũr erze uje ahakõr.—

Nãhu Jesús ir poruwo wishi.

²³Eseekite uje Jesús terihĩ treynta ãyo ichii sanimirãha Porrosht ahwoso. Erze oso oshuu deyuwo tisĩr uje Jesús wichĩ José ir ijit. José ir deych iich otsii Elĩ. ²⁴Elĩ ir deych iich otsii Matat. Matat ir deych iich otsii Levĩ. Levĩ ir deych iich otsii Melquí. Melquí ir deych iich otsii Jana. Jana ir deych iich otsii José. ²⁵José ir deych iich otsii Matatías. Matatías ir deych iich otsii Amós. Amós ir deych iich otsii Nahúm. Nahúm ir deych iich otsii Eslĩ. Eslĩ ir deych iich otsii Nagai. ²⁶Nagai ir deych iich otsii Maat. Maat ir deych iich otsii Matatías. Matatías ir deych iich otsii Semeĩ. Semeĩ ir deych iich otsii Josec. Josec ir deych iich otsii Judá. ²⁷Judá ir deych iich otsii Joanán. Joanán ir deych iich otsii Resa. Resa ir deych iich otsii Zorobabel. Zorobabel ir deych iich otsii Salatiel. Salatiel ir deych iich otsii Neri. ²⁸Neri ir deych iich otsii Melquí. Melquí ir deych iich otsii Adi. Adi ir deych iich otsii Cosam. Cosam ir deych iich otsii Elmadam. ²⁹Elmadam ir deych iich otsii Er. Er ir deych iich otsii Jesús. Jesús ir deych iich otsii Eliezer. Eliezer ir deych iich otsii Jorím. Jorím ir deych iich otsii Matat. ³⁰Matat ir deych iich otsii Levĩ. Levĩ ir deych iich otsii Simeón. Simeón ir deych iich otsii Judá. Judá ir deych iich otsii

José. José ir deych iich otsii Jonam. ³¹Jonam ir deych iich otsii Eliaquim. Eliaquim ir deych iich otsii Melea. Melea ir deych iich otsii Mena. Mena ir deych iich otsii Matata. ³²Matata ir deych iich otsii Natán. Natán ir deych iich otsii David. David ir deych iich otsii Isaí. Isaí ir deych iich otsii Obed. Obed ir deych iich otsii Booz. Booz ir deych iich otsii Sala. ³³Sala ir deych iich otsii Naasón. Naasón ir deych iich otsii Aminadab. Aminadab ir deych iich otsii Admin. Admin ir deych iich otsii Arni. Arni ir deych iich otsii Esrom. Esrom ir deych iich otsii Fares. ³⁴Fares ir deych iich otsii Judá. Judá ir deych iich otsii Jacob. Jacob ir deych iich otsii Isaac. Isaac ir deych iich otsii Abraham. Abraham ir deych iich otsii Taré. ³⁵Taré ir deych iich otsii Nacor. Nacor ir deych iich otsii Serug. Serug ir deych iich otsii Ragau. Ragau ir deych iich otsii Peleg. Peleg ir deych iich otsii Heber. ³⁶Heber ir deych iich otsii Sala. Sala ir deych iich otsii Cainán. Cainán ir deych iich otsii Arfaxad. Arfaxad ir deych iich otsii Sem. Sem ir deych iich otsii Noé. ³⁷Noé ir deych iich otsii Lamec. Lamec ir deych iich otsii Matusalén. Matusalén ir deych iich otsii Enoc. Enoc ir deych iich otsii Jared. Jared ir deych iich otsii Mahalaleel. ³⁸Mahalaleel ir deych iich otsii Cainán. Cainán ir deych iich otsii Enós. Enós ir deych iich otsii Set. Set ir deych iich otsii Adán. Adán ir deych iich otsii Porrosht.

Dyablo sehe duhu Jesús niyokör mñhnik.

4 ¹Eseekite uje Jesús tokoliñichis onoota Jordán wiric ich Porrosht Ichibich de ehét. Nos ishím ir ukurbo. Ese Porrosht Ichibich shuu hno tír ese hñimich uje isa. ²Ich daalo kwarenta hn dihle kwarenta uje Jesús sakahachis hn shish Dyablo sehe duhu niyokör uje mñhnik. Jesús ich ye taakpe. Uje terihí erze daalo kwarenta ich Jesús chuuna uje iyuwo sēhi, ³hn Dyablo tatim Jesús im: —Kimiji owa uu Porrosht Ijo ich atim ese kojach uhu tokoliñi pan.— ⁴Per Jesús tatim im: —Porrosht ahwoso tata uje ye shi panpe uje shuu òr ikirīt de.—

⁵Dyablo hnoy Jesús seya ese owich uje ich poritpa ichii nos sowa erze duwo uje de írmo lekítiyo. ⁶Dyablo tatim Jesús im: —Tibite owa par wir òr bahuwa par nos abey erze duwo hn nos erze kuche uje om uje de erze duwo aho. Wir ode pihme pork yeék ishimihi yokkíte heke yok pwele tokosimihi yeék uje tahmür. ⁷Shi tyenij atsa ete hnimo hn eeychāha yok ich nos tokosim owa erze uje ich ihirtso.— ⁸Jesús tatim im: —Porrosht ahwoso sole: “Eeychāha owa írñich Porrosht hn ahakör shi uje ire sahmür.”—

⁹Hn Dyablo hnoy Jesús seya dit Jerusalén hn chibite ire wahacha templo eeych uje ich ma porit hn tatim ire im: —Kimiji owa Porrosht Ijo ich āra owaha liki templo eeych. ¹⁰Kimiji āra owa ich ye latik tew owa pork Porrosht ahwoso tata uje shuu ir anjele otibey owa ¹¹par

uje ochishew owa ochĩr nahme par uje ye kojano duhu er.— ¹² Jesús tatim Dyablo im: —Porrosht ahwoso tatim oso im: “Ye epi owa Irhĩch Porrosht.”— ¹³ Uje Dyablo nos prowa sehe duhu Jesús niyokõr uje mĩhnik per ye latik tokole heke iim. Hno par uje deeych yet nehe hn prowapo.

Jesús hno tĩr Galilea.

¹⁴ Eseekite hn Jesús cheeshpo tĩr hnimich Galilea. Porrosht Ichĩbich de eheth hn takashim ire shuu ir ukurbo de. Nos oso uje ode lekitiyo ese hnimich Galilea otata erze kuche uje Jesús shish shiyokõr. ¹⁵ Wichĩ tĩr lekitiyo erze duwo uje de hnimich Galilea hn shiyokorãha orĩhi wir sinagoga aho. Nos wir õr ire okeytkerye otsii: —Ese Jesús ich ditikpa.—

¹⁶ Jesús hno tĩr wahacha dit Nazaret uje neẽhekite. Uje ich terihĩ sabta hn hno masaha sinagoga eheth pork shi ir iluu. Iyeheth par uje ler Porrosht ahwosoho wir oso õr ikich. ¹⁷ Oshim Jesús asa hutita waa je profeta Isafas lishi chichewkite. Jesús sehek hn chukwi uje sahmũr hn ler im:

¹⁸ —Porrosht Ichĩbich de yok pork Porrosht chiihla yok par uje tanimĩrãha erze ir ahwoso oomo titim erze uje õr losuhlaabo. Shuu titĩr erze uje õr dosdarak par uje tuu õr aho kiis. Hn shuu titĩr erze uje ode namãho õr hme par uje titim õr par uje otokole. Hn shuu titĩr erze uje õr olibo par uje tukuta õr. Hn shuu titĩr erze uje oso ochĩpa õr par uje tiyuhu õr. ¹⁹ Hn shuu titim oso uje terihĩ ishĩrit uje Porrosht sosir oso.—

²⁰ Uje Jesús ler asa hutita pikaap hn shiyeru. Ishimpo ese uje ishĩm ireke hn Jesús sakir. Nos wir oso uje ode wate sinagoga eheth ich oteychĩm pishĩ Jesús hn oyem uje tatim õr. ²¹ Jesús tatim õr im: —Ele ahle ahnũwo Porrosht ahwoso uje yok lerke ele olak ikich ich yakaha.— ²² Erze oso uje ode sinagoga eheth nos omye otsii: —Ese Jesús ich iluuta ompa.— Uje Jesús chiilehet tatim õr lahwoso oomo ich nos wir oso ochishlabe heke okeytkerye omye otsii: —Ese Jesús wichĩ shi Josẽ aap. ¿Inãpo heke chĩraha shuu itsorz?— ²³ Jesús tatim õr im: —Ye tokotiispe uje tyenij atimlo yok erze olak ahwoso uje shish atimloye amlo yok on: “Owa lotor. Ekuta owa. Ich kuche kihniya uje ahakorĩhi wahacha dit Capernaumhna. Sehe oyuhu ahakorĩhi likpo owa hnimich.”— ²⁴ Jesús tatim õr im: —Ich ũrpa uje titim olak. Uje profet yet cheeshpo tĩr ese dit uje neẽhekite ich oso ye otola irpe. ²⁵ Titim olak ich tuu ũrpa. Uje eheth profeta Elías lishi dekite ich poluu yesh okĩhniya erze israel oso õr hnimich. Ich ye ibikpe nehech tre ãyo hn pehet ĩya heke ich nos sewit sēhi õr. ²⁶ Per Porrosht ye duhu Elías lishi tĩr erze poluupe hnii nohmĩra. Porrosht shuu hno tĩr poluuta yata uje de wahacha dit Sarepta ye dukuhlehechĩspe dit Sidón. ²⁷ Uje eheth profeta Eliseo dekite ich okĩhniya uje õr permo erze israel oso õr hnimich. Lepra tew õr. Nĩhyok ye latik lukuta õr per Eliseo chukuta Naamán. Wichĩ dihip kinaha uje tãra wahacha hnimich Siria.— ²⁸ Erze oso uje ode wate sinagoga eheth ochunt uje Jesús tatim õrke. Ich

ochesdelpa. ²⁹Nos wir oso oyehet hn ohnoy Jesús ochuurz otseya dīt nēr. Ese dīt dechī wārit uje ich ilyaka. Ohno otīr par uje sehe otāra Jesús oduhu toy ³⁰per dirkihi ōr ehēt nehech tāra ōr pit hn hno.

Jesús chiyuhu demonyo hnakirbich ehēt.

³¹Eseekite hn Jesús hno tīr wahacha dīt Capernaum uje dechi hñimich Galilea. Uje terihi sabta hn shiyokorāha wir oso. ³²Uje shiyokorāha ōr ich imeheeych uje wichi dich heke shuu wir ochishlabe. ³³Hnakirbich dechi sinagoga ehēt uje demonit de ehēt. Ese demonit wichi ichībich mīhnt. Ese demonit tibich jwertpa tatim Jesús im: ³⁴—Jesús, owa uu dīt Nazaret osht. ¿Je sehe ahakōr latikihi ōryok? ¿Je erēt par uje ehna ōryok? Tikiraha owa. Āra Porrosht par uje ahakōr ir ibiyo.— ³⁵Jesús tatim ese demonit im: —Apik. Atokolihi ese hnakirbich ehēt.— Uje demonit tāra ese hnakirbich chibite hñimich erze oso ōr ikich ichii tokole. Ye duhu wichi hnakirbich dosope. ³⁶Ich nos ochishlabe hn okeytkērye otsii: —Ese Jesús ich ir ahwoso ukurbo de. Ich imeheeych uje ich dichpa pork shi tatim wir ichibiyo mihñūwo par shuu wir otokole.— ³⁷Nos otatimyehe lekītiyo ese dīt Capernaum ehēt hn erze duwo uje de ahir uje Jesús shiyokōr shuu itsorz.

Jesús chukuta Simón ohota.

³⁸Eseekite uje Jesús tokolihi sinagoga ehēt hn hno tīr wahacha Simón ihyuch. Ese Simón ir ohota ich permo. Ich aat duhlpā. Simón hōr otsapur Jesús par uje sosir wate. ³⁹Jesús sitīr ire hn teychim. Tatim ese permit par shuu tokole. Ichii tokole. Asa timcharrza iyehet shichish hn hno sār oposo par uje otew.

Jesús chukuta oso okihniya.

⁴⁰Eseekite uje ich deeych yaka hn nos otōhwa erze uje ōr permo otseya ōr Jesús. Erze permo ich kihniya uje kināho kināho. Jesús chibite nahme ōr hu eeyo nohmīr nohmīr hn nos chukuta ōr. ⁴¹Ich okihniya uje Jesús chiyuhu demonyo ōr aho. Uje shuu tokolike hn erze demonyo tibich tatim Jesús im: —Owa uu Porrosht ijīt pisht.— Ochiraha uje wichi Cristo heke Jesús tatim erze demonyo par uje ye odiilehet.

Jesús sanimirāha Porrosht ahwoso sinagoga aho.

⁴²Eseekite uje ich lekītiyo poro hn Jesús tokolihiichis hno tīr ese owich uje isa. Erze oso ohno ochukwi ire. Otaachīhi uje Jesús de hn sehe onontew ire par uje ye do. ⁴³Per Jesús tatim ōr im: —Tyenij titīr duwo yewopo par uje tanimirāha Porrosht ahwoso titim ōr erze ōr ahwoso oomo uje Porrosht sehe duhu oso omasaha par ir aabo par uje wichi tibey ōr. Porrosht shuu Tikirētni par uje tiyokōr tuu itsorz.— ⁴⁴Shish Jesús

hno tîr erze israel oso òr sinagoga aho uje dechi hnîmich Judea eheth par sanimîrâha Porrosht ahwoso.

Oshiyeru doshiyo ich kihniya.

5 ¹Eseekite uje Jesús dechi lagunta wirc waa je iich otsii Genesaret ich oso okîhniya odechi ahîr par uje otêr Porrosht ahwoso. Ich ochukusyeh. ²Jesús umo pohîr otiyer asa lagunta wirc. Uu ir yinsiro ich nos oyhnimichike par ochûrhu erze òr ret. ³Jesús dohîr wate pohorrza yata eheth. Wate Simón echii. Tatim Simón par uje chiish asa pohorrza owit eheth pikaap. Uje dechi hn Jesús sakaha pohorrza eheth ichii sanimîrâha Porrosht ahwoso tatim wir oso uje odechi hnîmich. ⁴Uje sihna sanimîrâha Porrosht ahwosoko hn tatim ese Simón im: —Bo etîr asa lagunta eheth uje ich jotsak hn âra ese owa ret êsher.— ⁵Simón tatim Jesús im: —Maestro, dihîlak lata òryok wishî shish oyêsher hn ye oiyeru latik, per atim yokike par uje têsherpo heke takaha tokôra yok retpo.— ⁶Uje otâra ir ret hn sehe odish îrpo ich ye òr pwelpe pork ich doshiyo kihnipa. Sehe duhu ese òr ret kâra. ⁷Chiish wir nahîre òr nahmta uje oyâha asa pohorrza yata pork sehe oduhu otîrê otakashim òr. Uje otaâchaka hn onâha erze doshiyo pohîr otiyer nehech sehe yaka. ⁸Uje Simón Pedro umo uje itsorz hn icha dete hnîmoho Jesús ile ikich hn tatim Jesús im: —Îrhîche, aham yok pork yok lishî shish tiyokôr uje mîhnik.— ⁹Ese Simón tata shuu itsorz pork ire hn nos wir îr îhyêre ich nos ochishlabe uje oshiyeru erze loshiyo ich kihniya ¹⁰hn wir ochishlabe toy Santiago hn Juan. Òr deyeh iich otsii Zebedeo. Wir Simón ir îhyêre. Eseekite hn Jesús tatim Simón im: —Ye atîla yok. Ele ahle ichii uhu oso omasaha par Porrosht aabo. Uhu òr îlo uje êsher êra ret.— ¹¹Uje Simón hôr otôhwaka wir pohîr hn oymîhichis lagunta wirc hn ohno ôya Jesús.

Hnakîrbich uje lepra tew.

¹²Eseekite uje ehî Jesús dechi dit yet hn hnakîrbich taâcha uje lepra tew. Uje umo Jesús hn icha dete hnîmo nehech unta terihî hnîmich. Sapur Jesús im: —Îrhîche, kimîjî ahmûr, ich ekuta yok lishî.— ¹³Jesús sakahîr chîra nahmta hn tatim im: —Êhe, tahmûr.— Hn tatim ese lepra par tokolîhî ese hnakîrbich. Ichii owich om. ¹⁴Jesús tatim ese hnakîrbich im: —Ye atim latik. Shi bo owa ese saserdote hn asim loshipit uhu îlo waa ley waa je Moisés chichewkîte par uje nos wir oso odîraha uje ese lepra ich tokolîke.— ¹⁵Per okîhniya ochuntîhî lekîtiyo uje Jesús shiyokôr shuu itsorz. Heke oso okîhniya otakisho lawich par uje otêr Jesús hn par uje chukuta erze uje òr permo. ¹⁶Per Jesús shish tokolîhî òr ahîr hno tîr ese owich uje ye latik chîhî par uje orarîhichis.

Hnakîrbich uje pîlich worbit yakaha.

¹⁷Eseekite uje Jesús shiyokorâha oso hn wir otsakahachis uje òr îluu iich otsii fariseo hn wir otsakahachis toy erze uje oshiyokorâha oso waa

ley waa je Moisés chichewkite. Nohmiramo otāra kal duwo uje dechi hnimich Galilea. Hn nohmiramo otāra erze duwo uje dechi hnimich Judea hn nohmiramo otāra ese dit Jerusalén. Porrosht ukurbo de Jesús par chukuta erze uje ör permo. ¹⁸Hnakirbo yewo otaācha uje otōhwa hnakirbich yet otseya Jesús. Wichi pilich worbit yakaha. Ye dirkpe. Shi de detēch eeych. Sehe omasaha ese pwert ehēt par uje ochibite Jesús ile ikich ¹⁹per ye odishpe par uje ochikāha. Ich oso wishi okihnipa heke odohir ese pwert eeych. Oshiyokōr onta par uje oshuu wichi chikāha. Ese uje permo shi de detēch eeych. Ochirmas ochira lukweriyo hn ochibite Jesús ikich. ²⁰Uje Jesús umo uje ye olotiis irpe hn tatim ese hnakirbich im: —Yok perdonar owa erze kuche mihnūwo uje shish ahakōr, sham.— ²¹Erze uje ör iluu iich otsii fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite otsotiis Jesús heke ör aho chiilehet otsii: —Lika shi narim ire. Uje tata shuu itsorz ich chish majamichihi Porrosht, pork shi Porrosht nohmira wichi uje perdonar erze uje oshiyokōr uje mihnūwo, ye hnakirbope.— ²²Per Jesús chiraha uje wir ör aho chiilehet hn tatim ör im: —¿Inaāpo heke uhulo olak eyuwo tisr itsorz? ²³Uje titim ire uje yok perdonar erze mihnūwo uje shish shiyokōr ich ye imeheeychpe kimiji pukurbo chihī o kimiji nīhyok. Per uje titim ire too: “Alehet hn erk” ich imeheeych uje pukurbo de pork tyenij iyeheh hn dirk.— ²⁴Jesús im: —Yok tokōra poōrznī. Tokowa olak uje pukurbo de uje yok de lika ĩrmo par uje yok perdonar yeēk uje shiyokōr mihnūwo.— Tatim ese hnakirbich uje pilich worbit yakaha im: —Yok titim owa too: “Alehet. Asew ese eteno hn bo eyhi.”— ²⁵Ichii ese hnakirbich iyehehī erze oso ör ikich hn shish teeychāha Porrosht uje hnoy ese darpich uje umuhu eeychike seya dahuch. ²⁶Nos shuu wir oso ochishlabpa. Oteeychāha Porrosht toy hn otatimye otsii: —Ich nos oyumoko erze uje Jesús shiyokōr ich kinaha pisho.—

Jesús shuu Leví ĩya ire.

²⁷Eseekite hn Jesús tokole. Uje hno dirk hn teychim ese hnakirbich uje iich otsii Leví. Shi sakaha wahacha ese pwertit par kobra hnote par gobierno. Jesús tatim im: —Yuko Mēya yok.— ²⁸Ese Leví iyeheh. Nos iim wir debiyo hn ĩya Jesús. ²⁹Eseekite hn Leví shiyokōr ör ahamich dich ese dahuch par uje Jesús taakihi. Tatim oso okihniya par uje otirēt otaakihichis toy. Wir odechi erze uje ör kobra hnote par gobierno hn yewo odechi toy ör ahir. ³⁰Erze uje ör iluuta iich otsii fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite nos ochish majamichihi wir Jesús akilo. Otatim ör otsii: —¿Inaāpo heke aakihilo hn ehelo wir ör ahir erze uje ör kobra hnote par gobierno hn erze uje oshiyokōr mihnūwo?— ³¹Jesús siteēta tatim ör im: —Erze uje ye ör permope ye nesit lotorpe. Shi erze uje ör permo wir uje ör nesita.

³²Tikirētni ye par tokosir erze uje oshiyokōr uje om shi par tokosir erze uje oshiyokōr mihnūwo.—

Jesús tata inaapo ye onoym labisope.

³³Eseekite hn otatim Jesús otsii: —Ese Juan uu tohirm oso uu ir akile shish oym uje otaak par uje ōr orar. Hn wir ōr itspo erze fariseo ōr akile per erze akile shish otaak hn oho.— ³⁴Jesús tatim ōr im: —Hnakirbich de uje sehe diileku heke shiyokōr ōr ahamich dich. Uje ehn ire dechi ōr ahamich ich ye ōr pwelpe par uje oym labiso. ³⁵Per deeych yet ich yet taācha hn hnoy ese hnakirbich uje sehe diileku. Heke erze uje ehn odechi ōr ahamich ich oym labiso.— ³⁶Hn Jesús tatim ōrpo im: —Titeēta kuchit yetpo par erahalo uje pakilo tyenij oshiyokōr kuche ahlo. Erze uje tiyokorāha oso shi itso bortisht uje ahle hn oso ōr iluu shi itso bortisht uje ilaro. Nīhyok ye latik lekshehe bortisht uje ahle hn chibite ese bortisht uje ilaro. Uje chibite shuu itsorz ich tyenij shuu ese bortisht ichirēhet kāra hn ese bortisht ichirēhet ye ompe uje iya ese uje ilaro pork shuu tīrye.— ³⁷Hn Jesús siteēta kuchit yet uje tata itspo im: —Ese wint uje ichirāha ye ompe uje otsanuwāha erze kwer aho uje iler pork ese wint ichirēhet tyenij shuu erze kwer potita hn kāra hn ese wint noshi. ³⁸Heke shi otsanuwāha ese wint uje ichirāha erze kwer uje ichirēhe. ³⁹Uje yeēk doho ese wint uje ilaro ich ye nahmūrpe ese wint uje ichirāha. Otata uje ese wint ilaro ich ma ihirtpa.— Jesús siteēta lahwošo hn ōr iluu iler.

Ochekushu trigo ee ese deeych uje otsakir.

6 ¹Eseekite uje ehn sabta hn Jesús hōr wir dakile ohno ochikāha asa shakirra wir uje erze trigo de. Ir akile ōr iyuwo sēhi ōr heke ochekushu erze trigo ee pikaap par otew. Ochukwer ochīra nahme par yūhir tokole hn otew. ²Erze uje ōr iluuta iich otsii fariseo sohmīramo odechi. Otatim ōr otsii: —¿Inaāpo heke ahakōrlo erze obiyo uhulo itsorz? Ley tata uje ye ompe ochishew obiyo ese deeych uje otsakir.— ³Jesús tatim ōr im: —Erahalo uje Porrosht ahwošo tata uje rey David iyuwo sēhi hn ir ihyēro. ⁴Ese rey David masaha tabernakulo ir patikit ehēt hn saserdote ishīm ire erze pan uje oshimīhi Porrosht hn tew. Nos ishīm wir nahire hn otew toy. Waa ley chibite uje erze pan shi par saserdote otew per David ye niyokōr mīhnīkpe pork iyuwo sēhi hn sapur.— ⁵Hn Jesús tatim ōr im: —Yok tokōra poōrzni. Yok ese deeych uje otsakir ir yīnsirc.—

Hnakirbich uje hmata ye jukur.

⁶Eseekite uje ich terihi sabta yata hn Jesús masaha sinagoga ehēt hn shiyokorāha oso. Hnakirbich dechi uje hmata waāchta ye jukur. ⁷Erze uje ōr iluu iich otsii fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite wir odechi sinagoga ehēt toy. Ochukwi Jesús

ilu kimiji niyokōr uje mīhnik par uje ōr pwele ōr denunsya ire. ⁸Per Jesús ich nos chiraha ōr aho uje chiilehet hn tatim ese hnakirbich uje ye hmata jukur im: —Erēt alehe nāhu oso ōr ikich.— Hn wichī iyehet hn hno iyehe ōr ikich. ⁹Jesús tatim wir uje ōr iluuta iich otsii fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite tatim ōr im: —Titim olak hn uhulo leeshi atimlo yok. ¿Je otsowe ley uje oshiyokōr uje om o je sowe uje oshiyokōr mīhnik ele deeych uje otsakir? ¿Je otsowe uje ochukuta ōr o je otsowe uje oshuu otoy ese deeych uje otsakir?— ¹⁰Jesús nos teychim wir uje odechi. Tatim ese hnakirbich im: —Ēr ahmita.— Wichī chīr nahmta hn hmata owich omike. ¹¹Per erze yewo ich ochesdelpa. Ichii omye otsii: —¿Yiyokōr latikihi ele Jesús?—

Jesús chiihla dakile ōr dose.

¹²Eseekite uje ich deeych yet hn Jesús hno dohir kojach eeych hn orarihichis sapur Porrosht nehech dechole. ¹³Uje dihirbitike hn tibii wir dakile uje shish ōya ire. Chiihla ōr dose par uje ōya ire hn chikēra ōr iich im apóstole. ¹⁴Jesús chiihla Simón hn chikēra iich yetpo im Pedro. Chiihla ese leshibich uje iich otsii Andrés hn chiihla Santiago, Juan, Felipe, Bartolomé, ¹⁵Mateo, Tomás hn Santiago. Ese Santiago ir deyeh iich otsii Alfeo. Hn chiihla Simón. Wichī ir alokot otsii Zelote. ¹⁶Hn chiihla Judas. Ese Judas uu ir deyeh iich otsii Santiago. Hn chiihla ese Judas Iscariote. Wichī uje tyenij chiwāha Jesús nehe.

Jesús sakit oso ich okihniya.

¹⁷Eseekite hn Jesús ihnimichihichis kojach eeych hōr wir dakile uje ōr dose uje chiihla ōrke. Oyehechis kojach wirch hn erze uje shish ōya Jesús ich okihniya otakisho lawichihichisike. Ich oso yewo wishi okihniya uje odechi toy otāra lekitiyo wahacha hnimich Judea hn otāra wahacha dit Jerusalén hn otāra wahacha onoota bahluta wirch uje dechi dit Tiro hn dit Sidón. Otaachihichis par uje otēr Jesús uje sakit ōr hn erze uje ōr permo otaachihichis par uje chukuta ōr. ¹⁸Erze uje ichibiyo mihnūwo de ōr aho Jesús shuu tokole. ¹⁹Nos wir oso sehe olakahir Jesús par uje chukuta ōr chīra lakirbo pork erze ir ukurbo nos chukuta ōr.

Om par olak hn yarhakpa par yewo.

²⁰Eseekite hn Jesús teychim wir dakile hn erze uje shish ōya ire toy hn tatim ōr im: —Ich om par olak uje olak losuhlaabo pork amsahalo par Porrosht aabo. ²¹Om par olak uje yesh olak iyuwo sēhi olak. Je deeych yet nehe hn aakilo nehech atsilo. Om par olak uje eyerhlo ele ahle. Tyenij olak aylpa nehe. ²²Om par olak uje oso otsitak olak shi pork ye otiislo yokpe. Ye onahmūrpe uje meylo ōr hn ochish majamichihi olak. Hnii olak iiyo ye onahmūrpe par uje otēr shi pork ye otiislo yokpe uje tokōra

poörzni. ²³Uje oshiyokorîhi olak oshuu itsorz ich tyenij olak aylpa hn ehok olak atsike pork wahacha poörk olak premyo de ich dichpa. Antkite erze oso ör poruwo wishi oshiyokör mihñüwo oshuu itsorzîhi erze profeta wishi. ²⁴Per ich yarhakpa par olak uje olak ihîr deyo pork olak premyo shi erze uje de olak ahîr. ²⁵Ich yarhakpa par olak uje olak poso de ich kihniya pork deeych yet nehe hn olak iyuwo sêhi olak. Ich yarhakpa par olak uje yesh olak aylpa pork deeych yet nehe hn tyenij olak dosdarakpa hn eyerhlo. ²⁶Ich yarhakpa par olak uje nos oso otata uje ich olak îluu om pork ör poruwo wishi otata uje ör îluu om erze uje ochii ire profetaha per ye ör profetape.—

Porrosht aabo tyenij otsahmür namāho.

²⁷Eseekite hn Jesús tatim ör im: —Nos wir olak uje entlo pahwoso êrlo uje titim olak. Ahmürlo erze olak imāho hn ahakorîhilo uje om erze uje otsitak olak. ²⁸Eyuhulo olak ahwoso omoho erze uje otsajîr olak ikiyo. Olak orar par erze uje oshiyokör mihnuwôho olak. ²⁹Kimiji yeêk duhu errza ich tyenij amtis par uje duhu pit yet. Kimiji yeêk doy anerpta ich ye ontew ire uje sehe doy anerpta yata. ³⁰Uje yeêk dapur olak yeêk kuchit ich ishîm ire. Kimiji yeêk doy olak yeêk îr kuchit ich tyenij iim. Ye lapur par uje tôhwa. ³¹Uje ahmürlo oso oshiyokorîhi om par olak ich tyenij ahakörlo uje om par ör ire.

³²Kimiji shi ahmürlo erze uje otsahmür olak ich shi ahakörlo itso erze uje ye ör Porrosht aabo pork wir shi otsahmür erze uje otsahmür ör. Ahakörlo ma om je ör ire. ³³Hn kimiji shi ahakörlo uje om erze uje oshiyokör omîhi olak ich shi ahakörlo itso erze uje ye ör Porrosht aabo pork wir oshiyokör oshuu itsorz. Ahakörlo ma om je ör ire. ³⁴Kimiji shi uhu wir otsahla kuchit uje eraha uje tyenij otôhwapo ich shi ahakörlo itso erze uje ye ör Porrosht aabo pork wir oshiyokör oshuu itsorz. Ahakorîhilo ma om je ör ire. ³⁵Ahmürlo olak imāho. Ahakorîhilo omîhi ör. Uje olahla olak kuche ich ye uhulo olak eyuwo tisîr uje tôhwapo. Uje ahakörlo uhulo itsorz ich olak premyo dich de Porrosht ahîr hn oso ochiraha uje olak Porrosht aabo pork Porrosht shish shiyokör shuu itsorz. Porrosht takashîm wir uje onina ire hn takashîmpo erze uje yelij onina ire. Takashîmpo erze uje oshiyokör om hn erze uje oshiyokör mihñüwo. ³⁶Osîrlo oso uhulo olak îlo Porrosht pork wichî sosîr oso. Eêtlo Porrosht. ³⁷Ye eychîmlo olak leshîbo hn olak nanîme uhulo olak îlo jwe. Kimiji uhulo olak îlo jwe uhulo itsorz ich yet de uje shuu ire itso jwe par teychîm olak. Ye epiyerlo olak leshîbo hn olak nanîme uhulo olak îlo jwe. Kimiji ahakörlo uhulo itsorz ich yet de uje shuu ire itso jwe par sepyêr olak. Tyenij olak perdonar ör ich yet de uje perdonar olak toy. ³⁸Asîmlo kuchit wir oso ich Porrosht ishîm olak toy shuu ma dich je erze uje asimlo ör. Asa waa je owa eteêta kuchit êra Porrosht siteêta chîra

per teych ile par shuu sakir hn chibite ma eeych nehech noshi hn ishim olak.—³⁹Hn Jesús siteëta yeëk uje ye diraha kuchit uje shiyokorãha yet ich shi itso olibit. Umo òr im: —Kimiji olibit tōhwa olibit yet hmata hn ohno odirk ich tyenij òr kay omasaha jotsit eheth. Ich òr osiyer omasaha.⁴⁰Nĩhyok yeëk uje ma chiraha je ir maestro. Per uje ese maestro sihna shiyokorãha ire hnii itso ir maestro.⁴¹¿Inaãpo heke olak yeëk teychim deshībich uje shiyokōr kuche mihñūwo pikaap itso uje phich ukult de ir onta per ye duhu deyuwo tisirĩhi irpe ese uje itso kutich uje de ir onta?⁴²¿Inaãpo heke tatim deshībich im: “Erēt sham par tiyuhu ese phich ukult uje de onta?” Wichĩ eheth yūhurash. Wap tyenij chiyuhu ese kutich uje de ir onta hnii pwele teychim par uje chiyuhu ese phich ukult uje de deshībich onta.—

Ochiraha pohir uje ich om pork ir ee ich om.

⁴³Eseekite hn Jesús siteëta tatim òr ma im: —Nĩhyok ye pohir chihipe uje om hn ee mihñū. Hn uu pohir uje mihñū ich ye ee chihipe uje om.⁴⁴Oso ochiraha pohir om pork ir ee ich om. Yelij oljata ir ee naraje par ochekushu, hn yelij osdi ir ee uva par ochekushu.⁴⁵Wir shi itso hnakirbich uje iluuta om. Chiilehet ich om pork eheth om. Hn hnakirbich uje iluuta mihñū chiilehet ich ahwoso mihñūwo pork eheth mĩhnik. Uje yeëk chiilehet ich chibite orhōta uje de ire eheth kimiji om o kimiji mĩhnik.—

Ihyuwo osiyer.

⁴⁶Eseekite hn Jesús tatim òr im: —¿Inaãpo heke ebiilo yok on Irhĩche hn ye ahakōrlope uje titim olak?

⁴⁷Yeëk uje tirēt tĩr yok hn chunt uje tiita hn shiyokōr ich ir iluu shi itso⁴⁸ese hnakirbich uje sehe niyokōr dahuch. Chihĩtsa wichĩ jotsit ich shuu yakpa nehech chish kojach hn chibite latrila par shiyokōr lahuch. Deeych yet nehe hn awit tĩr poōrc. Uushi ich jwertpa hn chukus ese pwertit per ye duhu telerrzpe pork ese hnakirbich ich shiyokōr ich ompa.⁴⁹Per ese uje chunt pahwoso hn ye niyokōrpe, wichĩ shi itso hnakirbich uje shiyokōr lahuch per ye nihĩtsa jotsepe par chibite latrila. Shi chibite hnimich eeych. Uje awit tĩr poōrc ich uushi jwertpa hn chukus ese pwertit ichii kay hn chũr lekĩtiyo.—

Jesús chukuta ohyerptoso òr kapitan yilt.

7¹Eseekite uje Jesús sihna sakit wir oso uje odechi par otēr ire hn hno tĩr wahacha dīt Capernaum.²Ohyerptoso òr kapitan dechi Capernaum. Uu ir yilt permo uje ich sahmũrpa. Sehe toy.³Uje ese kapitan chunt uje Jesús chukuta oso hn shuu wir israel oso òr bahluwo ohno otār Jesús par uje otsapur par uje Jesús tĩr ire hn chukuta ese ir yilt.

⁴Uje otaachĩhi Jesús ahir hn otatim otsii: —Ese ohyerptoso òr kapitan dihip kinaha per iluuta ompa par uje akashim ire. ⁵Wichi ich sahmũrpa òryok ihnapso uu israel oso hn shiyokòr òryok sinagoga.— ⁶Heke Jesús hno ìya òr. Per uje ich ta par taachĩhi ir ihyuch hn ese kapitan shuu nahĩro ohno otĩr Jesús otatim otsii: —Kapitan sole: “Ìrhĩche, yok ye tahmũr tiyokos owape pork ye yok dichpe par uje amsaha pihyuch. ⁷Heke ye titĩr owa petikike par tapur owa. Shi tyenij eyuhu ahwoso par uje ekuta ese pĩlt. ⁸Tikiraha uje tokole itsorz pork ohyerptoso ode uje ma òr deyo je yok. Uje otatim yok kuche ich tiyokòr. Hn ohyerptoso ode pĩhme par tikibey òr. Uje titim sohmet too: bo, ich hno hn uje titim sohmet too: erèt, ich tirèt. Hn tuu pibich shiyokòr kuche ich shiyokòr.”— ⁹Uje Jesús chunt uje kapitan tata shuu itsorz ich chishlabe. Somtis ire hn chinkiya erze oso uje oyehe n̄r hn tatim òr im: —Titim olak, israel oso ode uje ye olotiis yokpe per ese kapitan ma ye lotiis yokpe.— ¹⁰Erze uje kapitan chipa òr otokole ohno ocheeshpo otĩr lahuch. Ochish ese kapitan yĩlt ich owich omike.

Jesús shuu poluuta ijĩt ikpo.

¹¹Eseekite uje deeych yetni hn Jesús hno tĩr wahacha dit Naín. Erze akile òya ire. Ich oso okĩhniya uje òya ire toy. ¹²Uje Jesús ta par taachĩhi dit ebich hn oso otokolihĩ dit ehēt. Ohnoy topit par ochihitsim. Waa ìr data poluu. Nĩhyok ye leshibĩrsh. Dit oso ich okĩhniya òya ire. ¹³Uje Jesús umo asa poluuta ich chuuna uje losuhlaap. Heke tatim im: —Ye eyerh.— ¹⁴Jesús hno tĩr uje topit de hn sakahir ese tabĩlt uje topit de eeych. Erze uje ohnoy ese topit oyehe, hn Jesús tatim ese pikihnt topit im: —Hnakirbitite, titim owa too: “Alehet.”— ¹⁵Hn ese topit n̄hi. Sakir ichii chiilehet. Jesús ishĩm asa data. ¹⁶Nos wir oso uje odechi ich ochishlabe. Otsii: —Porrosht ich dich.— Okeytkẽrye om̄ye otsii: —Profeta dich de lika òryok ehēt. Porrosht taãcha par takashim eyok uu israel oso uje chiihla eyokkite.— ¹⁷Nos oso uje ode lekĩtiyo ese hnimich Judea ochunt uje Jesús shiyokòr shuu itsorz hn nos wir erze uje ode hnimo Judea wiro ochunt toy.

Juan akile òr osiyer otĩr Jesús.

¹⁸Eseekite hn Juan uu tohĩrm oso ìr akile ochunt uje oso otata Jesús hn ohno otatim Juanĩhi ohyerpta ehēt. Deeych yet hn Juan shuu otĩbii wir dakile òr osiyer ¹⁹par uje shuu otĩr Jesús. Tatim òr im: —Atimlo Ìrhĩch on: “¿Je owa uu Cristo uje yesh oyem owa o kimĩji oyem kinehēt?”— ²⁰Uje otaachĩhi Jesús ahir hn otatim otsii: —Juan uu tohĩrm oso shuu oyirẽtike oyitĩr owa sole: “¿Je owa uje yesh oyem o kimĩji oyem kinehēt?”— ²¹Shiyehē uje otsapur Jesús ichii Jesús chukuta oso okĩhniya uje òr permo. Chukuta toy erze uje òr dospa hn erze uje demonyo de

õr aho ich chiyuhu. Hn erze uje õr olibo shuu omo lekityo toy. ²²Uje shiyokõr shuu itsorzike hn tatim Juan ir akile im: —Bolilo atimlo Juan uje amloko hn uje entlo. Atimlo uje olibo ich omo lekityo, erze uje pilich worbit yakaha õr ich odirk, erze uje lepra yakaha õr ich õr owich om hn erze uje õr armo ich ochunt lekityo, hn erze uje otoy ich õr ikpo. Titim losuhlaabo erze ahwoso oomo par omasaha par Porrosht aabo. ²³Atimlo Juan on: “Ich om par yeëk uje ye nowāha yok.”— ²⁴Uje Juan akile ohno ocheeshpoko ichii Jesús eyucha ese Juan tatim wir oso im: —Sehe tuu atimlo yok ¿inaāpo heke etirlo wahachni ese owich uje isa? ¿Je etirlo wahachni par eychimlo ese uje itso tyermit uje myent tibichu? ²⁵Kimiji ye etirlo ese owich uje isa par eychimlo erze tyermit, atimlo yok ¿inaāpo heke etirlo wahachni? ¿Je etirlo par uje eychimlo hnakirbich uje ishuwo ihirtso? Nihyok pork wir uje õr ishuwo ihirtso hn õr kushjāro kihniya odebuhu reye õr ihyuwo. Ye ochihi owichpe uje isa. ²⁶¿Je etirlo wahachni par eychimlo latikpo? ¿Je etirlo par eychimlo profetit yet?— Hn Jesús im: —Èhe, etirlo wahacha par eychimlo profetit. Titim olak uje wichi ma dich je profeta yewo. ²⁷Juan wichi uje Porrosht ahwoso tata uje Porrosht tatim Cristo im: “Hmeychim, tuu pibich hno wap par nishii oso õr iluu shi itso uje nishii dehet par uje ochimit ire hn otaachihī owa ahir nehe.” ²⁸Titim olak, nihyok hnakirbich uje ma dich je Juan uu tohirm oso per Porrosht aap uje ye dichpe ich ma dich je Juan. ²⁹Nos wir oso hn erze uje õr kobra nahnapso õr hnote par gobierno uje otēr uje Juan sanimirāha Porrosht ahwosni hn otsapur ire par uje tohirm õr, heke wir oshuu imeheeych uje Porrosht shiyokõr ich om. ³⁰Per erze uje õr iluu ich otsii fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite ye oduhu Juan tohirm õr irpe, heke ye onahmūrpe uje Porrosht sehe niyokorihī õr.—

³¹Hn Jesús tatim õr im: —¿Titeēta latikpo par uje tuu erahalo erze oso õr iluu? ³²Wir shi õr itso pikihnino uje otsakaha hn olotehe dit ehēt hn otibich otibii leshibo otsii: “Oyobita flawta per ye ahakõrlo weylape. Oyeeychi oyeēt musika uje dosdarak par topo per ye ahmūrlope uje eyerhlo.” ³³Uje Juan uu tohirm oso taāchni ich ye tew panpe hn ye doho winope per amilye on: “Demonit de ire ehēt.” ³⁴Yok tokõra poōrznī. Ich taw pan hn tokoho wino. Heke amilye on: “Hmeychimlo, wichi ich jar hn yikēhik. Ir ihyēro wir uje õr kobra nahnapso õr hnote par gobierno hn erze uje õr iluu mihñū.” ³⁵Porrosht ich eykdeyo hn shiyokõr uje sahmūr. Deeych yet nehe ich imeheeych uje ire ich eykdeyo pork erze uje shiyokõr ich tokole om.—

Jesús taakihī fariseo ihyuch.

³⁶Eseekite hn ese hnakirbich uje iluuta iich otsii fariseo tatim Jesús par uje shuu taakihī dahuch. Jesús hno tīr ihyuch hn sakaha nemest

wirc. ³⁷Timcharrza yitoro dechi dit eheth. Wate chunt uje Jesús dechi ese hnakirbich ihyuch par taak heke hno t̄ir Jesús. Tōhwa perfume uje de kojach eheth uje iich otsii alabastro uje oshiyokōr itso boteylta. ³⁸Uje asa timcharrza iyehe Jesús n̄er ich yerh. flote noshāha Jesús hnite heke sekar ch̄ira lak̄irt hn chuku Jesús hnite hn torm̄ihi ese perfume ir hnite. ³⁹Ese hnakirbich uje shuu Jesús taakihi lahuch umo uje asa timcharrza shiyokōr shuu itsorz hn eheth chiilehet im: —Jesús ye profetyape pork kimiji profetya ich chiraha uje wate yitoro uje sakahir hnite.— ⁴⁰Jesús tatim ese hnakirbich im: —Simón, kuch̄erk de uje sehe titim owa.— Hn umo im: —Maestro, atim yok.— ⁴¹Jesús siteēta tatim im: —Hnakirbo ōr osiyer ode uje otsahla hnote heke ōr hnitew de ese hnakirbich uje shish shuu otsahla ir hnote. Ese nohmet sahla sinko miyon hn ese yet sahla kinyento mil. ⁴²Ich ye ōr pwelpe par uje oshi ir hnitew uje otsahla heke ese hnakirbich uje ish̄im ōr hnote iim erze ōr hnitew.— Hn Jesús tatim ese fariseo yet im: —Atim yok ¿yeēkpo uje ma sahm̄ur ese hnakirbich uje iim ōr hnitew?— ⁴³Simón tatim Jesús im: —Peyuwo tis̄ir ese hnakirbich uje hnitewta ma data sahm̄ur ese hnakirbich uje shuu sahla ir hnote pork iim ir hnitewta.— Jesús tatim im: —Ēhe, ich ūru.— ⁴⁴Hn Jesús somtis̄ ire ch̄inkiya asa timcharrza hn tatim Simón im: —Hmeych̄im asa timcharrza. Yok tomsaha ahuchike hn ye asim yok awitpe par uje t̄urhu p̄ir per asa timcharrza churh̄u p̄irke ch̄ira delote hn sekar ch̄ira lak̄irt.— ⁴⁵Hn Jesús tatim ese hnakirbich im: —Owa ye eku pur petikike per asa timcharrza shish chuku p̄ir. ⁴⁶Owa ye orm̄ihi asepte puhuta petikike per asa timcharrza torm̄ihi perfume p̄ir ⁴⁷heke titim owa uje yok perdonarke asa timcharrza kuche m̄ihn̄ūwo ich kihniya uje shiyokōr. Imeheeych uje nos yok perdonarke erze uje shiyokōr pork wate sahm̄ur pish yok. Kimiji shi yok perdonar wate tuu pikaap ich wate sahm̄ur shi shuu pikaap per sahm̄urpa yok.— ⁴⁸Hn Jesús tatim asa timcharrza im: —Ich nos yok perdonarke wir owa kuche m̄ihn̄ūwo.— ⁴⁹Erze yewo uje odechi toy par uje otaak ichii okeytk̄erye otsii: —¿Latik ukurbo de ire heke pwele perdonar erze kuche m̄ihn̄ūwo uje oso oshiyokōr?— ⁵⁰Jesús tatim asa timcharrza im: —Shi pork ye otiis yokpe heke owa owich de Porrosht ahir. Bo. Shi eheth kiis.—

Timcher odekite uje otakashim Jesús.

8 ¹Eseekite hn Jesús hno t̄ir erze duwo ijaabo hn deyo par uje sanim̄irāha Porrosht ahwoso hn tatim ōr erze ahwoso oomo uje Porrosht shiyokōr par tibey daabo. Ir akile ōya ire uje ōr dose. ²Timcher ōya Jesus toy. Antkite chukuta erze timcher uje ōr permo hn erze uje demonyo de ōr aho shuu tokole. Nohmata iich otsii María. Ir alokot otsii Magdalena. Jesús chiyuhu syete demonyo ir ehethni. ³Yata iich otsii Juana. Ir abich iich otsii Cuza. Wichi shi tibey rey Herodes ihyuch. Yata

iich otsii Susana hn yēr ode toy. Erze timcher oshimihi Jesús ir hnote nohmireme par uje tiya uje ire nesita hōr wir dakile.

Hnakirbich uje chukwēr jōro eyhi.

⁴Eseekite ich oso okihniya otāra duwo lekitiyo. Uje ehn otakisho lawich par uje otēr Jesús hn ire siteēta kuchit shuu itsorz im: ⁵— Hnakirbich dekite uje chitsēr jōro eyhi. Uje chitsēr shuu itsorz hn eyhi kayihi dehet ehēt. Oso ochikāha hn otarāha hnimo. Chipirme taācha hn tew. ⁶Uu yēr uje chitsēr kayihi uje kojano po de. Uje erze eyhi tokole ich ihirle kako pork ye hnimich pantape. ⁷Erze eyhi yēr uje chitsēr hn kayihi uje wonti de. Tokole ii yēr nehech wonti serz hn sajuwe. ⁸Per erze eyhi yēr uje chitsēr hn kayihi ese hnimich ihirt ich kresa hn ee de. Kal pohir ee syen uje tokole.— Uje Jesús sihna tata shuu itsorz hn tibich tatim wir oso im: —Olak ār de par ērlo. Uhulo olak eyuwo tisir erze uje titim olak.—

¿Inaāpo Jesús siteēta kuche?

⁹Eseekite hn Jesús akile otatim otsii: —¿Duhu inaāpo erze ahwoso uje eteēta athaka?— ¹⁰Jesús tatim ōr im: —Porrosht sehe duhu erahalo erze uje shiyokōr par tibey daabo. Per uje titim erze oso yewo ich ye tuu imeheeychpe. Shi titeēta ōr kuche par uje oteychim per ye onomope. Ich otēr per ye odirehepe.

¹¹Erze uje titeēta ōrke tata shuu itsorz. Erze eyhi uje titim ōrke wir uu Porrosht ahwoso. ¹²Erze eyhi yēr uje kayihi dehet ehēt wir shi itso oso uje ochunt Porrosht ahwoso ich dyablo tīr ōr hn chiyuhu uu Porrosht ahwoso ōr aho. Heke ye odirehepe hn otsotiis uje Jesús ishi ōr hnitewihi Porrosht ahir. ¹³Erze eyhi yēr uje kayihi kojano po ehēt shi itso erze oso uje ochunt Porrosht ahwoso. Ich otsahmūrpa hn ōr ayla. Wir shi ōr itso erze jōro uje ye uurirish. Wap ich ye odotiispe per uje deeych yet hn yet sehe duhu oniyokōr uje mihnūwo ich oym Porrosht. ¹⁴Erze eyhi yēr uje kayihi wonti ehēt shi itso erze oso uje ochunt Porrosht ahwoso ich otsahmūr. Deeych yet hn oshuu deyuwo tisir labiso hn dasuwo. Ma otsahmūr hnote. Otsahmūr erze ōr ahmiyo. Shi ōr itso erze pohir uje eesh per yelij icho. ¹⁵Per erze eyhi yēr uje kayihi hnimich uje om wir shi itso erze oso uje ochunt Porrosht ahwoso ich ye odikeyppe. Ye onoym Porroshtpe. Ōr iluu ich om heke shish oshiyokōr uje Porrosht sahmūr nehech shi ōr itso erze pohir uje ee yesh kihniya.—

Jesús siteēta ōr nampyont.

¹⁶Eseekite hn Jesús siteēta kuchit tatim ōr im: —Uje yeēk nerū nampyont ich ye dibite kejunt uut hn ye dibite ōr arpich uut. Shi chibite owich uje de porit par uje chihit lekitiyo par uje yeēk masaha pwert ehēt

ich umo lekityo. ¹⁷Pork nos kuche uje otsakis je deeych yet nehe ich shish ochiraha shi itso erze kuche uje yet sakis je deeych yet nehe ich ochish hn nos ochiraha. ¹⁸Uhu olak eyuwo tis̄ir erze uje entloko uje titim olak uje Porrosht shish shiyok̄or. Erze uje ochiraha ich Porrosht tyenij shuu ma ochiraha. Per erze uje ye odirehepe hn oshuu deyuwo tis̄ir uje ochiraha per ye odirehepe wir uje Porrosht shuu ochikey.—

Jesús lata hn ir leshibo otekirihi ire.

¹⁹Eseekite hn Jesús data hn ir deshibo otirēt par otekirihi ire per ye ōr pwelpe omasaha pwert ehēt pork ich oso okihniya uje odechi. ²⁰Hn yet tatim Jesús im: —Ata hn eshibo odechi ejwert. Sehe okeytker owa.— ²¹Jesús tatim ōr im: —Erze uje ochunt Porrosht ahwoso hn oshiyok̄or uje tata wir shi ōr itso mama hn shi ōr itso pishibo.—

Jesús shuu myentita hn owit wokor iyehe.

²²Eseekite uje deeych yet hn Jesús tatim wir dakile im: —Yukulo yit̄irlo wahacha lagunta pit yet.— Oyāha pohorehechis hn ohno. ²³Uje ehn ohno ochikāha asa lagunta ehēt hn Jesús umo. Myent data tibichu hn shuu asa lagunta wokor deyo hn masaha asa pohorrza ehēt. Ich yarhakpa par uje shuu yaka. ²⁴Jesús akilo ohno ot̄ir ire hn otsiniȳer otsii: —Maestro, yej eyok yaka hn tyenij yiti.— Jesús iyeheh tatim asa myentita hn erze owit wokor im: —Alehe.— Ichii iyeheship. ²⁵Jesús tatim erze dakile im: —¿Inaāpo heke otiislo pahwoso?— Per ōr ire ochishlabe hn otolpa. Otatimye otsii: —¿Latik ukurbo uje de ire heke tatim asa myentita hn erze owit wokor ich chunt ire hn iyehe?— ²⁶Jesús hōr dakile otāra ese hnimich Galilea hn ohno nehech otaach̄ihi wahacha lagunta pit yet uje ese Gerasa oso ōr hnimich de.

Demonyo de gerasa osht.

²⁷Eseekite uje Jesús hnimich̄ihi pohorrza ehēt hn hnakirbich taācha. Wich̄i ehn debuhu ditni. Ich osdeyo demonyo de ehēt. Yelij nonāha lasuwo hn yelij lakaha lahuch. Shi sakaha duku. ²⁸Uje umo Jesús ich tibich jwertpa. Taach̄ihi Jesús ahir hn icha dete hnimoho ile ikich. Tatim Jesús ich sihnew im: —¿Je sehe ahak̄or latik̄ihi yok? Tikiraha owa. Owa Jesús. Owa uu Porrosht ij̄it pisht. Wich̄i Porrosht ich dich. Ye ahak̄or m̄ihnik̄ihi yok lishi.— ²⁹Tatim shuu itsorz pork ich Jesús tatim ese ichibich m̄ihnt par shuu tokolihi ese hnakirbich ehētike. Ich osdeyo uje demonyo de ire. Shish masaha ire ehēt heke uje oso oshyeru meyko hn dile och̄ira kenena hn otibey ire per shish chekushu latsh̄iro. Erze demonyo ohnoy ese hnakirbich otseya ese owich uje isa. ³⁰Eseekite hn Jesús tatim ese demonit im: —¿Eeytik̄ihi?— Hn tatim Jesús im: —Piich otsii Legiōn.— Tatim shuu itsorz pork demonyo kihniya uje de

ire eheth. ³¹Shish otsapur Jesús par uje ye nimchaha òr ese jotsit uje ye uhurtikish. ³²Ich poohle kihniya uje taakihi wirit eeych hn erze demonyo sapur Jesús par uje masaha erze poohle aho. Jesús ishim par uje masaha. ³³Uje tokolihiichis ese hnakirbich eheth ohno omasaha erze poohle aho. Erze poohle uushi ihnimichihi wirit eeych. Dale awit hn nos hmarta. ³⁴Erze hnakirbo uje otibey erze poohle omo uje Jesús chiyuhu demonyo ese hnakirbich eheth hn omo uje erze poohle hmarta. Ooshi ohno otatim erze oso uje ode dit hn otatim òr uje ode aach toy. ³⁵Erze oso otokolihi dahuwo. Ohno par oteychim Jesús hn erze poohle. Uje otaachihi wahacha uje Jesús de hn ochish ese hnakirbich uje ehn demonyo de eheth. Shi sakaha Jesús ahir. Iyaha lasuwo. Ye totihlpe. Ich otolpa Jesús. ³⁶Erze hnakirbo uje omo uje Jesús shiyokòr uje chiyuhu erze demonyo ese hnakirbich eheth ich otatim erze oso. ³⁷Nos wir oso uje odebuhu lekityohochis ese hnimich Gerasa otsapur Jesús par uje sehe oduhu tokolihiichis pork òr ire ich otolpa Jesús. Heke Jesús iyaha pohorra par hno. ³⁸Ese hnakirbich uje demonyo tokolihi ire eheth sapur Jesús par uje sehe do nòya ire per Jesús umo im: ³⁹—Bo eyhi hn nos atim òr uje Porrosht shiyokorìhi owaka.— Hn ese hnakirbich hno. Nos tatim òr dit eheth uje Jesús shiyokorìhi ireke.

Jesús chukuta Jairo ijita hn timcharrza.

⁴⁰Eseekite uje Jesús cheeshpo tìr lagunta pit yet hn erze oso òr aylpa pork shish oyem ire. ⁴¹Uje Jesús taachihi wahacha hn hnakirbich uje iich otsii Jairo taachihi Jesús ahir. Wichì òr bahlua uje tibey sinagoga. Icha dete hnimoho Jesús ile ikich par uje sapur sehe duhu do tìr dahuch ⁴²pork ese hnakirbich ir ijita de uje ich permpa. Sehe toy hn ye eebe kinehìrsh. Asa pikihninta ich dose äyo. Eseekite uje Jesús hno tìr ese hnakirbich ihyuch ich oso okihniya òya ire. Ochukusyeh nehech omehe Jesús. ⁴³Erze oso òr eheth timcharrza de. Dose äyo uje wate permo, ir armitsi ihnimich. Ich sihna ire hnote yesh uje shish ishi lotor per nihyok ye latik pwele par uje chukuta ire. ⁴⁴Asa timcharrza sithìr ire Jesús tãra nër hn sakahir nerpta irhi. Uje sakahirki ichii ir armitsi iyehe. ⁴⁵Jesús tatim òr im: —Yeëkpo ese uje sakahir yokike?— Hn erze oso otatim Jesús otsii: —Ye oryòkpe uje oyakahir owa.— Uje erze oso otatim Jesús oshuu itsorz ichii Pedro tatim im: —Maestro, erze oso ich ochukusyeh hn omehe owa.— ⁴⁶Per Jesús tatim òr im: —Tikiraha yeëk de uje sakahir yok pork tukuuna uje pukurbo pikaap tokole.— ⁴⁷Eseekite uje asa timcharrza chiraha uje ye pwele par uje sakis ire hn hno tìr Jesús. Ich ikiyo tãra. Icha dete hnimoho ile ikich. Tatimihi Jesús wir oso òr ikich uje ir permo heke sakahir, hn uje sakahirki ichii owich om. ⁴⁸Jesús tatim asa timcharrza im: —Shi pork ye otiis yokpe heke owa owich om. Bo uhu eheth kiis.—

⁴⁹Eseekite uje ehn Jesús keytker asa timcharrza hn hnakirbich taãcha. Tãra Jairo ihyuch hn tatim ire im: —Eyj late toki. Ye ahakos Jesús.— ⁵⁰Jesús chunt ese hnakirbich uje tatim Jairoko hn umo im: —Ye atila. Shi ye otiis yok ich asa eyjita tyenij owich ompo.— ⁵¹Uje Jesús taachĩhi Jairo ihyuch hn ye nahmürpe uje yeẽk ñya ire par masaha pwert eheth. Shi Pedro hn Santiago hn Juan hn asa pikihñinta ir deych hn ir data wir uje omasaha pwert eheth òya Jesús. ⁵²Jesús chish erze oso uje ode pwert eheth. Nos oyerh otowëra asa pikihñinta. Jesús tatim òr im: —Ye eyerhlo. Wate ye tope. Shi umo.— ⁵³Heke oyana oloter Jesús. Yeje òr ire ich ochiraha uje toki. ⁵⁴Per Jesús chishew hmata hn tatim im: —Pikihñinta, alehet.— ⁵⁵Ir ichibich cheeshpo masaha ire heke ikpo. Ichii iyeheh. Jesús tatim ir deych hn ir data par uje oshuu taak. ⁵⁶Asa pikihñinta ir deych hn ir data ich ochishlabe. Jesús tatim òr par uje ye duhu otatim latik uje chukuta asa òr ijitaka.

Jesús akile ohno otsanimirãha Porrosht ahwoso.

9 ¹Eseekite hn Jesús shuu wir dakile uje òr dose otakisho lawich. Ishim òr ukurbo par ochiyuhu erze demonyo uje kinãho kinãho erze oso òr aho. Ishim òr ukurbo toy par uje ochukuta erze uje òr permo ²hn shuu ohno otir lekitiyo par uje otsanimirãha Porrosht ahwoso otatim òr uje Porrosht shiyokõr par tibey daabo. Shuu ochukuta erze uje òr permo. ³Nos tatim wir dakile im: —Ye bolilo latik par dehet pehet. Ye bolilo olak itile. Ye bolilo kotsirbo. Ye bolilo oposo. Ye bolilo hnote hn ye bolilo olak ishuwo yewo.— ⁴Hn tatim òr im: —Uje aachihilo dit ich tyenij akahalo òr ihyuch shi uhulo nohmira nehech atokolihilo ese owich. ⁵Uje aachihilo dit hn animirãhalo pahwoso hn ye oso onahmür otër ich tyenij atokolihilo, eshitlo olak hñite par hñimich ukult ihñimich. Wichì par yarta uje Porrosht tyenij sepyër òr.— ⁶Eseekite hn otokolihì Jesús ahir. Ohno otir erze duwo ijaabo uje de lekitiyo par uje otsanimirãha Porrosht ahwoso. Otatim oso otsii: —Ye otiislo Cristo hn wichì ishi olak hñitewihì Porrosht ahir nehe.— Hn wir ochukuta erze uje òr permo.

Rey Herodes ye ñiraha latik ukurbo uje de Jesús.

⁷Eseekite hn rey Herodes nos chunt uje otata Jesús. Ye ñiraha latikpo uje ich ùru pork yewo otsii: —Wichì uu Juan lishi uje tohirm ononi. Ikpo.— ⁸Hn yewo otata otsii: —Wichì uu profeta Elías lishi.— Hn yewo otata otsii: —Wichì eyok poruwo wishì òr profeta uje ikpo.— ⁹Hn rey Herodes tata im: —Ese Juan uu tohirm oso yok tuu ochekshehe etibichni. ¿Yeẽkpo ese uje otsii Jesús uje shiyokõr uje shish tukunt otata oshuu itsorz?— Herodes sehe teychim pishi Jesús.

Jesús ishim sinko milõr oposo.

¹⁰Eseekite hn Jesús akile uje shuu otir lekitiyoni ocheeshpo otir ire. Otatim Jesús erze debiyo uje oshiyokõrhna. Jesús tokolihì oso òr ikich hn

hnoy wir dakile seya òr wahacha dit Betsaida yit. ¹¹Uje erze oso ochunt uje Jesús dechi hn ohno otsan ijich. Ire ye ditak òrpe. Shi sanimirāha Porrosht ahwoso tatim òr uje Porrosht shiyokòr uje tibey daabo. Jesús chukuta erze uje òr permo uje ode erze oso òr eheth. ¹²Uje ich ta par yilkaship hn Jesús akile otār ire otatim otsii: —Atim wir oso par uje odo otār wir duwo par uje olakaha hn otaakihi pork ese owich uje ode ich isa.— ¹³Per Jesús tatim òr im: —Asimlo òr oposo par uje otew.— Hn òr ire otatim Jesús otsii: —Shi pan de sinko hn doshiyo osiyer. Erze oso ich okihniya. ¿Je ahmūr uje oyuko oyiya oposo par òr ire?— ¹⁴Erze hnakirbo uje odechi wir kimiji òr sinko mil o kimiji otsowe. Jesús shuu wir dakile otatim erze oso par uje oshuu otsakir oshuu òr wee sinkwenta sinkwenta. ¹⁵Hn erze ir akile oshiyokòr oshuu itsorz par nos oshuu otsakir.

¹⁶Jesús chishew erze pan sinko hn doshiyo osiyer. Teychim poòrc hn nina Porrosht. Sehek aho hn ishim wir dakile par uje shuu oshim wir oso. ¹⁷Nos wir òr ire otew nehech otsatso hn Jesús akile ochish erze oposye uje otsatsoko nehech oshuu kanasti dose yeno uje deyo.

Pedro tata uje Jesús wichi Cristo.

¹⁸Eseekite uje ich deeych yet uje ehn Jesús orar hn ir akile odechi ahir. Tatim dakile im: —Atimlo yok uje oso otserza yok yeékpo.— ¹⁹Erze akile otatim otsii: —Yewo otserza uje owa uu Juan lishi uje tohirm osni. Hn yewo otserza otsii: “Owa uu profeta Elías lishi.” Hn yewo otserza otsii: “Owa uu òryok poruwo wishi òr profeta uje ikpo.”— ²⁰Jesús tatim wir dakile im: —Hap olak ¿yok yeékpo?— Hn Pedro tatim im: —Owa uu Cristo uje āra Porrosht.— ²¹Jesús tatim òr ich sihnew im: —Ye atimlo latik uje yok Cristo. ²²Yok tokōra poòrzni. Tyenij oloter yok hn tyenij ye wir onahmūr yokpe erze òr bahluwo uje otibey dit. Erze saserdote òr bahluwo òr itspo, tyenij ye onahmūr yokpe. Erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite otsitak yok toy. Wir tyenij oshuu yok oshuu tikiti, per uje terihi daalo tre nehe hn yok ikpo.—

²³Eseekite hn Jesús nos tatim wir oso im: —Uje sehe yeék masaha par pakilak ich tyenij iim erze kuche uje sahmūr par shiyokòr uje tahmūr hn ewenta erze kuche uje tir ire shi itso uje kal deeych ihyok krus par iya yok. ²⁴Nos wir erze uje otsahmūr kuche uje de nāhu ĩrmo, uje otoy ich ye òr ikirīt chihī Porrosht ahirpe. Per erze uje oym kuche uje de nāhu ĩrmo par oshiyokòr uje tahmūr ich òr ikirīt de Porrosht ahir. ²⁵Ye jukur kimiji yeék nos serz nāhu kuche uje de nāhu ĩrmo per uje toy ich ye ir ikirīt chihī Porrosht ahirpe.— ²⁶Jesús tatim òr im: —Yok tokōra poòrzni. Uje yeék chihī uje poym yok hn poym pahwoso, uje takaashpo nehe ich tikipim ire toy. Takaashpo nehe hn yok hūre itso Dii Porrosht. Uje takaashpo nehe ir anjel òya yok. ²⁷Titim olak ich tuu ũrpa. Nohmiramo ode olak eheth uje ehn yahpaa otoy ich omo uje Porrosht tibey daabo.—

Jesús shuu ire kinaha.

²⁸Eseekite uje ich terihi daalo osho uje Jesús tatim òr shuu itsorz hn hno dohir kojach eeych. Hnoy Pedro, Juan hn Santiago par uje ire orarihichis. ²⁹Uje ehn Jesús orar hn shuu ire kinaha. Erze ir ishewo ich poro pisho hn hüre shi itso uje yuwebo hüre. ³⁰Hnakirbo òr osiyer otokolíhi Jesús ahir. Wichi Moisés lishi hn Elías lishi. Okeytker Jesús. ³¹Ich òr hürepo. Erze òr osiyer hn Jesús okeytkérye otata uje tyenij tooho Jerusalén nehe. ³²Per Pedro hór wir nahíre ich kuhírt sēhi òr per uje oteychim Jesús uje hüre, ich kuhírt dekushu. Omo toy erze hnakirbo uje oyehe Jesús ahir. ³³Uje erze hnakirbo òr osiyer ode par uje ohno hn Pedro tatim Jesús im: —Maestro, ich om uje òryok de líka ahir. Je ahmür uje oiyokör pwerto oyuhu tre oyíra pohir íhyo. Yet par owa hn yet par Moisés hn yet par Elías.— Per ire ye dírehepe uje tata shuu itsorz. ³⁴Uje ehn tata shuu itsorz hn ukuhurrza ihnímichíhi òr eeych hn sajuwe òr. Ich otolpa. ³⁵Ochunt òr ahwoso uje tāra asa ukuhurrza ehēt. Tata im: —Wichi yok Pijit uje tihlani. Ērlo uje tatim olak.— ³⁶Uje ochunt erze òr ahwosoko hn oteychim. Shi Jesús sohmira uje dechi. Erze uje Pedro hór ochunt hn omoko ich ye otatim oso shichishpe.

Jesús chiyuhu demonit pikihnint ehēt.

³⁷Eseekite uje ich dechole hn oyhnímichíhi kojach eeych. Oso okíhniya otokole hn odalehe arhích par uje otseta Jesús. ³⁸Hnakirbich dechi oso òr ehēt uje tibich jwertpa sapur Jesús im: —Maestro, sehe tuu eychím pijit. Shi nohmírap. ³⁹Ichibich mihnik masaha ire hn shuu tibich. Shuu atake hn shuu ahlibita tāra ahwo. Lotership ire hn shish dechi ire ehēt. ⁴⁰Tapur akilehna par uje ochiyuhu ese ichibich mihnik per ye òr pwelpe par uje ochiyuhu.— ⁴¹Jesús tatim òr im: —Shi nos otiislo yok hn ahakòrlo uje mihnúwo. ¿Daalo terihi latikpo nehe uje shish yok de olak ahir hn shish yok ewenta uje otiislo yok?— Hn tatim ese hnakirbich im: —Òhwa eyjit.— ⁴²Uje ehn yahpaa ese pikihnint taachíhi Jesús ile ikich hn demonit chishew irpo. Ishim atake hn shuu kayíhi hnímich. Jesús chiyuhu ese ichibich mihnt hn shuu ese pikihnint owich om. Ishim deycho. ⁴³Uje nos wir òr ire omo uu Porrosht ukurbo ich ochishlabe.

Jesús tatpo uje tyenij toy.

Eseekite uje ehn erze oso ochishlabe hn Jesús tatim dakile im: ⁴⁴—Ērlo uje titim olak par uje ye ekeylo. Yok tokóra poórzni. Tyenij yeék chibite yok hnakirbo òr hme.— ⁴⁵Per erze ir akilo ye odíraha uje Jesús tata pork Porrosht ye duhu òr eyuwo dishpe par uje ochíraha erze uje tatim òrke hn otola heke ye olapur Jesús keshi duhu inaāpo erze uje tatim òrke.

¿Yeékpo ma dichíhi Porrosht aabo òr ehēt?

⁴⁶Eseekite hn ir akile okeytkérye sehe odíraha keshi yeékpo uje ma dichíhi òr ehēt. ⁴⁷Jesús chíraha wir òr eyuwo heke chishew pikihnint

shuu iyehetihi dahir. ⁴⁸ Jesús tatim òr im: —Uje yeëk sahmūr ese pikihñint shi pork wichi sahmūr yok ich sahmūr yok toy hn uje sahmūr yok ich sahmūr ese uje shuu Tikirētni. Heke yeëk uje Porrosht aap uje shish takashim erze Porrosht aabo yewo wichi ich ma dich je erze yewo.—

Ese uje ye takashim eyok ich sontew eyok.

⁴⁹Eseekite hn Juan tatim Jesús im: —Maestro, oyumo hnakirbich yethna uje chiyuhu demonyo chīra eeych. Oyahirm ire pork wichi ye òryok ihyērakpe.— ⁵⁰Hn Jesús tatim òr im: —Ye ahirmlo ire pork yeëk uje ye nontew eyok ich takashim eyok.—

Jesús sārhim Santiago hn Juan.

⁵¹Eseekite ich yej terihi ishirīt uje Jesús cheeshpo tīr poōrc nehe heke chibite uje tyenij hno tīr Jerusalén. ⁵² Shuu hnakirbo ohno oyeebe. Ohno otīr dīt uje dechi samaria oso òr hñimich par uje oteyāha uje Jesús sakaha. ⁵³ Erze samaria oso ochīraha uje Jesús shi sehe tīr Jerusalén heke ye onahmūrpe uje sakahachis òr dīt. ⁵⁴ Jesús akile uje òr iiyo otsii Santiago hn Juan ochunt uje wir oshuu itsorz hn otatim otsii: —Irhiche, kimiji ahmūr ich oyapur jwekita uje tāra poōrc par sihna òr uje odechi ese dīt ehēt.— ⁵⁵ Jesús somtis ire teychim wir dakile hn tatim òr im: —Ye ompe uje uhulo itsorz.— ⁵⁶ Hn Jesús hōr otokolihī wahacha hn otīr dīt yet.

Hnakirbo sehe onōya Jesús.

⁵⁷Eseekite uje ehn Jesús hōr dakile ohno ode dehet pehet hn hnakirbich tatim ire im: —Sehe tokōya owa titīr ese uje etīr.— ⁵⁸ Jesús tatim im: —Watsitse uuwo de hn chipirme uje iyoho poōrc pehet ir uuwo de toy per yok uje tokōra poōrznī nīhyok owich uje tokotsa pārz hñimichihī.— ⁵⁹ Jesús tatim hnakirbich yet im: —Yuko Mēya yok.— Per wichi tatim Jesús im: —Irhiche, wap sehe titīr pihyuch. Uje papa toy nehe hn tihitsim hn tokōya owa.— ⁶⁰ Jesús tatim im: —Erze uje ye odiraha Porroshtpe wir shi òr itso topo. Moym par uje wir odihitsim òr per owa tyenij bo animirāha Porrosht ahwoso atim òr uje Porrosht shiyokōr par tibey daabo.— ⁶¹ Hn yet tatim Jesús im: —Irhiche, sehe tokōya owa per tapur owa wap par uje takaha teta erze uje ode pihyuch.— ⁶² Per Jesús siteēta hnakirbich uje shuu arado ches hñimich per ye ir ibiyo tokole ompe pork shish teychim naner. Wichi shi itso hnakirbich uje shi shuu deyuwo tisīr erze kuche uje iim. Wichi ye ompe par shiyokōr Porrosht ibiyo.

Jesús akile òr setenta otsanimirāha Porrosht ahwoso.

10 ¹Eseekite hn Jesús chiihla dakile yewo shuu òr setenta par shuu ohno. Shuu òr osiyer osiyer òyye par uje shuu oyeebe otīr duwo

uje ijaabo hn deyo uje ire tyenij tîr nehe. ²Jesús siteëta kuche uje tatim erze uje ör setenta im: —Erze oso ich okihnipa shi ör itso jōro uje kihniya uje ta par ochekushu hn olak shi olak itso erze uje ochekushu. Porrosht wichi shi itso ese jōro yinsirc. Apurlo ire par uje shuu wir oso ma okihniya ohno otsanimirāha ir ahwoso shi itso uje shuu ochekushu jōro. ³Bolilo etîrlo wahacha. Olak shi itso obeje ijaabo uje tuu etîrlo ilpiyo ehēt. ⁴Ye bolilo kotsirbo. Ye bolilo hnote hn ye bolilo olak erihyo yewo. Ye etilo latik uje eshihilō dehet pehet. ⁵Uje aachihilō dît hn amsahalo ör ihyuch ehēt, wap tyenij atimlo ör on: “Sehe tuu Porrosht duhu olak aho kiis.” ⁶Kimiji yewo ochihi pwert ehēt uje ör aho kiis ich olak ahwoso uje atimlo ör shuu ör aho kiis. Kimiji ye latik chihī uje ehēt kiis heke erze olak ahwoso uje atimlo ör tyenij cheeshi masaha olak. ⁷Akahalo ese ör ihyuch uje aachihilōko. Elilo uje oshim olak hn ehelo uje oshim olak. Olak shi itso hnakirbich uje chish obiyo heke tyenij ir yinsirc ishi ire. Tyenij akahalo ese ör ihyuch uje amsahalo ehēt wap hn ye moymlō par ebuhulo yet. ⁸Uje aachihilō dît ehēt hn oso otsahmūr olak ich elilo erze oposo uje oshim olak. ⁹Ekutilo erze uje ör permo uje odechī dît hn atim wir oso uje odechī uje ich yej terihī ishirīt uje Porrosht tibey ör. ¹⁰Kimiji aachihilō dît ehēt hn oso ye onahmūr olak ich etîrlo ese dehet uje de dît ehēt hn atimlo ör uje ¹¹ese hñimich ukult uje de olak hñite eeshtilo par uje kay. Wichī par ochiraha uje wir otsitak Porrosht hn atimlo örpo par uje ochiraha uje ich yej terihī ishirīt uje Porrosht tibey oso.— ¹²Hn Jesús tatim dakile im: —Titim olak. Uje terihī ese deeych uje Porrosht sepyēr oso nehe ich tyenij sepyēr erze dihipo kināho uje odebuhu ese dît Sodoma per tyenij ma sepyēr erze israel oso uje odebuhu erze duwo wir uje ye onahmūr otēr olakpe.—

Duwo oso otsotiis Jesús.

¹³Eseekite hn Jesús tatim ör im: —Ich yarhakpa uje tyenij tîr ere dît corazín oso hn erze dît betsaida oso pork tiyokōr kuche ich kihniya wahacha erze duwo aho per shish otsotiis yok. Kimiji tiyokorīhi wahachni erze duwo Tiro hn Sidón ich osdeyo uje erze oso oym uje oshiyokōr mihñūwo hn oshiyokōr lasuwo ochira ponchuko hn oyāha hn otsakaha piitsit par uje ochibite orhōta uje oym erze deluu mihñū. Per ye titîr wahacha petikni heke ye onoym deluu mihñūpe. ¹⁴Uje terihī ese deeych nehe uje Porrosht sepyēr erze uje oshiyokōr mihñūwo ich shuu ma doso par olak uje ebuhulo ese dît Corazín hn ese dît Betsaida je erze dît tiro oso hn erze dît sidón oso. ¹⁵Erze dît capernaum oso ich onarim ire shi itso uje yej otaachihī poōrc per tyenij ochirmas ör hn ochimchaha ör urhuta bahluta ehēt.—

¹⁶Hn Jesús tatim dakile im: —Erze oso uje otsahmūr olak ahwoso ich otsahmūr pahwoso toy. Erze uje otsitak olak ich otsitak yok toy, hn erze

uje otsitak yok ich otsitak ese uje shuu Tikirētni.— Uje tatim ōr shuu itsorz hn shuu ohno.

Jesús akile uje ōr setenta ocheeshpo.

¹⁷Eseekite hn wir ocheeshpo uje ōr setenta. Ich ōr aylpa. Otatim Jesús otsii: —Irhīche, nos wir demonyo ochunt uje oyitim oyīra eeych.—
¹⁸Hn Jesús tatim ōr im: —Yok tokomo Satanás kay ich tāra poōrc shi itso yuwebo uje hūre. ¹⁹Yok tokosim olak ukurbohna shi itso uje par arāhalo echīre hnimo hn chekshor par uje nos erz olak imāho. Satanás hōr wir demonyo ōr ukurbo de per nīhyok ye latik pwele par oshuu olak doso. ²⁰Ye ompe uje olak ayla shi pork olak pwele eyuhulo erze ichibiyo mihñūwo. Shi tyenij olak ayla pork Porrosht shuu ochichew olak iiyo chibite hutita wahacha poōrznī.—

Jesús ich aylpa.

²¹Eseekite uje tatim ōr shuu itsorzike ichii Porrosht fchibich shuu Jesús aylpa. Jesús im: —Papa, owa uu poōrc yinsirc hn hnīmich yinsirc. Tikina owa pork nos akis erze kuche uje ahakōr par uje erze oso uje ōr eykdeyo ye odīrehepe hn erze oso uje ōr dītuwo ye odīrehepe. Owa aabo wir ōr itso pikihñino ijaabo. Wir uje uhu ochīraha. Papa, ahakōr uhu itsorz shi pork ahmūr uhu itsorz.— ²²Hn Jesús nos tatim wir dakile im: —Papa, nos chibite kuche pihme. Nīhyok yeēk uje chīraha yok uje yok uu Porrosht Ijīt pisht. Shi Papa wichi uje chīraha yok. Nīhyok yeēk uje chīraha Papa. Shi yok tikīraha hn nos wir erze uje tuu ochīraha wir uje ochīraha.—

²³Hn Jesús somtis ire. Shi tatim wir dakile uje ōr dose im: —Ich om par erze uje omo erze uje yesh eychimlo uje tiyokōr. ²⁴Titim olak uje profeta poruwo wishī okihniya hn erze reye sehe oteychimkite uje yesh eychimlo per ye oteychimpe hn sehe otēr uje yesh ērlo per ye otērpe.—

Samaria osht sosir hnakīrbich yet.

²⁵Eseekite deeych yet hn hnakīrbich dechi uje shish shiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Iyehet par keytker Jesús. Ire sehe prowa tatim Jesús par teychim kimiji diraha. Tatim Jesús im: —Maestro, ¿tiyokōr latikpo par uje pikirīt de uje yelij nihna ire?— ²⁶Jesús tatim ese hnakīrbich im: —¿Waa ley waa je Moisés chichewkite tata latikpo? ¿Par owa duhu inaāpo?— ²⁷Hn ese hnakīrbich tatim Jesús im: —Enaha owa par ahmūr uu owa Irhīch Porrosht hn ye uhu ehēt yuhurāsh hñii ye uu eyuwo kināho. Hn nos ahmūr eshībo uhu itso owa uje ahmūr owa.—
²⁸Jesús tatim im: —Om uje atim yokike uhu itsorz. Uje ahakōr uhu itsorz ich ekirīt de uje yelij nihna ire.—

²⁹Per ese hnakīrbich chibite uje ye nahā latik, nos chiyey heke tatim Jesús im: —¿Yeēkpo ese uje pishap?— ³⁰Jesús tatim siteēta hnakīrbich

im: —Hnakirbich tokolihi Jerusalenni hn hno tĩr dit Jericó. Echiko ochishihi dehet pehet. Nos ohnoy ir kushjāro hn ohnoy toy ir ishuwo uje iyāha. Oshuu ire hn ohno oymihichis ich kasi toy. ³¹Saserdote hno chikāha ese dehet uje ese hnakirbich de hn chish ire. Uje teychim hn saham hn hno iyuwe. ³²Israel osht chikāha ese dehet uje ir porokkite iich otsii Leví. Wir uje Porrosht chiihla ōrkite par ir ibiyo. Ire chishpo ese hnakirbich uje echiko oshuuku per shi saham hn hno iyuwe. ³³Hnakirbich yet chikāha ese dehet. Wichĩ samaria os hn israel oso otsitak ōr. Wichĩ umo ese hnakirbich hn chuuna uje losuhlaap. ³⁴Sithĩr ire hn churhũ obilo chĩra wino hn tormĩhi aseYTE hn shiyeru. Chowish chibite ir borkita eeych hn hnoy seya pwertit par uje tibey. ³⁵Dechole hn ese hnakirbich ishim ese pwert yinsirc hnote par uje shuu tibey ese hnakirbich uje echiko oshuuhna. Tatim im: “Abey ire. Kimiji ehna erze hnote uje tokosim owa, uje takaashpo nehe hn tokoshi owa.” ³⁶Erze tre hnakirbo omni ese hnakirbich uje echiko oshuu. ¿Yeekpo sahmũr ese hnakirbich shi itso ir leshap?— ³⁷Hn ese hnakirbich uje shiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite im: —Ese hnakirbich uje sosir ire, wichĩ itso uje ir leshap.— Jesús tatim ire im: —Bo ahakōr uhu itso ese samaria osht shiyokōr.—

Jesús sakaha Marta ihyuch.

³⁸Eseekite uje ehn Jesús hōr dakile ohno otĩr Jerusalén hn otaachĩhi dit ijaabit uje de dehet pehet. Timcharrza debuhuchis waa je iich otsii Marta. Shuu Jesús sakaha dahuch. ³⁹Marta nanimicha de waa je iich otsii María sakaha hnimich, Irhĩch ahir par uje tēr uje Jesús tata. ⁴⁰Per Marta sehe nos nishii erze kuche shichish par uje otaak. Wate chibite uje ye ir tyempirsh heke sitak uje María ye takashim irpe. Tĩr Jesús hn tatim ire im: —Irhĩche, ¿Je ye latikish uje wate ye takashim yokpe? Nĩhyok yata waa je takashim yok. Atim par uje takashim yok.— ⁴¹Hn Jesús tatim im: —Marta, owa eyuwo tisĩr erze kuche uje nos sehe emit ⁴²per shi kuchit nohmet de uje ma om uje yanak shiyokōr. María chiihla ese uje ich ihĩrt. Ye latik nenshaha ahir.—

Jesús shiyokorāha dakile par uje ōr orar.

11 ¹Eseekite uje ich deeych yet hn Jesús orarihichis ese owich uje isa. Uje sihna orar hn ir akilt nohmet tatim im: —Irhĩche, ahakorāha ōryok uje ōryok orar uhu ilo ese Juan uu tohĩrm oso shiyokorāha dakileni par uje ochiraha ōr orar.— ²Jesús tatim ōr im: —Uje olak orar ich uhu ilorzlo: “Dii Porrosht uje owa de wahacha poōrc oyahmũr uje nos otola eeych. Oyahmũr uje erēt par uje nos abey oso. ³Kal deeych asim ōryok poso uje ōryok nesita, ⁴hn owa perdonar ōryok erze kuche mĩhnũwo uje oiyokōr pork ōryok perdonar erze uje oshiyokōr

mihnuwõho òryok. Ye uhu oyitĩr ese owich nok yeẽk duhu oyiyokõr uje mĩhnik.”—

⁵Hn Jesús tatim òr im: —Shi tibite uje yeẽk tekirihi olak yet dihlich pehet heke etĩr ahĩrt ihyuch hn atim ire on: “Sehe takahla pan tre, sham, ⁶pork pihyẽt yet taachĩhi pihyuchiki tãra dukuhla hn nĩhyok par uje tokosim par tew.” ⁷Hn ese uje de dahuch eheth tata im: “Ye ahakos yok. Pwert uhurra kutute. Pijo ode pahir kamit eeych. Ye yok pwele tikirĩhipe par uje tokosim owa kuchit.”— ⁸Hn Jesús tatim òr im: —Titim olak uje ire ye nahmũrpe uje nihi par dosim nahĩrt pan per ese yet shish sapur nehech shuu nihi hn ishĩm uje sapur par uje shuu hno.

⁹Heke titim olak. Shish apurlo hn de uje ich ishĩm olak. Shish ekwilo ich eshilo. Shish tukulo asa pwert uhurra ich sitsẽr ire par olak. ¹⁰Pork ese uje shish sapur, ich yet ishĩm ire. Ese uje shish chukwi, ich chish. Hn ese uje shish shuu asa pwert uhurra ich yet sitsẽr par ire. ¹¹¿Je olak yeẽk chĩhi uje ir ijit sapur doshit je dosim echeẽt? Ye dosim irpe. ¹²¿Je dapur kokot mart hn dosim ire chekshorra? Ye dosimpe. ¹³Ich olak iljaabo per shish asimlo olak aabo erze uje ich om. Olak Deych uje de poõrc ich ma sahmũr ishĩm olak Dechibich uje apurlo ire.—

Otata uje Jesús ukurbo tãra Beelzebú.

¹⁴Eseekite hn Jesús chiyuhu demonit ese hnakirbich eheth. Ese demonit ye duhu ese hnakirbich diilehetpe. Uje tokolike ichii ese hnakirbich chiilehet. Nos wir oso ochishlabe. ¹⁵Oso nohmĩramo otsii: —Beelzebú wichi uje ishĩm Jesús lakirbo par uje chiyuhu wir demonyo. Ese Beelzebú wichi uu demonyo òr bahlut.— ¹⁶Yewo odechi uje sehe òr prowa Jesús heke otatim par uje sehe oduhu niyokõr yarta wahacha poõrc kimiji ũru uje ire Cristo. ¹⁷Per Jesús nos chiraha wir òr eyuwo heke siteẽta òr kuchit tatim òr im: —Kimiji nos wir oso ode ir hnimich per oteye heke tyenij otsehek ir hnimich. Hn oso uje òr iisoye, kimiji oteye heke otsehek ire.— ¹⁸Hn Jesús tatim òr im: —Kimiji Satanás hõr demonyo otsitakye hn otsehek ire ich ye òr ukurbĩrsh. Shi titim olak tuu itsorz pork olak eheth sohmĩramo ode uje otata uje Beelzebú ishĩm yok lakirbo par uje tiyuhu demonyo.— ¹⁹Hn Jesús tatim òr im: —Kimiji tiyuhu demonyo tãra Beelzebú ukurbo hn ¿erze olak akile òr ukurbo tãr irãapo par uje ochiyuhu demonyo? Ebitilo uje òr ukurbo tãra Porrosht heke olak akile ochibite orhõta uje shi olak eymehilo.— ²⁰Hn Jesús tatim òr im: —Kimiji shish tiyuhu demonyo tãra Porrosht ukurbo heke ich imeheeych uje terihi ishĩrit par amsahalo par olak Porrosht aabo.— ²¹Hn Jesús siteẽta kuchit tatim òr im: —Hnakirbich uje ukurbo deyo de hn ir kushjãro de par uje oteye ich tibeypa dahuch heke nĩhyok yet hnoy ir kushjãro. ²²Per uje yet taãcha ma ukurbo deyo de je ire hn serz ire hn chenshaha ir kushjãro ahir par uje oteye uje chilota par uje tibey dahuch. Nos hnoy ir kushjãro

uje de pwert eheth. Sehek eheth hn ishīm yewo.—²³ Hn Jesús tatīm ōr im: —Erze uje otsahmūr ōya yok wir pakile hn erze yewo wir uje sehe onontew yok. Wir uje ye otakashīm yok odish wir oso ōrye wir uje oshuu oso ochūr lekityo.—

Demonit pwele cheeshpo.

²⁴ Eseekite hn Jesús tatīm ōr im: —Uje ichibich mīhnt tokolihi hnakirbich ehethike ich hno tīr lekityo ese owich uje kako par uje chukwi owich yet par sakaha. Uje ich ye dishpe hn eheth chillehet im: “Ma om takaashpo tītīr ese hnakirbich eheth uje tikitokolihihna.”²⁵ Uje cheeshpo hn chish ese hnakirbich eheth uje sakahanna shi itso uje otsarz hn onishii kushjāro owilo.²⁶ Heke hno chish ichibiyo mīhnūwo yewo uje ōr syete. Ich ma ōr mīhnūwo pisho je ire. Nos omasaha ese hnakirbich eheth hn otsakaha toy. Uje uhurc ese hnakirbich ich ma ir ikirīt mīhnīkpa je waphna.—

²⁷ Uje ehn Jesús tatīm ōr shuu itsorz hn timcharrza uje de oso ōr eheth tibich im: —Ich om par ata waa je ārani hn sekwēr owa.—²⁸ Per Jesús tatīm ōr im: —Ich ma om par erze uje ochunt Porrosht ahwoso hn oshiyokōr uje ire tata.—

Oso sehe oduhu Jesús niyokōr yarta.

²⁹ Eseekite uje ehn erze oso otakisho lawichihī Jesús ahir hn shish ma okihniya otaācha hn Jesús tatīm ōr im: —Erze oso uje ode lika ich ōr iluu mīhnū. Otsapur yarta par ochiraha uje tokōra pōōrc per ye tokowa ōrpe. Shi tokowa ōr asa yarta uje tokolihi ese profeta Jonás lishikite.³⁰ Jonás wichi yarta par erze dīt nīnive oso pork wichi shi itso uje toy hn daalo tre hn ikpo, hn yok tokōra pōōrznī par yara par nos wir erze oso uje omo yok par uje ochiraha.³¹ Uje terihī ese deeych uje Porrosht sepyēr nāhu īrmo oso nehe ich erze oso uje oteychīm yok tyenij oyehe Porrosht ikich. Asa reyna waa je tāra hnimich sur yit tyenij iyehe Porrosht ikich toy hn denunsya ōr. Wate tāra hnimich uje dukuhla par tēr uje rey Salomón tata pork wichi ich eykdeyo per yok de olak ahir. Yok ma dich je Salomón per olak ye ahmūrlo ērlo pahwosope.³² Uje terihī ese deeych uje Porrosht sepyēr oso nehe hn olak hn erze oso yewo uje amlo yok tyenij alehelo Porrosht ikich. Erze dīt nīnive oso tyenij oyehet toy hn ōr denunsya olak pork uje wir ochunt Porrosht ahwoso uje Jonás tatīm ōrkite ich wir oym erze mīhnūwo uje oshiyokōr. Yok de olak ahir hn yok ma dich je Jonás per ye ahmūrlo ērlo pahwosope.—

Oso ōr ile shi itso nampyont yokōrt.

³³ Eseekite hn Jesús siteēta ōr nampyont im: —Nīhyok yeēk uje sēru nampyont hn sakis hnii uje chībīte kejunut. Shi tyenij sēru hn chībīte

owich uje de porīt par uje yeēk masaha pwert ehēt ich chihit ire. ³⁴Olak ile shi itso nampirra uje chihit lekityo pork olak pwele eychimlo lekityo. Kimiji olak ile teychim lekityo ich erahalo uje ich ūru heke olak ile ich om. Per kimiji ye erahalo uje ich ūru ich shi itso uje ye olak pwele eychimlo lekityope. Ich shi itso uje erkihilo dihlelta pork olak iluu mihñũ. Asa dihlelta ich dihlel data. ³⁵Heke uhulo olak eyuwo tišr kimiji luu chihi olak aho o kimiji dihlele. ³⁶Nos wir olak kimiji shi itso uje luu chihit olak aho hn nĩhyok owich uje dihlelta de. Ich luu chihit lekityo olak aho shi itso nampyont chihit olak.—

Jesús sakit wir fariseo.

³⁷Eseekite uje ehn Jesús tatim ōr shuu itsorz hn hnakirbich tatim Jesús par uje sehe duhu taakihi dahuch. Wichĩ ir iluuta iich otsii fariseo. Jesús masaha ihyuch hn sakaha nemest wirc par uje taak. ³⁸Ese hnakirbich umo Jesús uje sakaha nemest wirc per ye nurhũ pishi nahmepe par uje taak duhu ilo erze uje ōr iluu iich otsii fariseo oshiyokōr. Heke ich chishlabe. ³⁹Irhĩch tatim ese hnakirbich im: —Owa hn nos wir yewo uje ōr iluu iich otsii fariseo olak aho yuhurish pork ahakōrlo itso uje shi erhũlo basta ejwert hn prete per ich olak aho mihñũwo. Nos abitilo kuche hn ahakōrlo mihñũwo per ye olak eyuwo dishpe uje ahakōrlo. ⁴⁰Olak totihlo. Ye shi ejwertpe uje Porrosht timēhe uje tyenij erhũlo. Wichĩ timēhe eyok ahopo heke tyenij enshiilo olak ahopo. ⁴¹Asimlo losuhlaabo erze kuche uje arhāklo pork shuu olak aho mihñũwo hn Porrosht nos nishii olak aho hn ejwert.

⁴²Ich yarhakpa par olak nehe uje olak iluu ich otsii fariseo pork shish ehoklo olak kushjāro uhulo po dye hn asimlo Porrosht nohmet nehech ehoklo olak jōro ijaabo uje iich otsii menta uhulo po dye hn asimlo Porrosht nohmet hn erze jōro uje iich otsii ruda hn erze jōro yewo uje itso, per aluwelo erze ley uje ich ma bale. Uje kuchit mĩhnt masaha olak leshibich ich ye akashimlo irpe hn ich ye ahmũrlo Porroshtpe. Tyenij enshiilo uje yeēk shiyokōr mihnikĩhi yet, hn ahmũrlo Porrosht hn ye moymlo uje asimlo Porrosht erze dyesmo. ⁴³Ich yarhakpa par olak nehe uje olak iluu iich otsii fariseo pork ich ahmũrlo akahalo erze ōr bahluwo ōr ibe eeych wahacha sinagoga ehēt. Hn ich ahmũrlo toy uje oso otsete olak uhulo olak itso ihĩr deyo wahacha dīt ehēt. ⁴⁴Ich yarhakpa par olak nehe. Shi olak itso luke uje topo ode hn nĩhyok ye yarĩrash heke oso ochikāha eeych hn otarāha hnimich hn ye odiraha uje topo odechi.—

⁴⁵Eseekite hn hnakirbich dechi uje shiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Tatim Jesús im: —Maestro, erze uje athaka ich shi esh majamichihi ōryok toy.— ⁴⁶Jesús tatim ōr im: —Ich yarhakpa par olak nehe uje ahakorāhalo oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Shi epilo olak leshibo shi uhulo itso uje ebĩtlo ōr irhuwo ōr eeych uje ich

ihnpa per olak ye akashimlo latik hnii olak hmata ijaabta par ěrlo. ⁴⁷Ich yarhakpa par olak nehe pork olak poruwo wishi oshuu oshuu otoy erze profeta poruwo wishi hn ahakōrlo ōr luke. ⁴⁸Uje ahakōrlo uhulo itsorz ich imeheeych uje ahmūrlo uje olak poruwo wishi oshiyokōrkite. Wir oshuu ōrkite hn ahakōrlo ōr luke. ⁴⁹Ahakōrlo uhulo itsorz heke Porrosht uje ich eykdeyo tatkite im: “Tuu profeta hn apóstole olo otīr ōr per oshuu ōr nohmīramo hn oloter yewo.”— ⁵⁰Jesús tatim erze oso im: —Olak hn erze yewo uje yesh ōr ika ele ahle uje yok de lika, ich deeych yet nehe uje Porrosht sepyēr oso hn olak dechi toy. Hn Porrosht chībīte olak hnitew shi olak itso uu olak poruwo wishi. Heke tokole itso uje nos tukulo wir profeta wishi ĩrmo tenit nehech ele ahle. ⁵¹Ese profeta porokkite webich osht iich otsii Abel. Wichī oshuu nehech terihī uu profeta uhurc osht uje iich otsii Zacarías. Ese Zacarías wichī uje wir oshuuhu wahacha templo ikich altar nēr. Wichī altar owich uje otserūhu loshipo par uje oteeychāha Porrosht. Titim olak tuu ūrpa. Olak hn erze yewo uje ode lika, Porrosht chībīte olak hnitew shi olak itso olak poruwo wishi heke tokole itso uje tukulo erze profeta. ⁵²Ich yarhakpa par olak nehe uje ahakorāhalo oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Olak ibiyo shi par ahakorāhalo ōr Porrosht ahwoso per olak ahakōrlo shi itso uje bolilo yabe par uje ontīlo oso par uje ye odīraha Porrosht ahwospe. Ye ahmūrlo uje amsahalo par olak Porrosht aabo hn ontīlo erze uje sehe omasaha par Porrosht aabo.—

⁵³Uje Jesús sehe tokolihī ōr ehēt hn erze hnakīrbo uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite hn erze uje ōr ĩluuta iich otsii fariseo ich ochesdelo. Ichii oshiyokos Jesús otatim ire kuche kihniya shichish oshuu itso uje sehe odīraha. ⁵⁴Sehe oduhu Jesús nāha lahwotik par uje ōr denunsya ire nehe.

Jesús tata uje oso ōr aho yūhīrsh.

12 ¹Eseekite uje ehn Jesús tatim ōr shuu itsorz hn oso otakisho lawich. Shish otaācha nehech ma okīhniya. Ochukusyē hn ich otarāhayē hnite hnīmo. Ichii Jesús tatim dakīle wap im: —Abeylship olak par uje ye wir onehnyēr olak erze uje ōr ĩluuta iich otsii fariseo. Wir ōr aho yūhīrsh shi ōr itso pan eyhita pork ye olak pwele eychīmlope. ²Nos wir kuche uje otsakis je deeych yet nehe ochībīte orhōta. Nos wir kuche uje ye onahmūrpe uje yewo ochīraha je deeych yet nehe ich ochīraha. ³Heke nos wir kuche uje atīmlo ōr uje dīhlak je deeych yet nehe ich nos ochunt. Uje ich atīmlo yet kuchīt ěrlo olak ihyēro pwert ehēt hn pwert uhurza kutute je deeych yet nehe ich nos ochunt shi itso uje yeēk dohīr pwert eeych hn tībich sīhnew tatim oso.—

⁴Hn Jesús tatim dakīle im: —Olak pihyēre. Titim olak. Ye atīlilo wir uje sehe oduhu olak oduhu atīlo per uje oshuu olak ich ye ōr pwele oniyokōr latik ma. ⁵Titim olak yeēkpo uje tyenij atīlilo. Tyenij atīlilo

Porrosht pork uje shuu olak shuu atilo ich pwele tãra olak chibite olak urhuta bahluta eheth. Titim olak uje wichi uje tyenij atililo. ⁶Erahalo uje oso shish ochiwãha sinko chipirme ijeebe par peychpor otiyer per Porrosht ye dikeype hni nohmira erze chipirme ijeebe. ⁷Ye shi chipirmepe uje Porrosht sahmũr. Sahmũrpa olak nehech nos chiraha olak akirt uje de olak hu keshi terihi latikpo heke ye atililo latik. Olak ma bale je chipirme uje kihniya.

⁸Yok tokõra poõrznì. Uje yeẽk chihì uje ye lotiis yok hn ich tatim oso yok shuu itsorz, heke titim erze Porrosht ir anjele too: “Wichi ye lotiis yokpe.” ⁹Uje yeẽk sata yokihì oso õr ikich ich yok tyenij tata ire Porrosht anjele õr ikich.— ¹⁰Jesús tatim dakile im: —Yok tokõra poõrznì. Nos wir oso uje ochish majamichihì yok ich Porrosht perdonar õr nehe. Per erze oso uje ochiyuhu lahwooso mihnuwõho Porrosht fchibich ich Porrosht yelij perdonar õr. ¹¹Titim olak. Uje oso ochibite uje ahakõrlo mihnuwo hn ohnoy olak otseya olak sinagoga eheth o kimiji ohnoy olak otseya olak erze õr bahluwo õr ikich o kimiji ohnoy olak otseya olak jwe ile ikich ich ye olak prekupar uje keshi uhu inaãpo par ekitkẽr õr. ¹²Uje aachihilo õr bahluwo õr ikich ich Porrosht fchibich shiyokorãha olak uje atimlo õr.—

Jesús tata uje ye ompe opota kuche.

¹³Eseekite hn erze oso õr eheth hnakirbich nohmet de uje tatim Jesús im: —Maestro, atim pishibich sehe tuu dehek piblishi ir kushjãro hn dosim yok yewo.— ¹⁴Hn Jesús tatim im: —¿Yeẽk diihla yokni, sham, par jwe par tinshii erze kuche? Wichi ye pibikpe.— ¹⁵Heke Jesús tatim erze oso im: —Abeylship olak par uje ye abitilo kuche. Ye shi kushjãrope uje shuu olak ikirit om.— ¹⁶Hn Jesús tatim õr im: —Titeẽta kuchẽrk. Hnakirbich de irhich dich. Ire hnimich de uje ich ihirtpa. Ir jõro ee de ich kihniya. ¹⁷Heke ese irhich dich eheth chiilehet im: “¿Keshi tihmerihì iraãpo ahnuwo yok pihõro uje tekushu?” ¹⁸Hn eheth chiilehet im: “Tikiraha uje tyenij tiyokõr. Tihyu erze yok jõro ihyuwo hn tiyokõr yewo tuu ma deyo par uje nos tihmerihì erze pihõro uje tekushu hn nos erze kuche uje de pahir. ¹⁹Hn uje timit nehe ich tyenij pehet chiilehet too: Ich yok jõro ee yesh kihniya uje tekushhna hn tihmẽr. Ich ewenta ãyo wishi kihniya par uje shi tiyakar hn takaak hn tokoho hn ich yok ayipa.” ²⁰Per Porrosht tatim ese hnakirbich im: “Owa totihla. Ele dihlake hn tyenij ati. Hap erze owa kushjãro uje ehmerhna. ¿Wir par yeẽkpo?” ²¹Nos wir oso uje ochihmer ir kushjãro shi par õr ire hn ich nihyok õr kushjãro wahacha Porrosht ahir ich oshuu ire itso ese hnakirbich.—

²²Heke Jesús tatim dakile im: —Ye olak prekuparihi erze kuche uje olak nesita par olak ikirit. Ye olak prekuparihi olak poso par uje elilo on: “¿Keshi oyuhu tãr iraãpo?” Hn ye olak prekuparihi olak ishuwo on: “¿Keshi oyuhu tãr iraãpo par uje oyonãha?” ²³Ye olak ikirit chihipe shi

par uje aaklo hn olak yũhurrza ye shi par anãhalo òr ishuwo. Kuche yewo de uje tyenij ahakòrlo. ²⁴Uhu olak eyuwo tisir erze chipirme uje itso wupuu. Ye dukwër nahĩrope hn ye dekushpe. Nĩhyok owich uje erze chipirme chihmerĩhi erze jòro. Shi Porrosht wichi uje ishim poso par uje tew. Olak ma bale je erze chipirme.— ²⁵Jesús tatim dakile im: —¿Yeẽkpo olak ehete uje prekupar ire hn pwele shuu dekirĩt ma berzak? ²⁶Ye olak pwelpe uje uhulo olak ikirĩt ma berzak hnii pikaap heke ye jukur uje shi uhulo olak eyuwo tisir erze olak poso hn olak ishuwo. ²⁷Èrlo yok uje titim olak titeẽta erze floro. Erze floro uje kresa ich ye dish obiyo shakir ehete hn ye niyokòr lasuwope. Rey Salomón ishuwo dekite uje ich ihĩrts pisho per erze floro ich ma ihĩrtso. ²⁸Uje floro pohna ich shi itso uje Porrosht ishim ishuwo. Ele deeych erze floro shi de aach hn dechole ohnoy ochĩmchaha kipuut par duhlu. Porrosht ma sahmũr olak je erze floro heke ma sahmũr ishim olak ishuwo. Shi otiislo yok heke uhulo olak eyuwo tisir olak ishuwo. ²⁹Ye shi ekwilo erze uje sehe elilo hn erze uje sehe ehelo. Ye shish uhulo olak eyuwo tisir erze kuche. ³⁰Nos wir erze uje ode ĩrmo lekĩtiyo uje ye òr Porrosht aabope wir uje shish òr eyuwo tisir erze kuche. Olak Deych uje de wahacha poòrc chiraha uje olak nesita erze kuche. ³¹Ich ma om ahakòrlo uje Porrosht sahmũr heke ishim olak poso hn olak ishuwo uje olak nesita.

³²Olak arhaabo uje olak de Porrosht hme. Wichĩ uje tibey olak heke ye atililo latik. Porrosht sahmũrpa ishim olak owich uje de wahacha ire ahir.— ³³Hn Jesús tatim òr im: —Anuwãhalo olak kuche hn asimlo ĩr baho erze uje òr losuhlaabo. Uje ahakòrlo uhulo ĩtsorz ich olak kuche de wahacha poòrc uje yelij nihna ire hnii echiko ye otorhape hn ye ihnẽro tepe. ³⁴Nos oso shish oshuu deyuwo tisir ese owich uje òr kushjãro de. Kimiji olak kuche chihĩ nãhu ĩrmo ich shi olak eyuwo tisir nãhu ĩrmo per kimiji chihĩ poòrc ich olak eyuwo tisir wahacha poòrc.

³⁵Shish tyenij emitlo olak par uje asewlo Porrosht ĩbiyo shi itso uje anãhalo olak ishuwo par uje èrlo obiyo. Shish tyenij ahakòrlo uje om uje Porrosht sahmũr par uje shi olak itso luu uje chihit lekĩtiyo. ³⁶Ahakòrlo shi uhulo olak itso hnakirbo uje oyem nensirc uje ehn de òr ahamich owich par uje chiileku. Uje òr yĩnsirc cheeshpo hn shuu pwert uhurrza ich wir otsitsẽr par uje masaha ehete. ³⁷Uje òr yĩnsirc cheeshpo hn chish debiyo uje shi oyem ire hn ye omope ich om par òr ire. Titim olak ich tuu ũrpa. Òr yĩnsirc tyenij iyãha lasuwo uje chĩra obiyo hn shuu otsakaha nemest wir hn ishim òr poso par uje otaak. ³⁸Ich om par erze uje òr yĩnsirc taãcha hn chish òr ich shi oyem ire. Kimiji taachĩhi dĩhlich pehet o kimiji taachĩhi deeych huta ich shish oyem ire.— ³⁹Jesús tatim òr im: —Èrlo uje titim olak. Titeẽta hnakĩrbich uje ihyuch de. Kimiji diraha orta uje echikĩt taãcha ich ye duhu masaha dahuch ehete par uje torha kuchẽrk. ⁴⁰Ahakòrlo uhulo olak ilo ese hnakĩrbich. Shish emitlo

olak. Yok tokōra poōrzni hn deeych yet nehe titīr poōrzpo. Tyenij shish anemlo yok pork ese deeych uje ebitilo uje ye takaashpe wichi deeych uje takaashpo nehe.—

⁴¹ Pedro tatim Jesús im: —Irhīche, erze kuche uje eteēta ¿je eteēta par ōryok o je par nos wir oso?— ⁴² Jesús tatim ire im: —Titeēta hnakirbich uje yinsirc chibite par tibey ir ibiyo. Wichi chibite ese uje shish shiyokōr uje tata hn ich eykdeyo. Ir irhīch chibite par uje tibey erze uje otibey ir ihyuch par ishīm ōr poso uje terihi ishirīt. ⁴³ Ich om par ese hnakirbich uje ir yinsirc taācha hn shish shiyokor debiyo. ⁴⁴ Titim olak ich tuu ūrpa. Heke ese yinsirc ishīm ir ibiyo ma dich. Ich shuu nos tibey ir kushjāro.— ⁴⁵ Jesús tatim ōr im: —Kimiji ese hnakirbich ir iluu mihñū hn ehēt chiilehet im: “Ye pinsirc taācha shichishpe.” Heke ichii sepyēr erze nensirc ibiyo hn erze ir ibii per ire taak hn ihi hn shuu yikich sēhi ire. ⁴⁶ Ese deeych ich chibite uje ye yinsirc taāchpe hn chibitpo uje yelij ir yinsirc taachihī asa orta wichi uje ir yinsirc taācha hn sepyērpa ese debich hn chibite wir ōr ahir ese owich uje ye Porrosht aabo ochihipe.— ⁴⁷ Jesús tatim ōr im: —Kimiji ōr yilt chihī uje chiraha uje ir yinsirc sahmūr per ye nishii ire hn ye niyokōrpe ich tyenij ir yinsirc sepyēr sēhiship. ⁴⁸ Per ese uje ye direhepe uje yinsirc chibite par shiyokōr hn ye niyokōrpe heke yinsirc sepyēr ire pork chibite lahwošo par sepyēr yeēk uje shiyokōr shuu itsorz per shi shuu pikaap pork ye direhepe. Nos wir oso uje ōr yinsirc ishīm ōr kuche ich kihniya sehe duhu oniyokōr ich ma kihniya. Ese uje ir yinsirc chiraha uje shish shiyokōr om ich ishīm ibich ich dich hn sehe duhu niyokōr ich ma om.—

⁴⁹ Jesús tatim ōr im: —Shi titeēta uje takaāchni shi itso uje tokōhwa jwekita par uje tokōra tibite ele hñimich. Sehe tuu asa jwekita nūr lekitiyoni per ye wichi ishirītpe par chūr lekitiyo. Deeych yet nehe hn chūr lekitiyo. Asa jwekita shi titeēta erze oso uje otsitak yok. Ye onahmūr wirpe erze uje ye olotiis yok.— ⁵⁰ Jesús tatim dakile im: —Je deeych yet nehe hn oso oshiyokōr kuche mihñuwōho yok ich oshuu dospa. Wir uje shuu peyuwo tisīr nehech tokōra pīt. ⁵¹ ¿Je uhu olak eyuwo tisīr uje Tikirētni par tuu oso ōr aho kiisihi ahñūwo ĩrmo? Ye Tikirētni par tiyokōr tuu itsorz. Titim olak uje Tikirētni par uje tuu otsehek ire. ⁵² Ele ahle ichii otsehek ire. Ōr iisoye ōr sinko. Ōr tre otsitak erze uje ōr osiyer hn erze uje ōr osiyer otsitak erze uje ōr tre. ⁵³ Ōr deych ich sitak deyjīt hn ir ijīt ich sitak deych. Asa ōr data ich sitak deyjita hn ir ijita ich sitak ir data. Asa ōr ohota ich sitak lakaharza hn ir lakaharza ich sitak dohota.—

⁵⁴ Eseekite hn Jesús tatim wir oso im: —Uje eychimlo asa ukuhurrza uje tīr poōrc tāra ese uje deeych yakaha ich atimloye shichish uje tyenij ibik hn ibik. ⁵⁵ Uje myent tibichu tāra sur ese hñimich ich atimloye uje sehe duhlu hn ich duhlu. ⁵⁶ Olak aho yūhursh. Erahalo ese poōrc kimiji ibik o kimiji ye ibikpe, hn erahalo ese hñimich kimiji duhlu o kimiji ye duhlpe. ¿Īnaāpo heke ye erahalope ese ishirīt uje yok dechi olak ahir?

⁵⁷ ¿Inaãpo heke ye uhulo olak eyuwo tisĩr latikpo uje ich ma om?—
⁵⁸ Jesús tatim erze oso im: —Titeẽta kuchẽrk. Kimiji yeẽk de uje ich sitak olak nohmet hn ese uje sitak ire hnoy seya jwe ile ikich. Uje ehn yahpaa taachĩhi jwe ile ikich ich tyenij chukwi iluu par nishii ese kuchit uje shiyokõr par uje iim hn ye doy ire deya jwe ikich. Kimiji ye niyokõr duhu ilorz ich jwe tyenij ishim ire ese uje tibey karsel hn wichi tyenij chimchaha ire karsel eheth. ⁵⁹ Titim olak uje ye tokolihichis petik nehe nehech nos ishi ir hnitew.—

Kimiji ye eena uje ahakõr mĩhnik ich tyenij etĩr urhuta bahluta eheth.

13 ¹ Eseekite uje shiyehhe wichi deeych hn hnakirbo nohmirammo odechi oso õr ahir uje otatim Jesús uje Pilato shuu oshuu hnakirboni. Wir israel yewo uje otoy uje odebuhu ese hnimich Galilea. Uje ehn oshuu loshipo par uje oteeychaha Porrosht hn ohyerptoso otaachihichis hn oshuu erze hnakirbo oshuu otoy. Õr armitsi noshaha erze loshipo armitsi eeych uje oshim Porrosht. ² Jesús tatim õr im: —¿Je ebitilo uje wir ma oshiyokõr mihnuwo je nos wir erze oso yewo uje odebuhu Galilea heke erze ohyerptoso oshuu õr oshuu otoy oshuu itsorz? ³ Titim olak uje ye oniyokõr ma mihnuwo je erze oso yewope. Hn olak itspo heke ma om uhu olak aho chuuna uje ahakõrlo mihnuwo. Moymlo erze olak iluu mihnu hn ahakõrlo uje om uje Porrosht sahmur. Kimiji ye ahakõrlo uhulo itsorz ich tyenij nos etirlo urhuta bahluta eheth nehe.— ⁴ Jesús tatim õr im: —¿Je ebitilo uje erze uje õr dyes y osho ich oshiyokõr ma kuche mihnuwo je erze yewo uje odebuhu dit Jerusalen heke uje otir dit Siloé hn ese pwertit dich kayihi õr eeych hn shuu õr shuu otoy? ⁵ Titim olak uje ye oniyokõr ma mihnuwo je erze yewo uje odebuhu Jerusalen. Nos õr itsye. Hn olak itspo heke ma om uhu olak aho chuuna uje ahakõrlo mihnuwo. Moymlo erze olak iluu mihnu hn ahakõrlo uje Porrosht sahmur. Kimiji ye ahakõrlo uhulo itsorz ich tyenij nos etirlo urhuta bahluta eheth nehe.—

⁶ Jesús siteeta tatim õr im: —Hnakirbich dekite uje chukwẽr pohorrza waa je ich otsii higuera ir shakirra eheth. Uje terihi ishirit hn hno tir teychim kimiji ee chihhi. Uje chish asa pohorrza ich nihyok ye eerirsh 7heke ese yinsirc tatim ese debich uje tibey shakirra im: “Ich tre ayo shish titir tish asa pohorrza hn ich ye ee chihipe. Ahlo asa pohorrza. Ye ompe uje shi dechi shakirra eheth.” ⁸ Ese uje tibey wate nensirc shakirra tatim ire im: “Pinsirc, hap moymihhi par ayt yet. Tuu lika hnimich koota hn tibite wõjo iche. ⁹ Yeychim ese ayt yet nehe kimiji ee chihhi. Kimiji chihhi ich om, per kimiji ye chihhi nehe ich tokohlo.”—

Jesús chukuta timcharrza uje narhak.

¹⁰ Eseekite uje ich terihi sabta hn Jesús shiyokoraha oso sinagoga eheth.
¹¹ Timcharrza dechi oso õr eheth dyes y osho ayo uje ichibich mihnt de

ehet. Ich shuu narhak heke ye pwelpe par uje iyehet. Shish narhak. ¹²Uje Jesús umo asa timcharrza hn tibii par uje shuu t̄ir wir oso ōr ikich. Tatim ire im: —Ich owa owich omike.— ¹³Chibite nahme asa timcharrza eeych ichii iyehetship hn wate teeychãha Porrosht. ¹⁴Ese ōr bahlut uje tibey asa sinagoga sitak uje Jesús chukuta asa timcharrza ese deeych uje otsakir. Tatim erze oso uje ode wate sinagoga eheth im: —Shi daalo seys uje tyenij ochishew obiyo. Tyenij erētlo erze daalo uje ochish obiyo par uje wichi chukuta olak hn ye erētlo ese deeych uje otsakir par uje uhulo wichi chukuta olak.— ¹⁵Irh̄ich tatim ese ōr bahlut hn erze yewo uje ōr eyuwo itsye im: —Olak aho yūhursh. Shish eyuhulo olak wey hn olak borki uje de dawich hn bolilo eylo wahacha awit par uje enyērlo ese deeych uje otsakir. ¹⁶Shi itso asa timcharrza. Wate ir porokkite uu Abraham lishi itso olak pork wichi olak porokkite toy. Satanás shiyeru wate timcharrzkite shuu narhak heke dyes y osho āyo ich ye pwel sehetpe. ¿Inaāpo ye ahmūrlope uje tiyuhu wate Satanás hme tuu owich om ese deeych uje otsakir?— ¹⁷Uje Jesús tatim ōr shuu itsorz ich nos shuu wir opook erze uje otsitak ire, per nos wir yewo uje odech̄i ich ōr aylpa uje Jesús nos shiyokōr erze kuche uje ich ompa.

¹⁸Jesús tatim ōr im: —¿Titeēta latikpo par tuu imeheeych par olak uje Porrosht shiyokōr par tibey daabo? ¹⁹Shi itso asa pohorrza eyhi ijeebe waa je iich ots̄i mostasa. Hnak̄irbich chukwer̄i ir shakirra eheth hn kresa nehech shi itso uu poh̄ir deyo. Chip̄irme taācha hn shiyokōr dewoho uke eheth.— ²⁰Jesús tatim ōrpo im: —¿Keshi titeēta latikpo ma par uje erahalo uje Porrosht shiyokōr par tibey daabo? ²¹Shi itso asa pan eyhita waa je timcharrza shuu iya ese erint par uje shiyokōr pan uje ich kihniya. Shi iyem nehech asa pan eyhita ch̄ur lek̄itiyo ese erint eheth.—

Jesús shi itso pwert uhurra ijaabta.

²²Eseekite uje Jesús t̄ir Jerusalén ich t̄ir wir duwo deyo hn ijaabo uje de dehet paho par uje sanim̄irāha Porrosht ahwoso. ²³Hnak̄irbich yet tatim Jesús im: —Irh̄iche, ¿je shi ōr arhaabo uje tyenij ot̄ir Porrosht ahir nehe?— Jesús tatim ōr im: ²⁴—Eyuhulo olak par uje amsahalo asa uhurra waa je eheth ijaap. Titim olak uje ok̄ihniya ōr prowa par omasaha per ye ōr pwelpe. ²⁵Deeych yet nehe uje ese pwertit̄ yinsirc iyeheth hn shiyeru dahuch ich olak tyenij shish alehelo ejwert hn tukulo asa pwert uhurra hn shish atimlo on: “Irh̄iche, ets̄er asa pwert uhurra par uje oyomsaha eheth.” Per ire tyenij tatim olak im: “Ye tik̄iraha olak otiyo keshi olak iraāpo oso.” ²⁶Heke ichii atimlo on: “Ōryok oyaak̄ihi ahirni hn oyoho. Ahakorāha oryōkni wahacha dit eheth.” ²⁷Per ese irh̄ich tatim olak im: “Ye tik̄iraha olakpe je shi ārlo iraāpo. Bolilo olak uje shish ahakōrlo uje mihn̄ūwo.” ²⁸Heke deeych yet nehe hn eyerhlo nehech aasilo olak pot̄ere uje amlo ese Abraham lishi hn Isaac lishi hn Jacob lishi hn nos

wir profeta poruwo wishi uje ode wahacha Porrosht ahir per yewo odechi toy uje tyenij ochiyuhu olak ochibite olak ejwert. ²⁹Porrosht tyenij shiyokōr ōr ahamich dich par erze ir aabo wahacha poōrc nehe. Tyenij otāra ĩrmo lekityo, otāra norte hn otāra sur hn otāra deeych warich hn otāra deeych yakaha hn otsakaha ōr owich nemest wirc par uje otaakihi Porrosht ahir. ³⁰Ērlo uje titim olak. Nohmiramo odechi ōr ehēt nehe uje wir ye ōr bahuwo petikni uje ode lika ĩrmo per Porrosht tyenij chibite ōr owich erze ōr bahuwo ōr ehēt. Hn nohmiramō odechi uje ōr bahuwoho lika ĩrmōni per Porrosht tyenij chibite ōr owich erze ōr ehēt uje ye ōr bahuwope.—

Jesús sahmūrpa erze jerusalén oso.

³¹Eseekite hn hnakirbo nohmiramō uje ōr ĩluuta iich otsii fariseo otaachīhi Jesús ahir. Otatim ire otsii: —Atokolīhi lika pork rey Herodes sehe duhu oduhu owa.— ³²Jesús tatim ōr im: —Rey Herodes wichi shi itso watsitsa pork shish shiyokōr uje mīhnūwo. Bolilo atimlo ese rey Herodes on: “Ele ahle hn dechole yok shish tiyuhu erze demonyo hn tukuta erze uje ōr permo. Uje ich terīhi daalo tre ich tihna pībiyo.” ³³Per ele deeych hn dechole hn dechol yet ich tyenij shish takaha titīr dīt Jerusalén pork shish tyenij profeta otoho Jerusalén.— ³⁴Hn Jesús im: —Titim olak uje ebuhulo dīt Jerusalén shish tukulo erze profeta poruwo wishi uhulo otoy. Hn erze uje Porrosht shuu ohno otīr olak ich tukulo ōrni uhulo otoy ērlo ōr kojano po. Shish sehe tikibey olak itso kokota uje tibey laabo shuu sakaha nahno uut per ye ahmūrlope. ³⁵Ērlo uje titim olak. Erze olak ihyuwo tyenij moymlō nehe shi yesa. Titim olak je ich ye amilo yok nehe nehech athilo on: “Sehe oyuhu Porrosht diyuhu lahwoso omoho ese uje ir ĩrhīch shuu tirēt.”—

Hnakirbich uje koospa.

14 ¹Eseekite uje ich deeych yet hn terīhi sabta hn Jesús hno tīr ese hnakirbich ihyuch uje ir ĩluuta iich otsii fariseo. Wichi dīt oso ōr bahuwa. Jesús hno par uje taakihi ihyuch. Fariseo yewo odechi toy. Oteychim pishi Jesús kimīji niyokōr uje mīhnik. ²Hnakirbich dechi Jesús ikich uje permo, hmeyko koos, ĩtero hn dile nos koos. ³Jesús keytker erze hnakirbo uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite hn erze yewo uje ōr ĩluuta iich otsii fariseo. Jesús tatim ōr im: —¿Je otsowe ley uje ochukuta ōr ese deeych uje otsakir o je ye otsowepe?— ⁴Per ōr ire ye odiilehetpe. Heke Jesús chishew ese hnakirbich uje permo hn chukuta hn shuu hno tokolīhi pwert ehēt. ⁵Tatim ōr im: —Kimīji olak yeēk uje ir ĩjit de o kimīji ir wey de uje kay hn masaha jotsit ehēt ¿je ichii diyuhu ire shiyehe wichi ese deeych uje otsakir o je ye diyuhu irpe?— ⁶Per ōr ire ich ye olish latik.

Oso ochiihla òr ibe par otsakaha eeych.

⁷Eseekite ich Jesús umo erze uje otaachĩhichis par uje otaakihi toy. Ochiihla erze òr bahluwo òr ibe par uje otsakaha pork sehe oduhu ir deyo. Jesús shiyokorãha òr tatim òr im: ⁸—Uje yeek tatim olak yeek par uje tĩr ir ahamich owich uje ich chiileku ye lakaha erze uje òr deyo òr ibe eeych pork ye diraha kimiji tatim yet par uje taãcha uje ich ma dich je ire. ⁹Kimiji lakaha wahacha hn ese uje shiyokòr òr ahamich tyenij tĩr ire hn tatim im: “Alehet. Liki ibe ele hnakirbich.” Heke shuu pookship. Ich tyenij sakaha asa òr ibita uje de uhurc. ¹⁰Uje yeek tatim olak par uje etĩro ir ahamich owich ich ma om uje akahalo asa òr ibita uje de uhurc. Ese uje shuu etĩr nahamich owich tirèt hn tatim owa im: “Akaha ese owich uje ich ma ihĩrt, sham.” Heke nos wir uje odechi òr ahamich owich oteychim owa shi itso uje owa dich. ¹¹Tyenij itsorz pork ese uje sehe duhu ire dich ich shi itso uje ye jukur, hn ese uje ye duhu ire dichpe wichi uje oshuu itso uje ich dich.— ¹²Eseekite hn Jesús tatim ese òr ahamich yĩnsirc im: —Uje sehe ahakòr òr ahamich par uje otaak ich ye atim erze ahĩre hn erze eshibo hnii erze eeyso hn erze ihĩr deyo uje odebuhu ahuch ahir par uje otirèt. Kimiji atim òr par uje uhu otirèt itsorz hn deeych yet nehe ich wir oshiyokòr òr ahamich dich yetpo hn otatim owa par uje etĩr òr heke oshi ir hnitew uje de ahir. ¹³Uje ahakòr òr ahamich ich ma om uje ebii erze uje òr losuhlaabo hn erze uje òr wopo hn erze uje òr olibo par uje otirèt otaak. ¹⁴Heke ich om par owa pork wir ye òr pwelpe oniyokòr òr ahamich yet hn oshi òr hnitew, per uje Porrosht aabo òr ikpo nehe ich tyenij Porrosht ishi ese òr ahamich bahat.—

¹⁵Hnakirbich yet dechi òr ahamich owich ese nemest wirc uje Jesús de. Uje chunt uje itsorz hn tatim Jesús im: —Ich om par yeek uje tyenij taakihi wahacha poòrc ese òr ahamich uje Porrosht shiyokòr par erze ir aabo nehe.— ¹⁶Uje Jesús chunt ire hn tatim ire im: —Hnakirbich yet de uje sehe niyokòr òr ahamich dich. Tatim wir oso okihniya par uje otirèt par otaak. ¹⁷Uje ich terihĩ ese òr ahamich orta hn shuu dakilt hno par uje tatim wir oso par otĩr ese òr ahamich pork nos wir oposo de nemest eeych par uje otaak. ¹⁸Per nos wir òr ire ichii otatim wichi akilt uje ye òr pwele odope. Uu hnakirbich webich osht tatim im: “Tikiya yok hnimichike, sham. Tyenij takaha takachim shichish heke ye yok pwelpe par uje titĩr ese ir ahamich. Atim ire par uje perdonar yok.” ¹⁹Hn yet tatim im: “Tikiyaka sinko yunta wey, sham. Tyenij takaha takachim shichish par yok prowa kimiji om heke ye yok pwelpe par uje takaha titĩr ese ir ahamich. Atim ire par uje perdonar yok.” ²⁰Hn yet tatim im: “Yok tiipekuku heke ye yok pwelpe par uje titĩr ese ir ahamich.” ²¹Ese irhĩch ibich cheeshpo hno tatim nensirc hn yĩnsirc ich chesdelo. Tatim debich im: “Bo shichish etĩr dit eheth. Òhwa erze uje òr losuhlaabo hn erze

uje òr olibo hn erze uje òr wopo.”²² Uje sihna debiyo hn tatim nensirc im: “Pinsirc, nos tiyokòrke erze uje atim yokike per erze òr ibe yesh de.”²³ Ese irhìch tatim ese debich im: “Bo etìr erze daho ijaabo hn erze daho deyo uje dechi dit nêr par uje uhu oso omasaha pihyuch par ese òr ahamich. Òhwa òr nehech òr ilshìp nemest wiro.”²⁴ Titim olak ich ùrpa. Erze uje titim òr waphna par otìr ese òr ahamich wir hniì òr sohmira ye tuu omasaha par otaakpe.”—

Tyenij ma otsahmür Cristo je uje otsahmür deyso.

²⁵ Eseekite ich oso okìhniya uje oyehe Jesús nêr. Somtis ire hn tatim òr im: ²⁶—Uje yeèk tìrèt tìr yok pork sehe masaha par pakilak ich ma tyenij sahmür yok je uje sahmür deyeh hn data. Tyenij ma sahmür yok je uje sahmür nerähta hõr daabo. Tyenij ma sahmür yok je uje sahmür leshìbo hn nanime, hn tyenij ma sahmür yok je uje sahmür ire. Kimiji ye duhu ilorz ich ye pwele masaha par pakilakpe.—²⁷ Jesús tatim òr im: —Shish tyenij yeèk ewenta uje oso oshiyokòr mihnikìhi ire shì pork ye dotiis yok shì itso uje ihyòk krus hn ìya yok. Kimiji ye ewenta duhu ilorz ich ye pwele masaha par pakilakpe.—²⁸ Jesús siteèta kuchit tatim òr im: —Kimiji olak yeèk chihì uje sehe niyokòr pwert dich ich tyenij sakir hn shuu deyuwo tisìr wap kimiji ir hnote chihì kihniya par uje shiyokòr.²⁹ Kimiji nos chihitsim erze uhwirbe hn ir hnote nìhyok ich ye nimitpe heke erze yewo omo ire uje ye nimitpe hn oloter ire oyana³⁰ otsii: “Ichii shiyokòr pwert dichni ese hnakirbich per ir hnote iyehi heke ye pwel nimitpe.”—³¹ Jesús siteèta kuchit yetpo im: —Kimiji rey yet sehe do par uje hõr rey yet oteye ich tyenij sakir hn shuu deyuwo tisìr wap uje chìra wir ir ohyerptoso uje òr dye mil kimiji ire pwele derz wir rey yet ohyerptoso uje òr beynte mil.³² Kimiji kemihì uje ye pwel derzpe heke uje ehn erze imäho ode dukuhla hn shuu hnakirbo ohno par uje shuu otatim ese rey yet otsii: “Òryok rey sole: ¿Tiyokòr latikpo par uje tuu ehèt kiis?”³³ Olak shì olak itso ese rey yet heke tyenij olak eyuwo tisìr wap. Uje ye olak pwele moymlo olak kushjäro ich ye olak pwelpe amsahalo par pakile.

³⁴ Olak shì olak itso sal. Erze sal ich ihìrtso per kimiji sihna ire uje ich ye chiyokpe ¿ich uhu inaäpo par uje uhu chiyokpo?³⁵ Ye ompe par uje otära ochibìte shakìrrza pork shuu jöro toy hn ye ompe par uje otära ochibìte erze wöjo iche uje otibey par ochibìte shakìrrza ehèt. Shì tyenij otära ochibìte ejwert. Olak uje entlo uje titim olakìke uhu olak eyuwo tisìr.—

Kuche tre uje pyerte hn ochish.

15 ¹ Eseekite ich oso uje òr kobra nahnapsò òr hnote par gobierno odechi Jesús ahìr, hn wir odechi toy erze uje òr iluu mihnù. Nos

ochipeësa Jesús par otër uje tata. ²Wir odechi toy uje òr iluuta iich otsii fariseo hn erze uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Ye onahmūrpe uje erze yewo ochipeësa Jesús heke ochish majamich. Otata otsii: —Ese Jesús ich seta wir uje òr iluu mihnū hn taakīhi òr ahir.—

³Heke Jesús siteëta kuchit tatim òr im: ⁴—Kimiji olak yeëk chihī uje ir obeje de syen hn yata pyerte heke shi iimihi wahacha aach wir noventa y nueve hn hno chukwi asa yata. Tyenij chukwi nehech chish. ⁵Uje chish ich aylpa. Sem hn ihyok hnoy ⁶seya dahuch. Uje taachīhi dahuch hn shuu wir nahire otakisho lawich hn erze uje odebuhu ihyuch ahir hn tatim òr im: “Tishiki waa yok obejita waa je pyertike. Sehe tuu olak ayla toy.” ⁷Titim olak ich tuu ūrpa. Shi itso ese hnakirbich uje ir obejita pyerte per chish heke ich ayla, ich itso erze uje ode wahacha poōrc. Òr ayla uje ele hnimich nohmet de uje ir iluu mihnū per shuu dehet chuuna uje shiyokōr mihnūwo hn iim hn masaha par Porrosht aap, per erze uje ode wahacha poōrc ye òr aylīhipe erze noventa y nueve uje ochibite uje òr iluu om heke òr ire ye oduhu laho nuunape uje oshiyokōr mihnūwo.—

⁸Jesús siteëta kuchit yet im: —Shi tibite kimiji timcharrza peychpor chihī dye uje debichpa hn sohmata pyerte ich tyenij sēru nampyont par uje chukwi. Sarz dahuch hn chukwi nehech chish. ⁹Uje chishike hn shuu wir nahire otakisho lawich hn erze uje odebuhu ir ihyuch ahir hn tatim òr im: “Tishiki asa peychporra waa je pyertike. Sehe tuu olak ayla toy.”— ¹⁰Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Shi itso uje asa timcharrza ayla ich shi itso wahacha poōrc uje yeëk chihī ele ĩrmo uje shuu dehet chuuna uje shiyokōr mihnūwo hn iim par uje shiyokōr uje Porrosht sahmūr ich wir òr ayla erze Porrosht ir anjele.—

¹¹Jesús siteëta tatim òr im: —Hnakirbich dekite uje aabo òr osiyer. ¹²Uu ijīt yet uje ma shakir tatim deych im: “Papa, sehe tuu ehok erze owa asujāro hn asim yok yewo, pork wir par yok nehe.” Heke òr deych sehek lasujāro hn ishim òr. ¹³Eseekite uje deeych yet hn ir ijīt shakaharc nos chish wirye ir kushjāro hn hno tokolihichis tīr hnimich kinēhēt uje ich dukuhla. Uje de hnimich kinēhēt ich shiyokōr uje ich mihnūwo nehech nos sihna ir hnōte. ¹⁴Uje nos sihna ir hnōte hn sewit dich ihnimichihī lekitiyo ese hnimich kinēhēt. Ichii iyuwo sēhi ire ¹⁵heke hno chish obiyoho wahacha. Ir yīnsirc ishim ĩbich shi par ishim poohle olja ee wahacha ir aach. ¹⁶ĩre sehe duhu lejita yeno erze olja ee uje poohle tew per ye latik dosim ire. ¹⁷Uje ich deeych yet hn shuu deyuwo tīsīr im: “Wahacha papa ihyuch ich oposo wishī kihniya par nos wir ĩbiyo otew nehech otsatso hn shish dechi per yok shi yok de lika heke yesh piyuwo sēhi yok. ¹⁸Ma om takaha takaashpo titīr papa ihyuch. Tyenij titim papa too: Papa, ich mīhnīkpa uje tiyokōr uje Porrosht ye nahmūrpe hn mīhnīkpa uje tiyokōr uje ye ahmūrpe. ¹⁹Ye ompe uje ebii yok on:

Owa pijit. Shi asim yok obiyo. Uhu yok ilo erze yewo uje ochish ebiyo.”²⁰ Eseekite uje yuwirke shuu deyuwo tisir hn iyehetihichis hno tir ir deych ihyuch. Uje ehn de dukuhla hn ir deych umo ire. Chuuna uje dosuhlaap hn uushi dalehe arhich. Chishew, seta hn chuku ur.²¹ Hn tatim deych im: “Papa, tiyokor mihnika uje Porrosht ye nahmurpe, hn tiyokor mihnika uje ye ahmurpe. Ich ye ompe uje ebii yok on: Owa pijit.”²² Per ir deych tatim wir debiyo im: “Ohwilo shichish erze or ishuyo uje ich ma ihrtso par uje uhulo nonaha. Emchahalo ohmartita ir hmata hn uhulo terihi deriho.”²³ Hn tatim wir debiyo im: “Ohwilo wojita ijaabta waa je uhulo sohlhna par otew. Tukulo hn yiyokorlo or ahamich dich²⁴ pork ele pijit shi itso uje toni per ikpo. Shi itso uje pyertni per tishpo.” Ichii oshiyokor ese or ahamich dich.

²⁵ Eseekite uje ehn oshiyokor ese or ahamich hn ese ir ijit bahlut shi chishew obiyoho wahacha shakirra eheth. Uje cheeshpo ta par taachihidahuch ahir hn chunt erze musika uje oteeychi hn oshiyokor weyla.²⁶ Uje taachaka hn tibii ese uje chish obiyohochis hn tatim im: “¿Latikpo ese uje tokolihi lika?”²⁷ Wichid tatim im: “Eshibich taachaka, hn eych shuu wojita ijaabta uje sohla hn oshiyokor ir ahamich pork eshibich cheeshpo hn ich owich om.”²⁸ Ese ir ijit bahlut ichii chesdelo. Ye nahmur masaha ese or ahamichpe, heke ir deych tokolihi pwert eheth hn sapur ire pork sehe duhu masaha ese or ahamich.²⁹ Tatim ir deych im: “Eraha uje ich ayo wishi kihniya uje tishew obiyoho owa shakirra eheth. Shish tiyokor uje atim yok per yelij asim yok hnii wecheke ijaap par uje tuu hn tiyokor or ahamich par uje pihyero otaak.³⁰ Ele ahle hn ese eyjit uje sihna erze owa hnotni ishim erze timcher yitor ich taachihid lika hn uhu oshuu ese wojit ijaabit uje sohla hn uhu oshiyokor or ahamich.”³¹ Ir deych tatim ese deyjit bahlut im: “Pijite, owa shish owa de lika pahir. Nos wir pishujaro wir par owa.³² Ma om uje yiyokor lika or ahamich par uje eyok aylpa pork ele eshibich shi itso uje toni per ikpo. Wichid shi itso uje pyertni per ich yishpo.”—

Hnakirbich ye tibey nensirc kushjaro.

16¹ Eseekite hn Jesus tatim wir dakile im: —Hnakirbich dekite uje irhich dich. Chibite debich par nos tibey wir ir kushjaro. Deeych yet hn yewo otatim ir yinsirc otsii: “Wichid ye niyokor erze ebiyope uje atim. Shuu nos tokole mihnūwo.”² Uje ter wir or ahwoso oshuu itsorz hn tibii ese debich. Tatim im: “Tukunt uje otata owa. Atim yok uje ahakorihid wahacha. Tyenij tuu atokole pork ye ahakor pibiyope uhu om.”³ Ir ibich eheth chihlehet im: “¿Keshid tyenij tiyokor latikpo pork pinsirc chiyuhu yokihid wir pibiyope? Ich ye pukurbirsh par uje tish obiyoho shakirra eheth, hn ich tikipookpa uje tapur or poso.⁴ Tikiraha uje tyenij tiyokor uje tikitokolihi wichid pibich par uje oso oshuu tiyakaha lahuwo.”⁵ Ese ir

ibich nos tibii nohmir nohmir erze uje òr hnitew de ir yinsirc. Tatim ese hnakirbich webich osht im: “¿Owa hnitew terihi latikpo uje de pinsirc?”⁶ Hn tatim im: “Yok hnitew de dyes y seys tambor aseYTE olivo.” Umo im: “Akir shichish. Owa hnitewta de lika hutita. Atsew ebite shi osho tambor aseYTE olivo.”⁷ Tatim ese yet im: “¿Owa hnitew terihi latikpo?” Hn wichi tatim im: “Yok hnitewta mil kotsirbo erze trigo.” Ishim hutita hn im: “Atsew ebite shi osho syento kotsirbo erze trigo.”⁸ Esee hn ir yinsirc tatim im: “Ich erahapa uje ehnyër oso par uje tokole om par owa.”— Jesús tatim dakile im: —Erze uje ye òr Porrosht aabo pe ich ma ochiraha uje tyenij oshiyokòr par uje tokole ma om par òr ire lika ìrmo mahn erze Porrosht aabo yërij odiraha uje tyenij oshiyokòr par uje tokole ma om par òr ire nehe.—⁹ Jesús tatim dakile im: —Titim olak tuu ùrpa. Tyenij asim yeëk olak kushjäro par uje wir ochii olak nahirëhe, hn uje asujäro yuwirke hn ati etër poërc hn wir odalehe olak arhîch.

¹⁰ Ese uje chish obiyo pikaap hn shiyokòr debiyo ich ihîrtso heke uje ir ibiyo kihniya de ich shish shiyokòr uje ich om. Per kimiji chish obiyo pikaap hn shiyokòr mîhnik heke uje ir ibiyo ich kihniya ich shish shiyokòr mîhnüwo.¹¹ Heke olak kimiji ye ahakòrlo erze uje Porrosht ishîm olak uje de nâhu ìrmo par uje ahakòrlo uje ire sahmür hn ye ahakòrlope, ich Porrosht ye dosim olak kushjäro uje yelij nihna ire uje târa poërc par uje abeylo.¹² Kimiji ye abeylpe erze yet ir kushjäro, nihyok yet uje ishîm olak kuchit shi par olak.¹³ Ye ompe uje yeëk shuu nensiro òr osiyer. Tyenij tokole uje sitak yet hn sahmür yet o kimiji shuu yet ma dich hn shuu yet ye jukur. Heke uje enahalo olak par erzlo hnote ich ye olak pwele uje enahalo olak par ahakòrlo Porrosht ir ibiyo.—

¹⁴ Eseekite hn erze uje òr iluuta iich otsii fariseo ich ma otsahmür hnote. Nos ochunt uje Jesús tata shuu itsorz hn ochiyuhu lahwoso mîhnuwôho ire.¹⁵ Jesús tatim òr im: —Olak ahakòrlo kuche par uje uhulo wir oso ochibite uje olak iluu ich om per Porrosht chiraha olak aho. Erze uje oso ochibite uje ich ihîrtso, wir par Porrosht ich mîhnîkpa.

¹⁶ Erze uje Moisés lishi chichew hn erze uje profeta poruwo wishi ochichew wir uje oso otsanimirâha nehech Juan taâcha. Ele ahle hn otatim òr erze òr ahwoso oomo uje Porrosht shiyokòr par tibey daabo. Nos wir òr ire ochiyuhu ire par uje omasaha.¹⁷ Oso ye òr pwelpe otsihna poërc hn otsihna hnîmich hn ich ma kwestpa par uje oshuu Porrosht ley poshik hnii pikaap.

¹⁸ Uje yeëk iim nerâhta hn îhi yata ahir ich torâha nerâhta. Hn uje yeëk chishew asa timcharrza uje abich iim wichi torâha.—

Irhîch dich de hn Lázaro.

¹⁹ Eseekite hn Jesús tatim òr im: —Hnakirbich dekite irhîch dich. Ir ishüwo ich ihîrts pisho uje ich debich, kolor lila. Kal deeych uje taak ich

ir poso ihĩrtso shi itso uje oshiyokõr òr ahamich. ²⁰Hnakirbich yet dechi toy losuhlaap. Wichì iich otsiì Lázaro. Chiĩye tãra lekityo ir yũhurrza. Shish yeẽk hnoy ire chibite ese irhĩch dich patikit uhurrza hn shi sakahachis. ²¹Sehe tew ese irhĩch dich poso ukulo uje tãra nemest eeych kayihi hnimich. Poyto otĩr ire otubuhu erze chiĩye.

²²Deeych yetkite hn ese hnakirbich uje losuhlaap ich toy. Porrosht ir anjele ohnoy ir ichibich otseya wahacha paraĩso uje Abraham lishi ichibich de. Ese irhĩch dich toyto hn ohnoy ochihitsim. ²³Uje ehn ese irhĩch dich dechi ese owich uje ich dospa hn seem deheta umo Abraham lishi hõr Lázaro lishi õyye. ²⁴Ese irhĩch dich tibich im: “Papa Abraham, osir yok lishi. Ich yok dospa. Uhu Lázaro laka nahmta ijaabta awit hn tõhwa dosim yok lishi par uje duhu pahãrc kiis. Ich dospa ana jwekita eheth uje yok de.” ²⁵Mahn Abraham tatim ese irhĩch dich im: “Pijite, owa eyucha uje ehn owa ikaha nãhu irmõhna ich owa kushjãro de ich kihniya uje ich ihĩrt pisho. Uje ehn owa owich omhna hn Lázaro ich dospa. Mahn ele ahle ich ire eheth kiishi lika hn owa ich dospa. ²⁶Per ye shi esepe. Jotsit dich dechi eyok eheth heke ye õryok pwele oyitĩr olakpe hn olak ye olak pwelpe uje etĩro õryok.” ²⁷Ese irhĩch dich tatim Abraham im: “Papa Abraham, kimiji ye owa pwele akashim yok lishi uhu ilorz, tapur owa par uje uhu Lázaro do tĩr papa ihyuch. ²⁸Pishibo odechi òr sinko. Uhu Lázaro tatim òr uje ele owich uje yok de ich dospa par uje ye otirèt otĩr lika.” ²⁹Abraham tatim im: “Erze hute uje Moisés lishi chichewkite hn uu profeta poruwo wishì ochichew de òr ahir par uje òr ler hn ochiraha.” ³⁰Ese irhĩch dich im: “Papa Abraham, yelij òr ler erze hute oluhu ilorz heke ma om uje topit ikpo hn tokolihi òr ikich hn tatim òr. Heke ochunt hn ochuuna uje oshiyokõr mihnũwo hn oym hn oshiyokõr uje om uje Porrosht sahmũr.” ³¹Per Abraham tatim im: “Kimiji ye òr ler hn oniyokõr erze uje Moisés lishi chichewkite hn erze uje profeta poruwo wishì ochichew heke otsotiis ese topit ir ahwoso uje ikpo tãra ele owich hn hno tatim òr.”—

Ich yarahkpa par erze uje oshiyokõr mihnũwo.

17 ¹Eseekite hn Jesús tatim dakile im: —Shish de uje sehe duhu ahakõrlo kuche mihnũwo, per ich yarahkpa par ese hnakirbich uje shuu yet shiyokõr uje mihnik. ²Ma om uje ehn yahpaa wichì duhu pikihnint niyokõr uje mihnik ich oshuu ese hnakirbich tuuhna kojach dich hn otãra ochibite onoota bahluta eheth par uje toy par uje ye niyokõr ese mihnik hn Porrosht sepyer ire nehe shuu dospa. ³Abeylship olak. Kimiji olak yeẽk shiyokõr mihnikĩhi deshibich ich tyenij deshibich tĩr tatim ire. Kimiji shuu chuuna uje shiyokõr uje mihnik ich tyenij wichì perdonar ire. ⁴Kimiji shiyehew wichì deeych hn eshibich shiyokõr mihnikĩhi owa syete bese hn taãcha tĩr owa syete bese par uje sapur

perdon pork chuuna uje shiyokōr uje ich m̄hnik ich shish tyenij owa perdonar ire.—

⁵Uje erze apóstole ochunt uje Jesús shuu itsorz hn otatim otsii: — Akashim ōryok par uje ma ye oyotiis owa.— ⁶Jesús tatim ōr im: —Kimiji olak yet ye lotiis yok pikaap ich shi itso asa pohorrza eyhi ijeebe uje iich otsii mostasa, kimiji ye lotiis yok duhu ilorz heke pwele tatim pohorrza yata par uje chiyuhu ire hn chukwēr irehe onoota bahluta etet hn asa pohorrza tyenij shiyokōr uje tatim ire.—

⁷Hn Jesús siteēta tatim ōr im: —Kimiji olak yeēk yilt chihī hn shuu chish obiyoho shakirra etet shuu arado somtis hñimich o kimiji shuu tibey obeje. Uje cheeshpo tāra aach ¿je atim ire on: “Erēt akir aak?” Ye atim uhu ilorzpe. ⁸Atim on: “Enshii pobiso. Enshii owa hn ebite pobiso nemest eeych par uje takaak hn tokoho. Uje takitso hn nish aake hn ehe.” ⁹¿Je dosim ese debich hnechit dich uje shiyokōr erze ir ibiyoko? Ye dosimpe pork shi shiyokōr uje yinsirc tatim ire. ¹⁰Olak shi olak itso ire. Uje ehnilo olak ibiyo heke atimloye on: “Ōryok Porrosht ibiyo. Shi oyiyokōr uje tatim ōryok. Yelij oyiyokōr ma par uje wichi ninship ōryok.”—

Hnakirbo ōr dye uje lepra tew ōr.

¹¹Eseekite uje ehn Jesús hno t̄ir d̄it Jerusalén hn chikāha ese dehet uje samaria oso ōr hñimich de p̄it hn galilea oso ōr hñimich de p̄it yet. ¹²Uje de par taach̄ihī d̄it ijaabit ebich par masaha hn hnakirbo odech̄i ōr dye uje ōr permo. Lepra tew ōr. Wir shi oyehe dukuhla ¹³hn otibich otsii: — Jesús, ōryok yinsirc, osir ōryok wishi.— ¹⁴Uje Jesús umo ōr hn tatim ōr im: —Bolilo et̄irlo wir saserdote hn owilo ōr olak yūhur.— Ohno. Uje ehn ode dehet pehet hn ichii ōr owich om. ¹⁵Nohmet teychim ire uje owich omike hn cheeshpo. Shish teychāha Porrosht ich sihnew. ¹⁶Uje taach̄ihī Jesús ahir hn icha dete hñimoho ile ikich nehech unta terihī hñimich hn ninship Jesús. Ese hnakirbich wichi samaria os. ¹⁷Jesús tatim erze oso uje ōya ire im: —Dye hnakirbo uje tukuta ōrke. ¿Ochihī iraāpo erze uje ōr nueve? ¹⁸Shi lika sohmira uje cheeshpo par ish̄im Porrosht hnechit dich hn teychāha hn wichi dihip kinaha.— ¹⁹Hn tatim ese hnakirbich im: —Alehet, bo pork ye otiis yok petikike heke owa owich om.—

Ye ōr pwele onompe uje Porrosht taācha par tibey daabo.

²⁰Eseekite uje deeych yet hn erze uje ōr iluuta iich otsii fariseo otatim Jesús otsii: —¿Latik nehe hn Porrosht taācha par tibey oso?— Jesús tatim ōr im: —Tyenij taācha per ye oso ōr pwele onomo irpe. ²¹Nīhyok yeēk pwele im: “Ele de lika,” o “De wahacha,” pork Porrosht de daabo ōr aho hn tatim ōr par uje oshiyokōr uje om.—

²²Eseekite hn Jesús tatim dakile im: —Yok tokōra poōrzni. Yok de olak ahir. Je deeych yet nehe hn yok nihyok̄ihī olak ahir. Deeych yet

nehe ich ahmũrlo uje yok de olak ahirpo per ich yok nĩhyok. ²³Heke tyenij oso otatim olak otsii: “Hmeychimlo, wichi de lika,” o otatim olak otsii: “Hmeychimlo, wichi de wahacha.” Ye etĩrlo wahacha hn ye meylo őr. ²⁴Yok tokõra poõrznı. Uje terihi ese deeych uje takaashpo nehe ich nos oso oteychim yok ĩrmo lekitiyo shi itso uje yuwebõ hũre hn omoho lekitiyo. ²⁵Per wap tyenij oso oloter yok ich oshuu dospa hn erze oso uje ode lika tyenij otata uje ye onahmũr yokpe.— ²⁶Hn Jesũs im: —Uje ehn yahpaa Noé masaha pohorrza eheth ich oso oshiyokõr kuche uje otsahmũr. Yok tokõra poõrznı. Uje ta par takaashpo nehe ich oso oshiyokõr oshuu itsship uje erze oso yewo oshiyokõrkite uje Noé masaha pohorrza eheth ²⁷pork uje ehn Noé lishi dekite hn őr ire shish otaak hn oho hn õhyiye ahir nehech terihi ese deeych uje Noé masaha asa pohorrza eheth. Kresyent bahlut taõcha hn sajuwe őr. Nos sihna őr. ²⁸Ehn Lot lishi dekite erze oso shish oshiyokõr oshuu itsorz. Otaak hn oho. Otiya kuche hn ochiwãha. Ochukwẽr nahĩro hn oshiyokõr dahuwo. ²⁹Shish oshiyokõr oshuu itsorz nehech terihi ese deeych uje Lot tokolihihiskite dit Sodoma. Shiyeheth ese deeych hn asufre duhlu kayihi őr eeyo shi itso uje ibik per shi jwekita uje kay hn nos sihna őr.— ³⁰Hn Jesũs tatim dakile im: —Yok tokõra poõrznı. Uje terihi ese deeych uje takaashpo nehe hn erze oso oteychim yok, ich yesh oshiyokõr shi itso uje ehn Noé lishi dekite hn shi őr itso uje ehn Lot lishi dekite.

³¹Uje terihi ese ishirĩt nehe kimiji yeẽk chihı dahuch eeych ich tyenij ihnimich shichish hn uushi. Ye ompe uje masaha dahuch eheth par uje hnõy ir kushjãro. Shi itso kimiji yeẽk de aach. Ye ompe cheeshpo par uje hnõy ir kushjãro. ³²Olak eyucha waa Lot lishi ir irãhta. Teychim nanerkite hn toy. ³³Uje yeẽk sahmũrpa ĩrmo ishujãro ich tyenij nos pyert erze kushjãro hn pyerte ir ikirĩt toy, per uje iim erze ĩrmo ishujãro ich tibey ir ikirĩt. ³⁴Titim olak ich tuu ũrpa. Dihlak nehe hn oso őr osiyer otakisho darpich. Ohnoy yet hn shi yata sakaha o ohnoy yata hn shi yet sakahachis. ³⁵Timcher őr otiyer ode uje ochukwer may ochĩra molino. Ohnoy yata hn shi asa yata sakahachis. ³⁶Hnakirbo őr osiyer odechi aach. Ohnoy yet hn ese yet shi sakahachis.—

³⁷Jesũs akilo otatim otsii: —Irhĩche, ¿odoy őr odeya őr irãpo?— Tatim dakile im: —Uje kuchit topit de ich wupuu takasho lawichihichis.—

Jwe hn poluuta.

18 ¹Eseekite hn Jesũs shiyokõrãha dakile par uje shish őr orar hn ye onõympe. Siteeta őr poluuta. ²Tatim őr im: —Jwe de ditkite uje ye tola Porroshtpe hn ye tola hnakirbope. ³Shiyeheth wichi ese dit uje jwe de poluuta dechi toy. Yeẽk de uje shiyokõr mihnikĩhi asa poluuta heke wate shish hno tĩr jwe sapur ire par uje sehe duhu takashim ire. ⁴Per ese jwe ye takashim irpe. Deeych yet nehe hn eheth chiilehet im: “Ye tikitila

Porroshtpe hn ye tikitila hnakirbope ⁵per asa poluuta shish shiyokos yok. Tyenij tishii erze mihnūwo uje ese hnakirbich shiyokorīhi ire par uje ich ye shish tirēt nehech duhu tiis puulo.”— ⁶Hn Jesús tatim dakile im: —Ese jwe ye niyokōr debiyo ompe per ich uhurc hn ehēt chiilehet par takashim asa poluuta. ⁷Porrosht wichi jwe uje shiyokōr debiyo om heke ma tyenij sosir erze uje chihla ōr par ir aabo. Deeych hn dihak shish otsapur Porrosht heke ye Porrosht seem dihlt yetpe. ⁸Titim olak ich tuu ūrpa. Porrosht tyenij nishii shichish. Yok tokōra poōrznī. Uje takaashpo nehe ꞌje oso ode hnimich uje ye olotiis yokpe? Shi ōr arhaabo.—

Fariseo yet orar hn hnakirbich uje kobra hnote par gobierno.

⁹Eseekite hn Jesús siteēta kuchit yetpo tatim erze oso uje onarim ire pork ochibite uje ōr iluu om hn yewo ōr iluu mihnū. Tatim ōr im: ¹⁰—Hnakirbo ōr osiyer ode uje ohno otīr templo patikit ehēt par uje ōr orar otsapur Porrosht. Uu yet ir iluuta iich otsii fariseo hn uu yet wichi uje kobra nahnapso ōr hnote par gobierno. ¹¹Ese fariseo yet iyehet hn orar sapur Porrosht per shi narim ire im: “Dii Porrosht, tikinship owa uje yok ye yok ilo erze oso yewope. Wir shi otohir hn oshiyokōr uje mihnūwo hn otorāha nerēhte. Tikinship owa uje yok ye yok ilope ese hnakirbich uje kobra nahnapso ōr hnote par gobierno. ¹²Do bese kal semana tokoym pobiso par uje yok orar. Uje tekushu jōro hn tehek ehēt tuu po dye hn tokosim owa nohmet. Hn hnote itspo uje terz hn tehek ehēt tuu po dye hn tokosim owa nohmata.” ¹³Per ese yet uje kobra nahnapso ōr hnote par gobierno shi iyehe dukuhla. Ye teychim poōrzpe pork pook. Shi chiyuwa dele hnimich hn shuu derjorrza pork chuuna uje shiyokōr uje mihnūwo. Ire orar sapur Porrosht im: “Porrosht, owa perdonar yok lishi pork tiyokōr uje mihnūwo.”— ¹⁴Jesús tatim ōr im: —Titim olak ich tuu ūrpa. Ese hnakirbich uje kobra nahnapso ōr hnote uje hno seyhi tīr dahuch ich nos Porrosht perdonarke erze ir kuche mihnūwo uje shiyokōr. Per ese fariseo yet uje narim ire ye Porrosht perdonar irpe, pork nos wir erze uje onarim ire wir uje Porrosht ye duhu ōr deyo. Per erze uje ye onarim irpe wir uje Porrosht shuu ōr deyo.—

Jesús sehe diyuhu lahwoso omoho pikihnino.

¹⁵Eseekite hn ohnoy pikihnino ijaabo otseya ōr Jesús par uje chibite nahme ōr hu eeyo hn orar sapur Porrosht. Uje ir akile omo ōr uje otirēt hn otsontew ōr. ¹⁶Per Jesús tibii wir erze pikihnino hn tatim wir dakile im: —Moymlo wir pikihnino par uje shi otirēt otīr yok. Ye ontilo ōr pork Porrosht shuu oso omasaha par ir aabo erze uje ye olotiis ire itso pikihnino uje ye olotiis ōr ahwoso. ¹⁷Titim olak ich tuu ūrpa. Nos wir oso tyenij ye olotiis Porrosht shi ōr itso erze pikihnino par uje omasaha par Porrosht aabo. Kimiji ye oduhu ire ilo erze pikihnino ich yelj omasaha par Porrosht aabo.—

Irhîch dich sehe keytker Jesús.

¹⁸Eseekite hn òr bahlut yet tatim Jesús im: —Maestro, owa ich eluuta ompa. ¿Tuu yok inaäpo par uje terz pikirît uje yelij nihna ire?— ¹⁹Jesús tatim im: —¿Inaäpo heke amo yok on: “Eluuta om?” Nîhyok ye latik chíhi uje iluuta om, shi Porrosht sohmira. ²⁰Eraha asa ley uje Moisés chichewkite. Asa ley tata im: “Ye orâha erâhta. Ye tuk oso. Ye ohir. Ye ehnyër jwe. Atila eych hn atila ata.”— ²¹Tatim Jesús im: —Ehn yok pikihninaapni ichii yelij tiyokör erze kuche.— ²²Uje Jesús chunt uje wichi tatimke hn umo im: —Kuchit nohmet yehele par uje tyenij ahakör. Nos anuwâha wir owa kuche hn asim baho erze uje òr losuhlaabo. Ahakör uhu ilorz ich owa kushjäro ihîrtso de wahacha poörc nehe. Uje ahakör uhu ilorz hn erêt Mëya yok.— ²³Uje ese hnakirbich chunt uje Jesús shuu itsorzike ich dosdarakpa pork wichi ich irhîch dich. ²⁴Jesús teychim ese hnakirbich uje ich dosdarak hn im: —Ich kwestpa erze ihîr deyo omasaha par Porrosht aabo. ²⁵Ich ye kameylo pwele masaha asa awujita ontape. Erze ihîr deyo òr itspo ye òr pwele omasaha par Porrosht aabo.— ²⁶Erze uje odechi ochunt uje Jesús shuu itsorzike hn otsii: —Kimiji ye wichi irhîch dich pwele par uje taachîhi Porrosht ahir ich nîhyok oso uje òr pwele otaachîhi wahacha nehe.— ²⁷Jesús tatim òr im: —Oso ye òr pwele oshiyokör oshuu itsorz per Porrosht pwele shuu omasaha par ir aabo.— ²⁸Pedro tatim ire im: —Irhîche, nos oyukwim öryok kushjäroni par uje oyukwîya owa. ¿Latik chíhi par öryok nehe?— ²⁹Jesús tatim òr im: —Titim olak ich tuu ürpa. Nos wir erze uje oym dahuch hn oym nerâhta hn oym leshibo hn oym nanime hn oym deych hn oym data hn oym deyjo shi par oshiyokör Porrosht ibiyo ³⁰wir uje Porrosht ishîm òr kushjäro shuu kihnipa hn takashîm òr. Deeych yet nehe uje îrmo sihna ire wir shish òr ikirît de uje yelij nihna ire.—

Jesús tatpo uje tyenij oshuu oshuu toy.

³¹Eseekite hn Jesús chiyuhu wir dakile uje òr dose erze oso òr eheth par uje hnoy òr hn keytker òr. Tatim òr im: —Yok toköra poörzni. Ele ahle yukulo yitîrlo dit Jerusalén. Uje yaachîhilo wahacha nehe ich tyenij yakaha erze uje profeta poruwo wishî ochichewkite. ³²Tyenij pihnapso oshîm yok dihip kinâho hn wir oloter yok, ochiyuhu lahwoso mîhnuwôho yok hn otitîrâha yok. ³³Tyenij otsepyër yok ochîra yok shikote hn ich uhurc oshuu yok oshuu tikiti. Per je daalo tre nehe hn yok ikpo.— ³⁴Erze ir akile ye odîrehepe uje tatim òr pork Porrosht ye duhu odîrehepe uje Jesús tata shuu itsorz. Par òr ire ich ye imeheeychpe.

Hnakirbich uje olibik dechi dit Jericó wir.

³⁵Eseekite uje Jesús hõr dakile ich ta par otaachîhi dit Jericó hn hnakirbich dechi uje olibik. Shi sakaha dehet wir sapur òr hnote. ³⁶Uje

chunt erze oso okihniya uje ochikāha dehet hn tatim ōr im: —¿Latikpo ese uje tokole?— ³⁷Otatim ire otsii: —Wichi Jesús uu dit Nazaret osht. Yesh chikāhachis.— ³⁸Ire tibich im: —Jesús, owa uje āra rey David lishi. Sehe tuu osir yok lishi.— ³⁹Erze oso uje oyeebe ye onahmūrpe uje wichi tibich. Otatim ire otsii: —Apik. Ye uhu ilorz.— Per ire shish tibich ma im: —Owa uje āra owa porokkite rey David. Sehe tuu osir yok lishi.— ⁴⁰Jesús iyehe hn tatim ōr par uje shuu otōhwa. Uje taachīhi ahir hn Jesús tatim ire im: ⁴¹—¿Sehe uhu tiyokōr latikihi owa?— Ese uje olibik tatim ire im: —Irhīche, sehe tuu ekuta pile.— ⁴²Jesús tatim ire im: —Eychim lekityo. Shi pork ye otiis yok petikike heke owa owich om.— ⁴³Ichii umo lekityo hn hno iya Jesús. Shish teychāha Porrosht. Uje nos wir oso omo uje itsorzike ich onihna Porrosht hn oteychāha.

Jesús tekirihi Zaqueo.

19 ¹Eseekite hn Jesús masaha ese dit Jericó ichii chikāha ese dit ehēt par uje tār pīt. ²Hnakirbich dechi uje ir iich otsii Zaqueo. Wichi ich irhich dich. Wichi wir ōr bahuwa erze uje ōr kobra nahnappso ōr hnote par gobierno. ³Ire ich sehe teychim Jesús. Sehe diraha keshi yeēkpo per ire ye pwele nompe pork turkaappa. Ich oso oyuwe ire, ⁴heke uushi hno iyeebe dohir pohorrza hn iyem Jesús par uje teychim pork tyenij chikāhachis. ⁵Eseekite uje Jesús taachīhichis hn seem deheta hn tatim Zaqueo im: —Zaqueo, ahnimich shichish pork tyenij tiyakaha ahuch ele deeych.— ⁶Heke ihnimich shichish. Ich aylpa hn umo Jesús im: —Yuko yitir piyuch.— ⁷Nos wir oso omo uje Jesús iya Zaqueo hn erze oso okeytkērye otsaraāshi lahwoso ochinehnm Jesús otsii: —Wichi shi sakaha ese hnakirbich ihyuch uje shiyokōr mihnūwo.— ⁸Eseekite hn Zaqueo iyehet hn tatim Jesús im: —Hmeychm Irhīche, tyenij tehek pishujāro ehēt hn tokosim erze losuhlaabo, hn kimiji tokorha yeēk kuchit ich tyenij tuu cheeshi kwatro bese ma.— ⁹Jesús tatim ōr im: —Ele ahle ich ir owich de Porrosht ahir pork ye dotiis Porroshtpe itso ir porokkite Abraham lishi. ¹⁰Titim olak tuu itsorz pork yok tokōra poōrzni hn takaācha par uje tukwi erze uje oshiyokōr mihnūwo par uje ye otir urhuta bahluta ehēt nehe per tyenij tuu otir Porrosht ahir.—

Hnakirbich ishi debiyo.

¹¹Eseekite uje ehn otēr uje Jesús tatim ōr hn siteēta kuche ma tatim ōrpo pork ich ta par taachīhi dit Jerusalén hn erze oso ochibite uje Jesús tyenij masaha rey shichish par tibey israel oso. ¹²Tatim ōr im: —Hnakirbich dekite uje tyenij masaha par rey pork wichi rey ijit. Ire tyenij hno tīr wahacha hnimich yet par uje yet shuu masaha rey. Uje shuu masaha rey nehe ich tyenij cheeshpo tīr ir hnimich. ¹³Uje ese hnakirbich yahpaa dope tīr dit yet hn tibii wir debiyo uje ōr dye par uje

ishim òr hnote. Tatim òr im: “Boylo erze hnote par uje erzlo ma hnote ich kihniya uje yok de dukuhla nehech takaashpo nehe.” ¹⁴Per eseequite hn ir ihnapso uje odechi dít ich otsitak ire. Heke oshuu hnakirbo yewo ohno par ochil ese hnakirbich ikich par uje wir otatim ese hnakirbich uje tyenij chibite uu yet par rey otsii: “Ye oyahmür likpe par uje masaha rey.” ¹⁵Per ese hnakirbich yet shish chibite wichi par uje masaha rey. Masaha rey heke cheeshpo tîr ire hnimich. Uje taachihichis hn shuu otibii wir debiyo uje ishím òr hnotni par uje chiraha keshi terihi latikpo uje òr ire otserz. ¹⁶Hnakirbich webich osht taächa. Tatim im: “Írhîche, uu owa hnote uje asim yokni shuu terz hnote yêr dye bese ma.” ¹⁷Ese rey tatim im: “Owa pibik uje ahakör ompa. Ich ahakör om uje asew pibiyo êra erze hnote arheebe heke tibite owa par uje abey duwo dye.” ¹⁸Hnakirbich yet taächa. Tatim im: “Írhîche, uu owa hnote uje asim yokni shuu terz hnote yêr sinko bese ma.” ¹⁹Ese rey tatim im: “Tyenij tibite owa par uje abey duwo sinko.” ²⁰Uu hnakirbich yet taächa. Tatim im: “Írhîche, ele asew owa hnote. Shish tihmêr timchaha peywerza eheth ²¹pork yok ich tikitila owa. Owa hnakirbich ich elorza lata. Nos boy erze hnote uje wir otserz hn nos boy erze jôro ee uje ye ekwêr petikni.” ²²Ese rey tatim debich im: “Owa eluuta mihñü. Erze ahwoso uje atim yokike ich chibite orhõta uje ahakör mihñik. Eراها yok uje ich pilorza data pork takahi erze hnote uje wir otserz. Hn takahi erze jôro ee uje ye tukwêrpe. ²³¿Inaäpo heke ye boy yok hnotpe par uje ebite wahacha mankit par uje shi tîr poorzihichis par uje takaashpo nehe hn tiyuhu erze yok hnote ese mankit eheth ich ma kihniya?” ²⁴Hn tatim erze yewo uje oyehe ahir im: “Eyuhulo erze hnote hn asimlo ese uje serz hnote dye bese ma.” ²⁵Per òr ire otatim otsii: “Írhîche, ye ompe. De ire ahir dye bese ma.” ²⁶Ese rey tatim òr im: “Titim olak ich tuu ürpa. Ese uje kuche de ire ahir tyenij oshim wichi ma. Per ese uje ye ir kushjäro chihipe, shi pikaap uje de ire ahir wir uje tyenij tuu ochiyuhu.” ²⁷Eseequite hn ese rey tatim òr im: “Erze pimäho uje ye onahmürpe par uje tomsaha rey, ohwîlo òr eylo òr pikich hn tukulo òr uhulo otoy.”—

Jesús masaha Jerusalén eheth.

²⁸Eseequite uje Jesús sihna lahwoso nos tatim òr hn hno tîr dít Jerusalén. Ir akile oyehe nêr. ²⁹Duwo ijaabo uje iyo otsii Betfagé hn Betania dechi wirit wirç. Ese wirit iich otsii Olivos. Uje Jesús ich ta par taachihî erze duwo hn shuu dakile òr osiyer ohno. Tatim òr im: ³⁰—Bolilo etîrlo ese dít ijaabit uje dechi eyoklo ikich. Uje amsahalo ese dít eheth pikaap ich buritit dechi uje oshiyeru dehet wirç. Wichi yelij ononäha. Ehyulo wichi buritit kârpta hn ohwîlo eya liklo. ³¹Kimiji yeêk tatim olak il: “¿Inaäpo heke ehyulo ese buritit kârpta?” ich tyenij atimlo on: “Írhîch sehe duhu oyukwi.”— ³²Erze ir akile ohno. Ochish ese buritit

shi itso uje tatim òrke. ³³Uje ehn ochihu ese buritit hn ir yinsiro otatim òr otsii: —¿Inaãpo heke ehyulo ese buritit kãrpta?— ³⁴Òr ire otatim òr otsii: —Írhích sehe duhu oyukwi.— ³⁵Ohnoy otseya Jesús. Ochibite lasuwo ese buritit eeych hn oshuu Jesús iyãha. ³⁶Uje ehn Jesús chikãha ese dehet erze oso shish ochitiis lasuwo ese dehet hnimich uje tyenij Jesús chikãha oshuu itso uje oshiyokorãhi rey. ³⁷Uje ich ta par taachãhi wãrit eeych pisht uje iich otsii Olivos hn nos wir ir akile otibich. Ich òr aylpa. Onina Porrosht hn oteeychãha pork omo erze kuche uje Jesús shiyokõr ich kihniyani. Otibich otsii: ³⁸—Porrosht chiyuhu lahwoso omoho ese rey uje shuu tirèt tãr lika par uje shuu Porrosht eh et kiisihi òryok. Oyina Porrosht uje de porit.— ³⁹Eseekite hn erze hnakirbo nohmiramõ uje òr iluuta iich otsii fariseo odechi Jesús ahir. Otatim otsii: —Maestro, atim erze akile par uje ye odiilehet oduhu ilorz.— ⁴⁰Jesús tatim òr im: —Titim olak. Kimiji ye odiilehet hn shi tyenij erze kojano tibich.—

⁴¹Uje ich ta par Jesús taachãhi ese dit Jerusalén hn umo ese dit hn yerh pork chiraha uje mĩhnik tyenij masaha erze dit oso nehe. ⁴²Tata im: —Ele ahle kimiji erze dit oso odiraha ese uje tyenij shuu òr aho kiis, per ye odirehepe. De uje sakis par uje ye òr pwele odirehepe. ⁴³Deeych yet nehe hn erze òr imãho tyenij oshuu iyũta chipeẽsa ese dit. Òr ire tyenij odechi iyũta pit par uje nos ochipeẽsa òr par uje nihyok yet pwele tokole dit eh et. ⁴⁴Tyenij ochukus erze òr ihyuwo dit eh et oshuu kay. Erze kojano uje oshiyokõr òr ihyuwo ochãra ye onõymihĩ latik uje de ye eeyo, hn otsihna erze oso uje odechi dit eh et. Nos oshiyokõr oshuu itsorz pork erze dit oso ye odirehepe ese deeych uje tikirèt par uje tekirihĩ òr.—

Oso ochiwãha kuche templo patikit eh et.

⁴⁵Eseekite uje Jesús masaha templo patikit eh et ichii shuu wir otokolihichis erze uje ochiwãha kuche. ⁴⁶Tatim òr im: —Porrosht sole: “Wichĩ pihyuch dechi par uje oso omasaha hn òr orarihĩ hn otsapur yok” per olak uhulo wate itso uu echiko òr ihyuwo.—

⁴⁷Kal deeych Jesús shish shiyokorãha oso asa templo patikit eh et, hn erze saserdote uu òr bahluwo hn erze yewo uje oshiyokorãha oso waa ley waa je Moisés chichewkite hn erze òr bahluwo uje otibey dit òr ire sehe oduhu Jesús oduhu toy, ⁴⁸per ye òr pwelpe par uje oshuu pork nos wir oso otër uje Jesús tata hn otsahmũr hn otola erze oso.

¿Jesús ukurbo tãra latikpo?

20 ¹Eseekite deeych yet uje ehn Jesús shiyokorãha wir oso templo patikit eh et tatim òr erze ahwoso oomo uje Porrosht shiyokõr par tibey daabo hn saserdote òr bahluwo otaãcha. Erze yewo uje oshiyokorãha oso waa ley waa je Moisés chichewkite hn uu israel oso òr

bahluwo òya òr toy. ²Otatim Jesús otsii: —¿Latik ukurbo uje de owa heke ahakòr uhu itsorz? ¿Yeèk dosim owa akirbo par ahakòr uhu itsorz?—
³Jesús tatim òr im: —Yok itspo, sehe tuu atimlo yok ⁴yeèkpo uje shuu Juan uu tohirm oso tirètni. ¿Je Porrosht duhu tirèt o je hnakirbo oduhu tirèt?—
⁵Òr ire ichii okeytkèrye otsii: —Kimiji yitimlo ire uje Porrosht shuu tirèt ich tyenij tatim eyoklo im: “¿Inaãpo heke otiislo Juan?”
⁶Kimiji yitimlo uje hnakirbo oshuu tirèt ich nos erze oso oshuu eyok ochîra eyok kojano po pork erze oso uje otêr Jesús ochibite uje Juan wichî profetya uje Porrosht shuu tirèt.—
⁷Heke òr ire otatim Jesús otsii: —Ye oyirahape ese Juan uu tohirm oso yeèkpo uje shuu tirèt.—
⁸Jesús tatim òr im: —Yok itspo, ye titim olakpe uje yeèk ishîm yok pukurbo par uje tiyokòr tuu itsorz.—

Hnakirbo uje otsahla shakirra.

⁹Eseekite uje ich yuwirke uje keytker òr hn siteëta kuchit tatim erze oso yewo im: —Hnakirbich dekite uje chukwer uva ir shakirra eheth. Shuu yewo otsahla ir shakirra hn tokolihichis hno tîr hnimich yet par uje sakahachis shuu osdeyo. ¹⁰Uje ich terihî jôro ishîrit par uje ochekushu hn shuu debich hno tîr erze hnakirbo uje shuu otsahla ir shakirrzani par uje sehe duhu odosim ire uva yêr par asa shakirra bahat. Per erze hnakirbo otsepyêr ese ir ibich hn oshuu hno cheeshî shî sihna nahme. Ye doy latik. ¹¹Shuu debich yet hnopo. Wir otsepyêr. Ye otola irpe. Shî oshuu hno seyhi shî sihna nahme. Ye doy latik. ¹²Shuu debich yet hnopo. Wir otsepyêr ire nehech oshiyokòr obilo. Otâra ochibite shakirra ejwert. ¹³Eseekite hn ese shakirra yinsirc im: “¿Tiyokòr latikpo? Tuu pijit do uje ich tahmûrpa. Tyenij otola ire.” ¹⁴Uje erze hnakirbo omo uje tirèt hn okeytkèrye otsii: “Wichî uu shakirra yinsirc ir ijit. Uje ir deyeh toy nehe ich asa shakirra wate par ire. Ma om uje yuhulo yuhulo toy par uje ese ir hnimich ye par irpe, shî par eyoklo.” ¹⁵Heke ochiyuhu irehe asa shakirra hn oshuu oshuu toy.— Jesús tatim erze oso im: —¿Keshî dish latikpo ese shakirra ir yinsirc? ¹⁶Tyenij taãcha hn nos shuu òr shuu otoy erze hnakirbo uje shuu otsahla wate ir shakirrzani hn ishîm hnakirbo yewo par uje shuu otsahla.— Uje erze oso ochunt uje Jesús siteëta shuu itsorz hn otatim Jesús otsii: —Ye ompe uje erze oso uje otsahla shakirra oshiyokòr oshuu itso.—
¹⁷Jesús teychim pishî òr hn tatim òr im: —¿Duhu inaãpo erze uje de Porrosht ahwoso tata uje siteëta Cristo shuu itsorz?: “Erze uje oshiyokòr pwertit ochîra kojano oym ese kojach nohmet. Ochibite uje ich ye jukur per uje uhurc ich ma bale je erze kojano yewo. ¹⁸Nos wir erze uje òr kayihî ese kojach eeyeh ich nos shuu òr dospa, per erze uje otsotiis yok wir shî òr itso uje ese kojach kayihî òr eeyo hn imehe òr.”—
¹⁹Erze saserdote uu òr bahluwo hn erze hnakirbo uje oshiyokorâha oso waa ley waa je Moisés chichewkithêr sehe odishew Jesús shichish pork

ōr ire ochiraha uje wichi siteēta ōr kuche shi sorzihi ōr, per ōr ire ye ōr pwelpe oniyokōr latik pork ich otola erze oso.

²⁰Erze saserdote ōr bahluwo hn erze ōr bahluwo yewo shish oshuu pahne otēr Jesús kimiji nimehī lahwtotik. Sehe ōr denunsya ire hn odeya gobernador. Erze pahne ich ōr iluu mīhnū per wir ochibite ire uje ōr iluu ich om. ²¹Otatim Jesús otsii: —Maestro, oyiraha uje shish ata uje ich om, hn shish ahakorāha oso uje ich om. Owa nos uhu wir oso ōr itsye. Ahakorāha erze oso uu Porrosht ir iluu ich uhu ūru. ²²Sehe oyuhu atim ōryok kimiji oyiyuwe ley uje oyoshi erze hnote uje ese romano oso ōr bahlut pisht kobra o kimiji ye oyiyuwepe.— ²³Jesús chiraha uje wir ōr aho yūhirsh hn tatim ōr im: ²⁴—Owilo yok peychporrza nohmata.— Uje otsowa ire hn tatim ōr im: —¿Yeēk ichibich chihi hn yeēk iich chihi asa peychporrza?— Ōr ire otatim otsii: —Romano oso ōr bahlut pisht ichibich de hn ir iich depo uje iich otsii César.— ²⁵Tatim ōr im: —Eshilo uje rey César sapur hn eshilo uje Porrosht sapur.— ²⁶Jesús ye tata latik uje mīhnik erze oso ōr ikich heke ye ōr pwelpe par uje ōr denunsya ire. Erze uje Jesús tata ich shuu ochishlabe heke ich otitship.

Oso tyenij ōr ikpo nehe.

²⁷Eseekite hn hnakirbo yewo otēr Jesús uje ōr iluuta iich otsii saduseo. Wir otsotiis uje oso tyenij ōr ikpo nehe. Oshiyokōr itso uje sehe odiraha kuche. Otatim Jesús otsii: ²⁸—Maestro, Moisés chichewkite uje hnakirbich chiileku per uje ehn yahpaa aabīrsh hn toy ich tyenij leshibich īhi asa dakaharza ahir par uje ōr ijit tāra ōr nehe par ese ir leshibich lishi uje toni. ²⁹Hnakirbo ode ōr syete. Ōr leshibye. Uu webich osht chiilekukite ehn ye ir aabīrsh hn toy. ³⁰Uu ir leshibich yet īhi dakaharza ahir ehn nīhyok ye ir aabīrsh hn toy. ³¹Uu ir leshibich yet īhi dakaharza ahirpo hn nos wir ōr leshibo yewo nohmīr nohmīr ōhyi dakaharza ahirkite hn nos otoy per ye ōr aabīrsh. ³²Ich uhurc hn asa timcharrza toyto. ³³Uje topo ōr ikpo nehe ich ¿yeēkpo ich wate ir abey pork nos wir ōr ire uje ōr syete ōhyi ahirkite?—

³⁴Jesús tatim ōr im: —Ele ahle ahnūwo oso uje ode nāhu īrmo hnakirbo hn timcher ōhyiye ahir, ³⁵per erze uje Porrosht chihla par uje ōr ikpo nehe hn otēr īrmo ahilt ich ye odiilekuhu wahachpe ³⁶pork ōr ire ich ye ōr pwelpe otoyto pork shi ōr itso uu Porrosht ir anjele. Ōr ikpo nehe par otēr wahacha pork wir ōr Porrosht aabo. ³⁷Uje Moisés teychim asa pohorrza ijaabta uje hūrekite hn shuu imeheeych uje erze topo tyenij ōr ikpo nehe. Porrosht dechi asa jwekita etet hn Moisés tatim ire im: “Irhīche, owa uu Abraham lishi ir Porrosht hn uu Isaac lishi ir Porrosht hn uu Jacob lishi ir Porrosht.” ³⁸Porrosht wichi ye uu topo ōr Porroshtpe. Wichi uu oso ōr Porrosht uje ōr ika. Par Porrosht ich nos wir oso ōr ika pork ōr ichibiyo shish de.— ³⁹Hnakirbo nohmīramo odechi uje

oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Otatim Jesús otsii: —Maestro, ich oyahmūrpa erze uje atim ōrke.— ⁴⁰Per erze uje ōr prowa ochukwi Jesús iluu ich otola otsapur par uje sehe odiraha kuche.

⁴¹Eseekite hn Jesús tatim erze uje shish otsapur ire im: —¿Inaāpo heke otata uje Cristo tāra ir porokkite uu rey David? ⁴²Ese rey David lishi chichewkite asa hutita uje iich otsii Salmo uje tata im: “Uu Irhīch Porrosht tatim yok Irhīch Cristo sole: Akaha paāchta ⁴³nehech tuu arāha amāho ōr hnimich.” ⁴⁴¿Inaāpo heke rey David tata uje Cristo wichi ir Irhīch? Nos otata uje Cristo tāra ire.—

Hnakirbo uje oshiyokorāha oso Moisés ir ley ich ōr iluu mihnū.

⁴⁵Eseekite hn erze oso otēr uje Jesús tatim wir dakile im: ⁴⁶—Abeylshīp olak par uje ye wir onehnyēr olak erze hnakirbo uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Wir otsahmūr uje odirkīhi dit ehēt uje oyāha lasuwo uje ich berzo hn ihīrtso itso ōr bahuwo ōr ishuwo. Ich otsahmūr uje oso otsete ōr uje ode dit ehēt itso uje ōr bahuwo. Otsahmūr uje otsakaha erze ōr bahuwo ōr ibe eeych uje de sinagoga ehēt. Uje otīr ōr ahamich ich otsahmūr uje otsakaha erze ōr bahuwo ōr ibe eeyo. ⁴⁷Ochenshaha erze poluu yesh ōr ihyuwo ōr ahīr. Uje ōr orar ich oshuu berzakpa par oshuu oso ochībīte uje ōr iluu ich om. Porrosht tyenij sepyēr ōr nehe shuu dospa.—

Poluuta ishim Porrosht ir hnote.

21 ¹Eseekite hn Jesús seem deheta hn umo ihīr deyo uje ochīmchaha hnote ese kejunt uje dechi templo patikīt ehēt par uje oshīm Porrosht. ²Hn umopo poluuta uje ich losuhlaappa. Wate chīmchaha ese kejunt ehēt peychpor otīyer uje ich ijeebe par uje ishimīhi Porrosht. ³Jesús tatim ōr im: —Titīm olak ich tuu ūrpa. Asa poluuta uje ich losuhlaappa chīmchaha ma kihniya kejunt ehēt je nos wir erze oso yewo. ⁴Nos wir ōr ire ich ōr hnote ich kihniya per shī oshīm Porrosht pikaap uje de ōr ahīr mahn asa poluuta waa je ich losuhlaappa nos wir hnote uje de ahīr wir par tiya labiso per nos ishimīhi Porrosht.—

Oso tyenij otsehnimich templo nehe.

⁵Eseekite hn Jesús akile sohmīramo otatim otsii: —Hmeychīm erze kojano uje ich deyo hn ihīrtso uje oshiyokōr ochīra asa templo. Shī oshīmīhi Porrosht.— Mahn Jesús tatim ōr im: ⁶—Je deeych yet nehe hn yewo otaācha hn ochukus otsehnimich erze kojano uje eychīmloko. Nīhyok ye onoymīhi kojach uje de leshībo eeyo.— ⁷Otatim otsii: —Maestro, ¿latīk nehe hn tokole erze kuche uje athaka? ¿Latīkpo uje tyenij tokole wap par uje oyīraha ishīrīt uje oshiyokōr oshuu itsorz?— ⁸Jesús tatim ōr im: —Tyenij abeylshīp olak par uje ye wir onehnyēr olak. Tyenij

oso okihniya uje ochii ire yokihi nehe hn otata otsii: “Yok Cristo” hn otata toy otsii: “Ich yej terihi ese ishirīt par uje Porrosht sepyēr oso.” Ye meylo ör. ⁹Tyenij entlo uje dihipo oteye hn tyenij entlo toy uje ör ihnapsu oteye par uje ochiyuhu gobierno hn omasaha owich, per ye atililo. Wir tyenij tokole wap per yahpaa terihi uhurzpe.—

¹⁰Jesús tatim ör im: —Tyenij dihipo oteye hn gobierno hōr duhut gobierno yet oshuu ir ohyerptoso oteye toy. ¹¹Hn ĩrmo lekitiyo tyenij hnimich telerrza jwertpa, hn sewit dich ihnimichihī lekitiyo, hn tyenij permo de lekitiyo uje ich dospa, hn kuche de uje shuu oso ör ebi yesh kāra ich otolpa, hn oso oteychim poōrc hn omo kuche uje yelij onomo par uje ochiraha uje terihi ishirīt uje Porrosht sihna ĩrmo. ¹²Per wap uje ehn yahpaa nos tokole erze kuche hn oso tyenij ochishew olak nehe hn tyenij oshiyokōr mihnikihī olak. Tyenij ohnoy olak otseya olak sinagoga aho par otsepyēr olak, hn tyenij ohnoy olak ochimchaha olak karsel aho. Tyenij ohnoy olak otseya olak rey ör ikich par uje wir oshuu otsepyēr olak, hn tyenij ohnoy olak otseya olak gobernador ör ikich par uje wir oshuu otsepyēr olak toy. Tyenij nos oshiyokorihī olak oshuu itsorz pork ye otiislo yokpe. ¹³Uje ohnoy olak par uje otsepyēr olak ich tyenij atimlo ör uje tokoshi olak hnitewihī Porrosht ahir heke ye otiislo yokpe. ¹⁴Ye uhulo olak eyuwo tisir on: “¿Keshi oyitim ör latikpo par uje onoym öryok?” ¹⁵Shi yok tyenij tibite pahwoso par erahalo uje atimlo erze ör bahluwo. Wir tyenij ye odish latik pork tyenij tuu olak eykdeyo. ¹⁶Olak deyo hn olak dati tyenij oshim olak ohyerptoso nehe par uje wir otsepyēr olak, hn olak leshibo tyenij oshim olak ohyerptoso toy par uje wir otsepyēr olak, hn olak iiso ör itspo tyenij oshim olak ohyerptoso, hn olak ihyēro ör itspo tyenij oshim olak ohyerptoso hn erze ohyerptoso tyenij oshuu olak nohmiramō oshuu atilo. ¹⁷Nos wir oso tyenij otsitak olak shi pork ye otiislo yokpe ¹⁸per olak uje olak Porrosht aabo ye etirlo urhuta bahluta ehēt petik nehe hnii olak akirt nohmira. ¹⁹Shi tyenij olak ewenta uje oshiyokōr mihnikihī olak nehe heke olak ikirit de Porrosht ahir.—

²⁰Jesús tatim ör im: —Uje amilo ese dit Jerusalén oso ör imāho ochipeēsa ör dit nehe ich tyenij erahalo uje yej terihi ishirīt par uje otsihna ese dit. ²¹Uje erze oso uje odechi hnimich Judea omo uje itsorz nehe ich tyenij otokolihichis shichish ohno otir kojano par uje otsakis ire. Erze oso uje odechi dit Jerusalén ehēt tyenij otokolihichis par uje otsakis ire. Erze uje ode aach tyenij ye otir dit Jerusalén ehēt ²²pork ich terihi ese ishirīt uje Porrosht sepyēr erze dit Jerusalén oso pork ir ahwoso tyenij yakaha shuu itsorz. ²³Uje terihi ese deeych nehe ich yarhakpa par erze timcher uje ör hmiker, hn ich yarhakpa par erze timcher uje otsekwēr laabo pork ye ör pwelpe par uje ooshi. Uje terihi ese deeych ich dospa par erze oso uje odebuhu lekitiyo ese hnimich hn uje odebuhu dit Jerusalén ehēt pork Porrosht sepyēr pishi ör. ²⁴Ör imāho tyenij oshuu ör ochira

õr espada nehe hn ohnoy yewo otseya õr lekityo dihipo õr hñimo, hn dihipo kinãho tyenij odebuhu ese dit Jerusalén nehech terihi ese ishirit par uje otokolihichis.

²⁵Tyenij omo kuchêrk kinaha tokolihi ese deeych hn ese shekurko hn erze porrzeebe par uje ochiraha uje ich terihi ese deeych uje takaashpo nehe. Oso uje odebuhu ãrmo lekityo ich ochishlabpa pork ochunt onoota bahluta ir wokor ihyokõrak dich uje shuu hñimich wir. ²⁶Oso tyenij otolpa nehe nehech nohmiramõ õr torit shuu õr uje õr eyuwo tisir erze kuche uje de poorc uje tyenij kayihi õr eyo pork erze kuche uje de poorc ich nos telerrzpa shi itso uje yeek chishit kuchit. ²⁷Uje nos oteychim itsorz hn tyenij oteychim yok toy uje tokõra poorzni uje takaashpo nehe tokonãha ukurrza. Pukurbo deyo de hn ich yok hürpa. ²⁸Uje yesh tokole itsorz hn tyenij alehetlo hn eychimlo poorc pork ich yej terihi deeych uje tish olak.—

²⁹Jesús tatim õr im: —Uhu olak eyuwo tisir erze pohir uje titeeta iich otsii higuera hn erze pohir yêr. ³⁰Uje amilo erze pohir uje ñhyo ahlo tokole ich erahalo ese ishirit uje kiis ich sihna ire hn ese ishirit uje duhlu ich yej taacha. ³¹Nos wir erze yar uje titim olakike ich itso erze pohir uje ñhyo ahlo tokole. Wir shuu erahalo uje ich yej terihi ese ishirit uje Porrosht taacha par tibey daabo.— ³²Jesús tatim õr im: —Titim olak ich tuu ürpa. Erze oso uje omo erze kuche mihñuwo webich oso uje tîr ãrmo nehe ich ehn yewo ye otope ich tyenij nos omo erze kuche uje tîr ãrmo. ³³Poorc hn hñimich tyenij sihna ire nehe per pahwoso shish yakaha.

³⁴Abeyship olak par uje ye ahakõrlo erze mihñuwo uje yewo oshiyokõr nehech yakaha olak hn ye eenilo uje ich mihñuwo. Ye uhulo yikich nêhi olak. Ye uhulo olak eyuwo shi tisirihî olak poso hn olak ishuwo. Ye uhu takarãha olak hñimich pork tyenij takaacha shichish hn tish olak uje ahakõrlo uhulo ilorz ³⁵shi itso uje trampta chishew olak. Tikirêt nehe par nos tepyêr oso uje ode ãrmo lekityo. ³⁶Shish tyenij emitlo olak hn shish olak orar apurlo Porrosht par uje olak pwele ewenta erze uje ich mihñuwo uje tyenij masaha ãrmo nehe par uje aachihilo pahir uje tokõra poorzni.— ³⁷Uje deeych ich Jesús shish shiyokorãha osoho wahacha templo patikit eheth. Uje dihlak ich hno sakaha wahacha wãrit eeych uje iich otsii Olivos. ³⁸Uje ehn dihirbak ich nos wir oso ohno otir wahacha templo patikit eheth par uje otêr uje Jesús shiyokorãha õr.

Judas chiwãha Jesús.

22 ¹Eseekite ich yej terihi ese õr ahamich uje iich otsii Pascua uje otew pan uje ye eyhirash. ²Erze saserdote õr bahlwo hn erze uje oshiyokorãha oso waa ley waa je Moisés chichewkite oshuu deyuwo tisir par uje sehe oduhu Jesús oduhu toy. Ich otola erze oso uje otêr Jesús heke ye õr pwele odishew ire oduhu ilorz.

³Eseekite hn Satanás masaha Judas eheth uje iich yet otsii Iscariote. Wichí Jesús akilak toy uje ör dose. ⁴Ire hno par uje keytker erze saserdote ör bahluwo hn erze yewo uje otibey templo ör bahluwo. Okeytkérye par uje ochiraha uje wichí tyenij shiyokör par uje ishím ör Jesús. ⁵Ich ör aylpa uje wichí sehe dosim ör Jesús. Otatim Judas par uje sehe odosim hnote. ⁶Ire sahmür heke hno par uje iyem nehech chiraha uje ye oso ochihi Jesús ahirpe par uje shuu ochishew Jesús.

Jesús akile onishii oposo par ör ahamich.

⁷Eseekite ich terihi deeych webich osht uje otew pan uje ye eyhirāsh. Wichí deeych ich tyenij oshuu obeje ijaabo par oteeychāha Porrosht hn par uje otew par ese ör ahamich uje iich otsii Pascua. ⁸Jesús tatim Pedro hn Juan im: —Bolilo enshiilo oposo par eyok par ese ör ahamich.— ⁹Ör ire otatim otsii: —¿Oyiyokorīhi iraāpo?— ¹⁰Jesús tatim ör im: —Ērlo yok. Uje aachīhilo dit ebich hn amsahalo pikaap ich tyenij eshilo hnakirbich uje ihyök kobit. Awit de eheth. Tyenij alehelo wichí nēr nehech masaha pwert eheth. ¹¹Atimlo ese pwertit ir yinsirc on: “Maestro sole: ¿Pwerttikihí par erze uje otekirihí owa? Ele dihlake hn yok hn pakile oyaakihí par ese ör ahamich.” ¹²Tyenij sowa olake ese pwertit dich uje de deshibich eeych. Nemest dechi hn ör ibe. Enshiilo erze oposohochis.— ¹³Ohno hn ochish ese pwertit shi itso uje Jesús tatim örke. Otsar oposo par ese ör ahamich Pascua.

¹⁴Eseekite uje ich terihi waa orta hn Jesús hōr wir apóstole nos otsakaha nemest wiric par uje otaak. ¹⁵Jesús tatim ör im: —Ich osdeyo uje tiyem ele ör ahamich par uje takaakihí olak ahir uje ehn yahpaa oduhu yok oduhu tikiti. ¹⁶Titim olak uje ese ör ahamich wichí shi titeēta uje tyenij tikitihí nos wir oso par uje tokoshi ör hnitewihí Porrosht ahir. Ye takaakihí ese ör ahamich yet nehe nehech Porrosht aabo otaachīhi ire ahir.— ¹⁷Jesús chishew basta hn nihne Porrosht hn ishím wir dakile im: —Ehelo uhu olak nohmír nohmír. ¹⁸Titim olak uje ye tokoho nehe ese uva ir otich nehech Porrosht tibey daabo nehe.— ¹⁹Jesús chishew pan hn nihna Porrosht. Sehek hn ishím erze dakile hn tatim ör im: —Nāhu yok pēro uje tyenij tokosim yok oso par uje oshuu yok oshuu tikiti par tokoshi olak hnitewihí Porrosht ahir. Uje elilo ese pan shish ahakörlo par uje olak eyucha yok.— ²⁰Uje ich nos otaakike hn Jesús chishew asa basta shuu itso uje shiyokörke im: —Asa uje de basta eheth wir shi itso pahwoso ahlo uje titim olak par uje erahalo. Wate parmista uje noshi uje tikitihí olak nehe.—

²¹Eseekite hn tatim ör im: —Ērlo yok. Hnakirbich de lika uje tyenij chiwāha yok ishím yok erze oso uje ör iluu mihnū. Hme de ele nemest eeych uje pihme de. ²²Yok tokōra poörzni. Ich tyenij yakaha erze Porrosht ahwoso uje chibite uje tyenij kuche mihnūwo masaha yok, per

ich yarhakpa par ese hnakirbich uje ishım yok oso.— ²³Ichii wir akile otatımye otsii: —¿Yeėkpo ese uje tyenij chiwāha Jesús?—

¿Yeėkpo uje ma dich?

²⁴Eseekite hn Jesús akile oshiyokosye. Sehe odıraha yeėkpo uje ma dichıhi őr eheth. ²⁵Jesús tatım őr im: —Erze dihipo őr rey ochıpa erze oso uje ode őr hme, hn erze őr bahlıwo otatım őr par uje otakashım őr per shı ochıpa őr. ²⁶Per olak ye ompe uje uhulo olak itso erze reye. Ese uje sehe masaha par olak bahlıwa tyenij ye narım ire. Tyenij duhu ire ilo pikıhnint. Wichı shısh tyenij takashım őr itso uje ire ye dichpe. ²⁷¿Yeėkpo ese uje ich ma dich, je ese uje sakaha nemest wırc o je ese uje tōhwa oposo? Ese uje sakaha nemest wırc wichı ich ma dich, per hmeychım yok. Yok itso ese uje tōhwa oposo pork yok de olak ahır ye par uje tıkināha olakpe, shı par uje takashım olak.

²⁸Shısh olak de pahır nehech ele ahle hn amılo uje erze oso sehe oduhu tiyokōr uje mıhnik. ²⁹Porrosht chıbite yok par uje tikıbey ir aabo nehe heke tıbite olak par uje abeylo őr toy. ³⁰Heke uje tomsaha par rey hn akahalo pahır ese nemest wırc nehe hn aakıhılo hn ehelo. Tyenij akahalo erze őr ıbe eeyo toy par uje olak jwe par uje tyenij eychımlo erze israel oso őr wee uje őr dose kımiji oniyokōr uje mıhnik o kımiji ye oniyokōrpe.—

Jesús chiraha uje Pedro sata ire nehe.

³¹Eseekite hn Jesús tatım Simón Pedro im: —Simón, hmeychım. Satanás sapur Porrosht par uje nos prowa olaklo kımiji ahakōrlo uje mıhnik shuu olak itso uje ochıshıt trıgo par uje ochıyuhu erze uje mıhınūwo uje de eheth. ³²Per yok orarki tapur Porrosht par uje takashım owa par uje shısh ye otııs yok. Uje eeshpo ahakōr uje tahmūr ich etır erze eshıbo par uje akashım őr par uje oniyokōrpo uje tahmūr.— ³³Simón tatım im: —İrhıche, kımiji etır karsel eheth ich tyenij tokōya owa hn kımiji atı ich tyenij tıkitı toy.— ³⁴Jesús tatım Pedro im: —Titım owa uje ese deeych huta ehn yahpaa kokot yerh ich ata yoke uje ye eraha yokpe tre bese.—

Yej terıhi uje ochıshew Jesús.

³⁵Eseekite hn Jesús tatım dakile im: —Uje tuu bolılo anımırāhalo Porrosht ahwosni titım olak par uje ye bolılo borson par emchahalo olak ishujāro eheth hn ye bolılo hnote hn ye bolılo olak erıhyo. ¿Je olak nesita kuche uje nihyokıhi olak ahırni?— Otatım otsii: —No, ye őrıyok nesıt latık.— ³⁶Jesús tatım őr im: —Ele ahle uje olak hnote chıhi ich bolılo, hn bolılo borson par emchahalo olak ishujāro eheth. Uje olak espada nıhyok ich anuwāhalo olak ishıwo pıkaap par uje eylo nohmet. ³⁷Porrosht

ahwoso tyenij yakaha uje tata shuu itsorz im: “Ochibite Cristo erze hnakirbo or ahir uje or iluu mihnu oshuu itso uje shiyokor uje mihnik itso or.” Titim olak uje ich yej yakaha erze uje Porrosht ahwoso tata.—³⁸ Or ire otatim otsii: —Irhiche, espada de lika osiyer.— Hn ire tatim or im: —Da ya.—

Jesús orarihi asa shakirra eheth.

³⁹Eseekite hn Jesús tokolihichis hno tir wahacha wirye uje iich otsii Olivos. Wichi shi ir iluu par uje umuhuchis. Ir akile oya ire. ⁴⁰Uje otaachihí wahacha hn tatim dakile im: —Shish tyenij olak orar apurlo Porrosht par uje ye ahakorlo erze mihnuwo uje yewo sehe oduhu ahakorlo.—

Tyenij ochishew Jesús.

⁴¹Eseekite hn Jesús tokolihí dakile or ahir hn hno tir wahacha kimiji treynta metro par uje orarihichis. Icha dete hnimo hn orar sapur Porrosht im: ⁴²—Dii Porrosht, kimiji ahmur ich sehe tuu ye uhu erze kuche mihnuwo masaha yok per ma om ahakor uje ahmur hn ye ahakor uje shi yok tahmur.— ⁴³Ichii anjel tar poorc hn tokolihí ahir hn ishim Jesús ukurbo. ⁴⁴Jesús eheth chuuna erze kuche uje ich dospa uje tyenij masaha ire nehe heke ich ma orar sapur Porrosht. Ich shuu dihirc tokole kayihí hnimich shi itso uje armista tokole hn kayihí hnimich. ⁴⁵Eseekite uje sihna orarki hn iyeheth hno tir wahacha uje ir akile ode. Uje chish or ich nos omo pork ich or dosdarakpa shuu ochirmsir. ⁴⁶Jesús tatim or im: —¿Inaapo shi amilo? Erihilo olak orar apurlo Porrosht par uje ye ahakorlo erze kuche mihnuwo uje yewo sehe oduhu ahakorlo.—

⁴⁷Eseekite uje ehn Jesús keytker erze dakile hn Judas taacha. Oso oyehe ner ich okihniya. Wichi Jesús akilak toy uje or dose. Sithir ire Jesús par uje seta chuku ur. ⁴⁸Jesús tatim im: —Judas, ¿je eku pur par wir ochiraha yok uje tokora poorzni par uje asim yok erze hnakirbo uje ich or iluu mihnu?— ⁴⁹Uje ir akile omo erze oso uje tyenij ochishew Jesús hn otatim otsii: —Irhiche, ¿je ahmur uje tyenij oyohlo or oyira or espada?— ⁵⁰Jesús akilt yet ihyo ese saserdote or bahlut pisht ir yilt per nahá hn ihyo arza waachta. ⁵¹Jesús tatim ese dakilt im: —Moym. Ye ahakorlo.— Sakahir ese or yilt arza hn shuu owich ompo. ⁵²Eseekite hn erze saserdote or bahluwo hn erze uje otibey templo or bahluwo hn erze or bahluwo uje otibey dit wir uje oya erze yewo uje otirét par uje ohnoy Jesús. Jesús tatim or im: —¿Je yok echiki heke erétlo hn ohwilo espada hn ohwilo erze piyo par uje asilo yok? ⁵³Kal deeych shish yok de olak ahir wahacha templo patikit eheth per yelij asilo yok. Ele dihlake ich terihí orta par uje asilo yok pork erze mihnuwo uje Satanás shiyokor wichí shi itso dihlele.—

Pedro sata uje ye diraha Jesuspe.

⁵⁴Eseekite hn ochishew Jesús ohnoy otseya wahacha saserdote ör bahlut pisht ihyuch. Pedro shish iyehe Jesús nēr dukuhla. ⁵⁵Uje otaachīhi wahacha hn erze hnakirbo ochukuta jwekitihichis patikit eheth pisht hn otsakaha wir. Pedro sakaha ör ahir toy. ⁵⁶Uu saserdote ör bahlut pisht ir ibiita teychim Pedro pork jwekit yokōrt chihit. Teychim pishi ire hn chiraha hn tatim erze hnakirbo im: —Liki hnakirbich shish ĩya Jesús.— ⁵⁷Pedro sata tatim wate im: —Yok ye tikiraha otik, nam.— ⁵⁸Wisik wisik hn yet teychim ire. Tatimpo im: —Owa Jesús akilak toy.— Pedro sata tatim im: —No, ye yokpe. Wichi ye tikiraha otik, sham.— ⁵⁹Uje terihi orta yata hn hnakirbich yet keytker leshibo tatim ör im: —Ich ũru uje liki Jesús akilak toy pork liki galilea os.— ⁶⁰Pedro sata tatim im: —Ye tikiraha ese uje ata, sham.— Uje ehn sata Jesús ichii kokot yerh. ⁶¹Jesús somtis ire hn teychim pishi Pedro. Heke Pedro eyucha uje ĩrħich tatim ireke im: —Uje ehn yahpaa kokot yerhi ele dihlake ich tyenij ata tre bese uje ye eraha yokpe.— ⁶²Pedro tokolihi patikit eheth ich yerhpa pork chiraha uje shiyokōr uje mīhnik.

Oso ochiyuhu lahwoso mīhnuwōho Jesús.

⁶³Eseekite erze hnakirbo uje otibey Jesús ochiyuhu lahwoso mīhnuwōho ire hn otsepyēr. ⁶⁴Otsajuwe Jesús ile hn oshuu. Otatim otsii: —Atim öryok yeēkpo ese shuu owa.— ⁶⁵Otatim Jesús kuche mīhnuwo ich kihniya.

Ohnoy Jesús otseya ör bahluwo ikich.

⁶⁶Eseekite uje ich dihirbit pisht hn erze ör bahluwo weeta uje iich otsii Junta Suprema otakisho lawich. Wir dit oso ör bahluwo hn saserdote ör bahluwo hn erze hnakirbo uje oshiyokorāha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Yewo ohnoy Jesús otseya ör ikich. Erze ör bahluwo otatim Jesús otsii: ⁶⁷—Sehe oyuhu atim öryok kimiji owa uu Cristo o kimiji ye owape.— Jesús tatim ör im: —Kimiji titim olak uje yok uu Cristo ich otiislo yok, ⁶⁸hn kimiji titim olak kuchit par uje tuu atimlo yok ich ye atimlo yokpe.— ⁶⁹Jesús tatim ör im: —Yok tokōra poōrzn. Ich yej terihi uje tiyakaha Porrosht waächta. Wichi ich ir ukurbo deyo.— ⁷⁰Heke nos wir ör ire otatim otsii: —¿Je owa uu Porrosht ijit pisht?— Tatim ör im: —Ēhe, ich ũru uje atimlo yok.— ⁷¹Erze ör bahluwo okeytkērye otsii: —Ye nesit yeēk tirēt ma par uje denunsya ire. Oyunt uje ire chiinehñim Porrosht.—

Ohnoy Jesús otseya Pilato ikich.

23 ¹Eseekite hn nos wir ör bahluwo oyehet hn ohnoy Jesús otseya wahacha Pilato ikich. ²Uje nos otaachīhi Pilato ahir

ichii òr denunsya Jesús otatim Pilato otsii: —Oyakish òryok owich hn oyikitekèrye hn par òryok ich imeheeych uje ele hnakirbich shuu nos wir dit oso òr eyuwo mihñüwo. Tatim oso uje ye doshi hnote ese romano oso òr bahlut pishtpe. Wichì shì tatpo uje ire uu Cristo uje ich rey.— ³Pilato tatim Jesús im: —¿Je owa uu israel oso òr rey?— Jesús tatim im: —Èhe, ich ùru uje atim yok.— ⁴Pilato tatim erze saserdote òr bahlüwo hn erze oso yewo im: —Ye tish latik uje mihñik uje ele hnakirbich shiyokòr.— ⁵Òr ire otatim Pilato ich otsihnew lahwoso otsii: —Wichì shish shiyokoräha oso lika hñimich Judea shuu oso òr eyuwo mihñüwo. Ichii shiyokoräha oso wahachni hñimich Galilea nehech taachìhi lika Judea.— ⁶Uje Pilato chunt uje wir oshuu itsorz hn tatim òr im: —¿Je lika galilea os?— ⁷Uje chiraha uje Jesús galilea os hn shuu ohnoy otseya wahacha rey Herodes pork wichì reyihì wahacha galilea oso òr hñimich. Tekirihì dit Jerusalén.

Ohnoy Jesús otseya Herodes ikich.

⁸Eseekite uje rey Herodes umo Jesús ich aylpa pork ire ich osdeyo uje sehe teychim. Chuntni uje Jesús shiyokòr kuche uje ye latik pwele shiyokòr hn ire sehe duhu niyokòr kuche par uje teychim. ⁹Tatim Jesús kuche ich kihniya par uje sehe ñiraha per ye Jesús diilehetpe. ¹⁰Wir odechi toy ire ahir erze saserdote òr bahlüwo hn erze hnakirbo uje oshiyokoräha oso waa ley waa je Moisés chichewkite. Shish òr denunsya ire ich otsihnew lahwoso. ¹¹Eseekite hn rey Herodes hn nos wir ir ohyerptoso shì oloter Jesús oshuu itso uje ye jukur. Oshuu iyäha òr ishüwo uje ich ihirts pisho shì itso uje rey iyäha hn oshuu ohnoy otseya Pilato ikichpo. ¹²Rey Herodes hör Pilato antkite òr imähoye per ese deeych uje Pilato shuu ohnoy Jesús otseya Herodes ikich heke òr aho kiisihiye hn òr ihyèroye.

Pilato shuu oshuu Jesús oshuu toy.

¹³Eseekite hn Pilato shuu wir otakisho lawich erze saserdote òr bahlüwo hn erze òr bahlüwo uje otibey dit hn erze dit oso. ¹⁴Tatim òr im: —Olak ohwìlo ele hnakirbich hn atimlo yok uje shuu dit oso òr eyuwo mihñüwo. Tikitkerihì olak ikich per ye tish uje mihñik uje shiyokòr uje atimlo yokike.— ¹⁵Hn im: —Rey Herodes itspo, ye dishpe uje wichì shiyokòr uje mihñik, heke shuu cheeshpo tär lika. Ich imeheeychpa uje ire ye niyokòr latik uje mihñik par uje oshuu oshuu toy. ¹⁶Heke shì tyenij tuu otsepyèr hn tuu do deyhi.— ¹⁷Erze oso shì òr iluu uje kal terihì äyt òr ahamich uje iich otsii Pascua ich oshuu Pilato tära hnakirbich nohmet uje de karsel ehèt.

¹⁸Nos wir òr ire ich otakisho lahwoso hn otibich ich otsihnew otsii: —Tukulo ese hnakirbich uhulo toy, hn eyuhulo ese Barrabás karsel

ehet.— ¹⁹Wichi hnakirbich dechi pork prowa sehe diyuhu gobierno wahacha Jerusalenni hn shuu hnakirbich yet shuu toy, heke ochimchaha karsel ehete. ²⁰Pilato keytker erze osopo pork ire sehe diyuhu Jesús, ²¹per erze oso ich otibich jwertpa otsii: —Uhu olowish odibite krus eeych par uje toy. Uhu olowish odibite krus eeych par uje toy.— ²²Ich tre bese uje Pilato tatim ör shuu itsorz im: —¿Inaãpo heke atimlo yok uje tyenij toy? ¿Niyokör latikpo? Yok ye tish latik uje Jesús shiyokör uje iyuwe asa ley par uje tuu oshuu oshuu toy. Shi tyenij tuu otsepyër ochira shikote hn tuu dehyi.— ²³Per ör ire shish otibich otatim Pilato par uje shuu ochowishihí krus eeych par uje toy. Otibich nehech Pilato tēr ör. ²⁴Wichi shuu ohyerptoso oshiyokör uje wir otatim ire, ²⁵heke chiyuhu ese hnakirbich karsel ehete uje wir ochiihlaka. Ire prowa chiyuhu gobiernoni hn shuu hnakirbich yet shuu toy. Hn Pilato shuu erze ohyerptoso ohnoy Jesús par uje wir oshuu oshuu toy shi itso uje oso otsapurku.

Ochowish Jesús ochibite krus eeych.

²⁶Eseekite uje ehn erze ohyerptoso ohnoy Jesús par uje oshuu oshuu toy hn ochishihí hnakirbich dehet pehet uje iich otsii Simón. Wichi cirene os. Ire tãra aach par hno tãr dit ehete. Oshim ire Jesús krus par uje wichi ihyök iyehe Jesús nër. ²⁷Ich oso okihniya oyehe nër. Timcher öya ör toy. Wir ich oyerh hn otibich pork ich ör odosdarakpa uje Jesús tyenij toy. ²⁸Jesús somtis ire hn tatim ör im: —Timcher, olak uje ebuhulo dit Jerusalén, ye eyerhlo owirlo yok. Tyenij eyerhlo owirlo olak hn erze olak aabo. ²⁹Erze daalo ich yarhak par olak uje olak aabo ode heke atimlo yër uje ich ma om par erze timcher uje ör ebir. Ma om par erze uje yahpaa ör aabirsh. Ma om par erze uje yelij olekwër laabo. ³⁰Uje terihi ese deeych nehe hn Jerusalén oso otolpa nehech otata otsii: “Ma om par erze kojano deyo kayihí öryok eeych par uje oyiti hn erze wärye nos lajuwe öryok.”— ³¹Jesús tatim ör im: —Erze kuche mihñüwo uje oshiyokörihi yok ich shuu paat doso. Ich shi itso jwekita uje otsëru asa pohorrza uje ichiraha per ich kwestpa uje duhlu pork ye tiyokörpe uje mihñik. Deeych yet nehe hn erze kuche mihñüwo uje oshiyokörihi olak ich ma mihñik pork ich shi olak itso asa pohorrza uje ilaro hn duhlu shichish pork ahakörlo uje ich mihñüwo.—

³²Eseekite hn ohyerptoso ohnoy toy erze echiko ör osiyer par uje oshuu ör oshuu otoy öya Jesús. ³³Uje otaachihí ese wirit uje iich otsii huta debiyo hn ochowish Jesús ochibite krus eeych. Ochowish echikit ochibite ir krus eeych wahacha Jesús waächta hn ochibite yet ir waachjãrrza. ³⁴Jesús orar sapur Porrosht im: —Dii Porrosht, titim owa par uje owa perdonar nãhu oso uje oshuu yok oshuu tikiti pork ye odirehepe erze uje oshiyokör.— Ohyerptoso otsehek Jesús ishuwo hn oloter kuchit par uje yeëk chiyey ich wichi par ire. ³⁵Erze oso uje odechi oteychim Jesús

hn erze ör bahuwo ochiyuhu lahwošo mihnuwōho Jesús hn oloter ire. Otatimye otsii: —Dukutha erze oso yewo mahn ye pwele sohnimichihī krus eeychpe. Kimiji wichi uu Cristo uje Porrosht chiihlani par uje ishi eyok hnitew ich tyenij sohnimichihī krus eeych.— ³⁶Wir ör itspo erze ohyerptoso, ochiyuhu lahwošo mihnuwōho hn oloter. Otsifir ire hn oshim minagre par oshuu ihi. ³⁷Otatim otsii: —Kimiji owa uu israel oso ör rey ich ahnimichihichis krus eeych.— ³⁸Ochibite tabilt krus Jesús huta eeych. Pilato chichew chibite im: —Liki uu israel oso ör rey.—

³⁹Eseekite hn echikit yet dechi ahir ir krus eeych. Tatim Jesús lahwošo mihnuwo shi loter hn tatim im: —Kimiji owa uu Cristo ich ahnimichihī krus eeych hn ermas öryok wishi toy.— ⁴⁰Per uu echikit yet tatim leshibich im: —Ye ompe uje uhu ilorz. ¿Je ye atila Porroshtpe? Hmeychim, owa ich owa dospa shi owa itso ire. ⁴¹Ich eyok dospa uje erze kuche mihnuwo imehe eyok uje yiyokör mihnuwo, mahn ese hnakirbich ye niyokörpe uje mihnik.— ⁴²Hn tatim Jesús im: —Jesús, ye ekey yok lishi uje amsaha par rey nehe hn abey oso.— ⁴³Jesús tatim im: —Ich ürpa uje titim owa. Ele deeych ich owa de pahir wahacha owich uje ich om uje iich otsii paraíso.—

Jesús ich toy.

⁴⁴Eseekite uje ich terihi deeych pehet hn dihlelta ihnimichihī lekityo nehech terihi a la tre yilka. ⁴⁵Uje ese deeych ich ye hürpe hn ese bortisht uje dechi templo ehēt par shuu aho osiyer ich shiyās ire nehech po osiyer. ⁴⁶Jesús tibich ich jwertpa im: —Dii Porrosht, tokosim owa pichibich.— Uje tata shuu itsorz hn sitsēr dehyerc, ich toki.

⁴⁷Hn ese ohyerptoso ör kapitan umoko nos wir kuche uje tokole uje Jesús toki heke tata im: —Ich ürpa uje ele hnakirbich ye niyokörpe uje mihnik.— Uje tata shuu itsorz ich chibite uje Porrosht ich dich. ⁴⁸Nos wir oso uje odechi oteychim Jesuspo. Ich omoko uje toki hn otokolihichis ohno. Oshuu derjor pork ich ör dosdarakpa. Shi ör iluu. ⁴⁹Per nos wir oso uje ochiraha Jesús hn erze timcher uje öya Jesusni uje tokolihi Galilea shi oyehe dukuhla oteychim ire uje oshiyokör mihnikihī.

José chihitsim Jesús.

⁵⁰Eseekite hn hnakirbich dechi Jerusalén uje iich otsii José. Ire Arimatea os. Arimatea dechi hnimich Judea. Wichi ör bahuwa toy iya wate Junta Suprema. Ir iluu ich om. Shish oshiyokör uje Porrosht ir ley tata. ⁵¹Ese José ye nahmürpe uje Junta Suprema ochibite par oshuu Jesús. Iyem uje Cristo tibey oso nehe. ⁵²Ire hno fir Pilato hn sapur Jesús yühurza. ⁵³Uje ishīm ire ichii hno chirmasihi krus eeych hn chipeesa sawinta waa je ich ihirpa. Hnoy seya wahacha dukuta uje oshiyokorihī kojach ohwit. Asa dukuta yahpaa odibite latik. ⁵⁴Ese deeych wichi uje

onishii erze oposo par dechole par uje otaak pork wichi uu deeych uje otsakir. ⁵⁵Eseekite hn erze timcher uje ehn òya Jesusni uje tokolihi Galilea ohno oyehe José nēr hn oteychim uje hnoy Jesús seya wahacha dukuta uje de kojach ohwit hn chibitichi. ⁵⁶Uje oteychimke ichii ohno ocheeshpo otīr dahuwo. Onishii pohir uje aat ehmuuj hn perfume par uje ochibite Jesús dukuta per ese deeych uje otsakir ich wir otsakir pork Moisés ley tata shuu itsorz heke ye òr pwelpe odeeshpo shichish.

Jesús ich ikpo.

24 ¹Eseekite uje terihi domingo dihirbit pisht hn erze timcher ohnoy erze pohir ukult uje aat ehmuuj hn perfume uje onishiina par uje otseya Jesús dukuta. ²Uje otaachihichis dukuta hn ochish ese kojach uje otsajuwe dukuta ebich ich yeēk shuu chukwerlabeke chiyuhuchis lukuta ebich. ³Omasaha asa dukuta eheth per ich ye odish ese Irhīch Jesús ir yūhurrzape. ⁴Uje ohye Jesús ye odīraha keshi chihī iraāpo ichii hnakirbo òr osiyer otokolihi òr ahir. Ich òr ishūwo hūre. ⁵Erze timcher otola òr heke ochiyuwa dele hnimich nehech òr une terihi hnimich. Erze hnakirbo otatim òr otsii: —¿Īnaāpo heke ekwilo ese uje ika ele topo òr owich? ⁶Nihyokīhi lika. Wichī ikpoko. Olak eyucha erze ir ahwoso uje ehn de Galileani hn tatim olak. ⁷Tatim olak uje ire tāra poōrznī hn tyenij yeēk ishim ire erze hnakirbo uje òr iluu mīhnū par uje ochowishihī krus eeych par uje toohochis. Je terihi daalo tre hn tyenij ikpo.— ⁸Uje otatim òr oshuu itsorzike hn erze timcher òr eyucha erze Jesús ahwoso uje tatim òrni. ⁹Eseekite uje otāra wahacha dukuta hn otīr ese owich uje erze apóstole uje òr onse ode hn erze yewo. Otatim òr uje òr ire omoko. ¹⁰María waa je tāra dit Magdala hn Juana hn María waa Santiago data hn yēr òya òr toy. Wir uje ochunt erze anjele òr ahwoso hn otatim erze apóstole. ¹¹Per erze apóstole otsotiis erze timcher òr ahwoso. Shi oshuu itso uje wir otata lahwoso uje ye ūrpe. ¹²Per Pedro iyehet hno uushi tīr dukuta par teychim kimiji ich ūru uje otatim òrke. Sithīr ire hnimich hn teychim dukuta eheth. Shi umo asa sawinta uje ochepeēsa Jesushna. Shi wate dechi dukuta eheth. Hno cheeshpo tīr dahuch. Shuu deyuwo tisīr uje teychimike.

Jesús hōr dakile òr osiyer tīr Emaús.

¹³Eseekite shiyehe wichī deeych hn hnakirbo òr osiyer otokolihi erze apóstole òr ahir hn ohno otīr wahacha dit uje iich otsii Emaús. Ese dit ich onse kilometro uje dukuhlehechis Jerusalén. ¹⁴Uje ehn ohno otīr wahacha hn otatimye nos wir kuche uje tokolihi Jesushna. ¹⁵Uje ehn okeytkērye hn Jesús sithīr ire òr. Hno ĩya òr ¹⁶per Porrosht ye duhu odīrehepe uje wichī Jesús. ¹⁷Jesús keytker òr im: —¿Ekitkerloyeēhe latikpo ele dehet pehet?— Oyehe. Ich òr dosdarakpa. ¹⁸Yet uje iich otsii Cleofas tatim Jesús

im: —¿Shi owa sohmira uje ekirihi wahacha Jerusalén hn ye eraha uje oshiyokorīhi wahachhna?— ¹⁹Jesús tatim im: —¿Oniyokōr latikpohna?— Otatim ire otsii: —Erze kuche uje oshiyokorīhi Jesushna. Wichi uu dit nazaret osht. Wichi profetya. Shiyokōr kuche uje nīhyok ye latik pwele niyokōr. Jesús chirahapa sanimirāha Porrosht ahwoso. Porrosht chiraha uje ich ūru hn nos wir oso ochiraha toy. ²⁰Erze saserdote ōr bahuwo hn erze ōr bahuwo uje otibey dit oshim Jesús Pilatohna par uje wichi shuu oshuu oshuu toy. Heke Pilato ishim Jesús erze ohyerptoso par uje ochowishihi krus eeych oshuu toy.— ²¹Hn otatim ire otsii: —Oyibithna uje Jesús tyenij chiyuhu erze israel oso erze romano oso ōr hme per ich daalo tre uje wichi toy itsorz. ²²Hn ye shi erze uje tokole itsorz. Erze timcher yēr uje shish ōya ōryok oshuu oyish ōryok ibe pork ele dīhrbit pishtiki hn ohno otīr wahacha dukuta ²³hn ōr ire ye odishpe ese Jesús yūhurrza. Ohno ocheeshpo otīr wahacha uje ōryok de hn otatim ōryok uje omo kuchērkike uje ye latik pwele nomo. Otatim ōryok uje ōr ire omo anjele. Erze anjele otatim ōr uje Jesús ikpo. ²⁴Hn ōryok ihyēre sohmiramohno oteychimke asa dukuta. Ochish shi itso uje erze timcher otatim ōrke per ye odish Jesuspe.— ²⁵Eseekite hn Jesús tatim ōr im: —Shi ahakōrlo itso uje olak totihlo pork ich shish sehe otiislo erze ahwoso uje ich ūru uje erze profeta poruwo wishi ochichewkite. ²⁶¿Je ye erahalope uje oso tyenij oshiyokorīhi doso Cristo par uje ishi olak hñitewihi Porrosht ahir hn masaha par rey?— ²⁷Ichii nos shiyokorāha ōr erze Porrosht ahwoso uje tata Cristo uje de erze hute uje Moisés lishi chichewkite hn uje de erze hute eheth uje nos wir profeta poruwo wishi ochichewkite.

²⁸Eseekite uje otaachīhi ese dit uje ōr ihyuch de hn Jesús shi itso uje sehe sowe ²⁹per ōr ire shish otatim par uje sakahachis. Otatim otsii: —Akaha ōryok ahir pork ich yilkaship.— Heke Jesús masaha par uje sakaha ōr ahir.

³⁰Jesús hn erze hnakirbo uje ōr osiyer otsakahachis nemest wirc. Jesús chishew pan. Nina Porrosht hn sehek hn ishim ōr par uje otew. ³¹Uje Jesús shiyokōr shuu itsorz hn ochiraha uje wichi Jesús hn ire ichii nihyokīhichis ōr ahir. ³²Okeytkērye otsii: —Ich shuu eyok aho puhlo uje tatim eyok erze Porrosht ahwosoho dehet pehetike par uje eyok pwele yiraha.— ³³Uje otata oshuu itsorz ichii oyehet hn ohno ocheeshpo otīr Jerusalén uje erze apóstole uje ōr onse ode hn erze yewo uje odechi toy. ³⁴Otatim erze ōr osiyer uje otaāchaka otsii: —Ich ūru uje ōryok Irhīch Jesús ikpo. Tokolihi Simón ikich.— ³⁵Erze ōr osiyer otatim erze deshībo uje Jesús shiyokorāha orīhi dehet pehetike. Otatim ōr uje ye odīrehepe uje wichi Jesús per uje sehekike ese pan ich hnii ochiraha.

Jesús tokolihi dakile ōr ahir.

³⁶Eseekite uje ehn okeytkērye otatimye uje omoko hn Jesús tokolihiichis ōr ahir. Nos seta ōr im: —Uhu olak aho kiis.— ³⁷Per ōr

ire ich nos ochishlabe. Shi ochibite uje wichi likichibich. ³⁸Jesús tatim òr im: —¿Inaãpo heke as olak ibe? ¿Inaãpo otiislo uje yok ikpo? ³⁹Hmeychimlo pihme hn hmeychimlo pir. Shiyehé wichi yok. Akihirlo yok par uje erahalopa pork likichibich yelij eròsh hn yelij debiyòsh. Eychimlo uje yok debiyo de hn pèro de.— ⁴⁰Uje nos tatim òrke shuu itsorz hn sowa òr nahme hn der. ⁴¹Òr ire ich òr aylpa per shish òr koswāha. Ochishlabe uje wichi Jesús heke tatim òr im: —¿Je kuchèrk chìhi par uje taw?— ⁴²Ir akile otòhwa doshit òr wansit pikaabit hn reyna ijir pikaap. ⁴³Ire chishew ese dabisht hn taakihichis apòstole òr ikich.

⁴⁴Jesús tatim òr im: —Ahnūwo pahwoso uje titim olakni uje ehn yok de olak ahir ich tyenij titim olakpo. Nos tyenij yakaha erze Porrosht ahwoso uje tata uje tyenij oshiyokorìhi yok. Erze Porrosht ahwoso wir uje Moisés lishi chichewkite hn wir uje uu profeta poruwo wishì ochichewkite hn wir uje de asa hutita uje iich otsiì Salmo.— ⁴⁵Eseekite hn Jesús shuu òr pwele ochiraha erze Porrosht ahwoso. ⁴⁶Tatim òr uje Porrosht ahwoso tata uje Cristo tyenij toy per je terihì daalo tre ich tyenij ikpo heke tokole itsorz. ⁴⁷Hn tatim òrpo uje Porrosht ahwoso tata uje tyenij otsanimirāha ir ahwosoho ese dit Jerusalén wap hn nos wir írmo lekitiyo par uje oso ochuuna uje oshiyokòr mihnūwo hn tyenij otatim òr uje Cristo shiyokòr par òr hn Porrosht perdonar òr. Wir erze uje Porrosht ahwoso tata. ⁴⁸Jesús tatim òr im: —Erze kuche uje Porrosht ahwoso tata wir uje oshiyokorìhi yok. Nos amilo heke tyenij animirāhalo hn atimlo òr. ⁴⁹Yok tuu Porrosht Ichibich tìr olak nehe. Wichi uje Papa chibite lahwoso par uje ishim olak. Per wap shi akaha liklo dit Jerusalén nehech Porrosht Ichibich tāra poòrc hn taachìhichis hn ishim olak ukurbo.—

Jesús hno tìr poòrc.

⁵⁰Eseekite hn Jesús hno iyeebe hn ir akile oyehe nēr. Iyehe dehet pehet yērij dukuhlehechis dit Betania. Sem nahme hn chiyuhu lahwoso omoho òr. ⁵¹Uje ehn chiyuhu lahwoso oomoho òr hn tokolihì òr ahir. Porrosht hnoy seya poòrc. ⁵²Uje nos akile oteeychāha ireke hn ohno ocheeshpo otìr Jerusalén. Ich òr aylpa. ⁵³Shish otìr templo patikit ehét par uje oteeychāha Porrosht.